ഹജ്ജ്, ഉംറ,
സിയാറത്ത്

**രചന: അബ്ദുൽ അസീസ്ബ്നു
അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു ബാസ് (റ)**

വിവർത്തനം

ടി.കെ. മുഹ്‌യിദ്ദീൻ ഉമരി, തിരൂരങ്ങാടി

www.islamhouse.com

١٤٢٨هـ - ٢٠٠٧م

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

Islamic Propagation Office in Rabwah

P.O.Box 29465 RIYADH 11457 – TEL 4454900 – 4916065
FAX: 4970126 - E-Mail: rabwah@islamhouse.com
http://www.islamhouse.com

التحقيق والإيضاح

لكثير من مسائل

الحج والعمرة والزيارة

(باللغة المليبارية)

لسماحة الشيخ

عبد العزيز بن عبد الله بن باز

رحمه الله

ترجمة :

محي الدين محمد الكاتب العمري

www.islamhouse.com

١٤٢٨هـ - ٢٠٠٧م

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

Islamic Propagation Office in Rabwah

P.O.Box 29465 RIYADH 11457 - TEL 4454900 - 4916065

FAX: 4970126 - E-Mail: rabwah@islamhouse.com

http://www.islamhouse.com

المحتويات

താളുകളിൽ

	പേജ്
1) ആമുഖം	5
2) ഹജ്ജും ഉംറയും നിർബ്ബന്ധം	8
3) ഹജ്ജ് ഉടനെ ചെയ്യണം	9
4) ഹജ്ജും ഉംറയും നിർബന്ധം ഒരു തവണ	11
5) തൗബ ചെയ്യണം	11
6) ഹലാലായ സമ്പാദ്യം മാത്രം	13
7) ഹജ്ജിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം റബ്ബിന്റെ പ്രീതി മാത്രം	14
8) നല്ല കൂട്ടുകാരെ പിടിക്കണം	16
9) വാഹനത്തിൽ	17
10) ഇഹ്റാം	19
11) ഋതുമതികൾ എന്തുചെയ്യണം	19
12) ഇഹ്റാമിന്റെ വസ്ത്രം	22
13) നിയ്യത്ത്	23
14) മീഖാത്തുകൾ	25
15) മീഖാത്തിലെ രണ്ടവസ്ഥ	31
16) ഇഹ്റാമിന്റെ നിബന്ധന	35
17) കുട്ടികളുടെ ഹജ്ജ്	36
18) ഇഹ്റാമിന്നു ശേഷം	39
19) മക്കയിലെത്തുമ്പോൾ	47
20) 'തർവിയ' ദിനം	59
21) അറഫാദിനം	61
22) അറഫയിൽ നിൽക്കൽ	62
23) തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രാർത്ഥനകൾ	64
24) മുസ്ദലിഫയിൽ	78
25) മിനായിലേക്കുള്ള നീക്കം	80
26) മൃഗബലി	93
27) പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത്	97
28) പണ്ഡിതൻമാരുടെ കടമ	105
29) വിടവാങ്ങൽ ത്വവാഫ്	109
30) മസ്ജിദുന്നബി സന്ദർശനവും മര്യാദകളും	111
31) ഒരുൽബോധനം	129
32) ഖുബായിലെ പള്ളി	134

****

مقدمة المؤلف

ആമുഖം

الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلاة والسلام على عبده ورسوله محمد وعلى آله وصحبه أجمعين. أما بعد:

ഹജ്ജിന്റെ ശ്രേഷ്ഠതയും മര്യാദകളും ഹജ്ജ് യാത്ര ഉദ്ദേശി ച്ചവർ അത്യാവശ്യം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളും ഹജ്ജ്, ഉംറ എന്നിവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന സുപ്രധാനമായ പല പ്രശ്നങ്ങ ളും സംക്ഷിപ്തമായും വ്യക്തമായും വിവരിക്കുന്ന ഒരു ചെറു ഗ്രന്ഥമാണിത്. അല്ലാഹുവിന്റെ കിതാബും അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലിന്റെ സുന്നത്തും അടിസ്ഥാനമാക്കി തന്നെയാവണം ഈ ഗ്രന്ഥമെന്നു ഞാൻ വളരെയധികം നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. മുസ് ലിംകളോടുള്ള ഗുണകാംക്ഷയായും താഴെ പറയുന്ന ഖുർആ ൻ വാക്യങ്ങളുടെയും നബിവചനത്തിന്റെയും സാക്ഷാത്കരണ മായുമാണ് ഞാനീ ഗ്രന്ഥം രചിച്ചിട്ടു ള്ളത്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وذكر فإن الذكرى تنفع المؤمنين) (الذاريات : ٥٥)

'നീ ഉദ്ബോധിപ്പിക്കുക. ഉദ്ബോധനം സത്യവിശ്വാസികൾ ക്ക് പ്രയോജനപ്പെടും.'

(وإذ أخذ الله ميثاق الذين اوتوا الكتاب لتبيننه للناس ولا تكتمونه) (آل عمران: ١٨٧)

'വേദഗ്രന്ഥം നൽകപ്പെട്ടവർ അതു ജനങ്ങൾക്ക് വിവരിച്ച് കൊടുക്കണമെന്നും, മറച്ചുവെക്കരുതെന്നും അല്ലാഹു അവ രോട് കരാർ വാങ്ങിയിട്ടുള്ളതോർമ്മിക്കുക.'

(وتعاونوا على البر والتقوى) (المائدة : ٢)

'പുണ്യകർമ്മങ്ങളിലും ഭയഭക്തിയിലും നിങ്ങളന്യോന്യം സഹായിക്കുക.'

നബി (സ.അ) പറഞ്ഞതായി സ്വഹീഹായ ഹദീസിൽ ഇങ്ങനെ വന്നിരിക്കുന്നു.' മതം എന്നത് കൂറുപുലർത്തലാണ്.' മൂന്ന് തവണ നബി (സ.അ) ഇതാവർത്തിച്ചു. അപ്പോൾ ഒരാള ന്വേഷിച്ചു 'ആരോട് അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ?' അവിടുന്നു പറഞ്ഞു: 'അല്ലാഹുവിനോട്, അവന്റെ കിതാബിനോട്, അവന്റെ റസൂലിനോട്, മുസ്‌ലിംകളിലെ നേതാക്കളോടും അവരിലെ പൊതുജനത്തോടും.'

ഹുദൈഫ (റ) നബി (സ.അ)യെ ഉദ്ധരിച്ച് കൊണ്ട് ഇപ്ര കാരം പറഞ്ഞതായി ഇമാം ത്വബ്റാനി ഇങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തി യിരിക്കുന്നു.

നബി (സ. അ) പറഞ്ഞു:' മുസ്‌ലിംകളുടെ കാര്യത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കാത്തവർ അവരിൽ പെട്ടവരല്ല. രാവിലെയും വൈകു ന്നേരവും അല്ലാഹുവിനോടും, അവന്റെ കിതാബിനോടും, അവ ന്റെ റസൂലിനോടും, അവന്റെ ഇമാമിനോടും മുസ്‌ലിം പൊതു ജനത്തോടും കൂറുപുലർത്താത്തവൻ അവരിൽ പെട്ടവനല്ല.'

ഈ ഗ്രന്ഥം എനിക്കും മുസ്‌ലിംകൾക്കും പ്രയോജനപ്പെ ടട്ടെ എന്നും, ഇതിനു വേണ്ടിയുള്ള ശ്രമം അല്ലാഹുവിന്റെ സംതൃപ്തിക്കും, അനുഗ്രഹീത സ്വർഗ്ഗങ്ങളിലായിക്കൊണ്ട് അവ ങ്കൽ വിജയിക്കാനും കാരണമായിത്തീരട്ടെ എന്നും ഞാൻ അല്ലാഹുവോട് തേടുന്നു.

إنه سميع مجيب وهو حسبنا ونعم الوكيل

****

ഹജ്ജും ഉംറയും നിർബ്ബന്ധം

സത്യം മനസ്സിലാക്കി അത് പിൻപറ്റുവാനുള്ള തൗഫീഖ് എനിക്കും നിങ്ങൾക്കും അല്ലാഹു പ്രദാനം ചെയ്യട്ടെ. അല്ലാഹു തന്റെ അടിമകൾക്ക് അവന്റെ ആദരണീയഗൃഹത്തിലേക്കുള്ള തീർത്ഥാടനം (ഹജ്ജ്) നിർബന്ധമാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും അത് ഇസ്ലാമിന്റെ അഞ്ചു ഘടകങ്ങളിലൊന്നായിട്ടാണ് നിശ്ചയിച്ചിട്ടു ള്ളതെന്നും നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കണം. അല്ലാഹു പറ യുന്നു:

(ولله على الناس حج البيت من استطاع إليه سبيلا ومن كفر فإن الله غني عن العالمين) (آل عمران: ٩٧)

'കഴിവുള്ളവർ ഹജ്ജ് ചെയ്യണമെന്നത് ജനങ്ങൾക്ക് അല്ലാ ഹുവിനോടുള്ള കടപ്പാടാണ്. ആരെങ്കിലും അവിശ്വസിച്ചാൽ, അല്ലാഹു സർവ്വലോകരോടും യാതൊരാശ്രയവുമില്ലാത്തവനാ ണ് (എന്നവർ മനസ്സിലാക്കണം).'

ഇബ്നു ഉമർ (റ)ൽ നിന്ന് ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും ഉദ്ദരിച്ച ഒരു ഹദീസ് ഇപ്രകാരമാണ്.

നബി (സ.അ) പറഞ്ഞു.' അഞ്ചുകാര്യങ്ങളിന്മേലാണ് ഇസ്ലാം നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരാരാ ധ്യനില്ലെന്നും മുഹമ്മദ് (സ.അ) അല്ലാഹുവിന്റെ ദൂതനാണെ ന്നും സാക്ഷ്യം വഹിക്കുക, നമസ്കാരം നിലനിർത്തുക, നിർബ ന്ധ ദാനം നൽകുക, റമസാൻമാസത്തിൽ നോമ്പ് നോൽക്കുക, അല്ലാഹുവിന്റെ ആദരണീയ ഗൃഹത്തിലേക്ക് തീർത്ഥാടനം (ഹജ്ജ്) ചെയ്യുക.'

ഉമറുബ്നുൽ ഖത്താബ് പറഞ്ഞതായി സഈദ് അദ്ദേഹത്തി ന്റെ സുനനിൽ ഇങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 'ഈ പട്ടണ ങ്ങളിലെല്ലാം ആളെ അയച്ച്, കഴിവുണ്ടായിട്ടും ഹജ്ജ് ചെയ്യാ ത്തവരായി ആരെങ്കിലും അവിടങ്ങളിലുണ്ടെങ്കിൽ കണ്ടു പിടിച്ചു അവരുടെമേൽ ജിസ്യ(കപ്പം) ചുമത്തിയാലോ എന്ന് ഞാനാലോചിച്ചുപോയി. അവരാരും മുസ്ലിംകളല്ല; അവർ മുസ്ലിംകളേയല്ല.'

അലി (റ) പറഞ്ഞതായി ഇപ്രകാരം രേഖപ്പെടുത്തി കാണു ന്നു. ' ഹജ്ജിന് കഴിവുണ്ടായിട്ടും അതുപേക്ഷിച്ചവൻ ജൂതനോ ക്രിസ്ത്യാനിയോ ആയിട്ടു മരിച്ചാൽ അസാംഗത്യമില്ല.'

ഹജ്ജ് ഉടനെ ചെയ്യണം

ഇതുവരെ ഹജ്ജ് ചെയ്യാത്തവർക്ക് അതിനുള്ള കഴിവു ണ്ടായാൽ ഉടനെ അതു നിർവഹിക്കൽ നിർബ്ബന്ധമാണ്. ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ)ൽനിന്നുദ്ധരിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഹദീസ് ഇപ്ര കാരമാകുന്നു.' നബി (സ) പറഞ്ഞു: കഴിയും വേഗം ഹജ്ജ് ചെയ്യുക. അവിചാരിതമായി തനിക്കെന്ത് സംഭവിക്കുമെന്ന് നിങ്ങളിൽ ആർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ.' (അഹ്മദ്)

'ജനങ്ങളിൽ കഴിവുള്ളവർ കഅ്ബയെ ഹജ്ജ് ചെയ്യണമെ ന്നത് അവർക്ക് അല്ലാഹുവോടുള്ള കടപ്പാടാണ്. ആർ അവിശ്വ സിച്ചാലും അല്ലാഹു ലോകത്തിലാരെയും ആശ്രയിക്കേണ്ടതില്ലാ ത്തവനത്രേ.' എന്ന ഖുർആൻ വാക്യത്തിന്റെയും, 'ജനങ്ങളെ, തീർച്ചയായും അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെമേൽ ഹജ്ജ് നിർബന്ധമാ ക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ നിങ്ങൾ ഹജ്ജ് ചെയ്യുവീൻ' എന്ന മുസ്ലിം (റ) ഉദ്ധരിച്ച നബി

വചനത്തിന്റെയും വ്യക്തമായ സൂച നയും കഴിവുള്ളവർ ഉടനെത്തന്നെ ഹജ്ജ് ചെയ്തിരിക്കൽ നിർബന്ധമാണെന്ന് തന്നെയാണ്.

ഉംറ നിർബന്ധമാണെന്നതിന്നും ധാരാളം ഹദീസുകൾ തെളിവുണ്ട്. ജിബ്‌രീൽ (അ) നബി (സ)യുടെ അടുത്ത് വന്ന് ഇസ്‌ലാം എന്നാലെന്ത് എന്ന് ചോദിച്ചതിന്ന് നബി (സ) നൽകിയ മറുപടി അതിലൊന്നാണ്. നബി (സ) പറഞ്ഞു: അല്ലാഹു അല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനുമില്ലെന്നും മുഹമ്മദ് (സ) അല്ലാഹു വിന്റെ റസൂലാണെന്നും നീ സാക്ഷ്യം വഹിക്കണം, നമസ്കാരം നിലനിർത്തണം, സക്കാത്ത് നൽകണം, ഹജ്ജും ഉംറയും ചെയ്യ ണം. സംയോഗാനന്തരം കുളിക്കണം, വുളു (وضوء) പൂർണ്ണമാ യി നിർവഹിക്കണം, നോമ്പ് നോൽക്കണം ഇതൊക്കെയാണ് ഇസ്‌ലാം. ഉമറുബ്നുൽഖത്താബിൽ നിന്നും ഇബ്നുഖുസൈമ, ദാറുഖുത്‌നി എന്നിവർ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ഹദീസത്രെ ഇത്. ഇതിന്റെ നിവേദക പരമ്പര (സനദ്) സ്ഥിരപ്പെട്ടതും സ്വഹീഹു മാണെന്ന് ദാറുഖുത്‌നി പറഞ്ഞിട്ടുമുണ്ട്.

'അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ, സ്ത്രീകൾക്ക് ജിഹാദ് നിർബന്ധ മുണ്ടോ? എന്ന ആയിശ (റ)യുടെ ചോദ്യത്തിന്ന് നബി (സ) നൽകിയ മറുപടിയും ഇതാണ് കുറിക്കുന്നത്. 'അവർക്ക് നിർ ബന്ധമായിട്ടുള്ളത് യുദ്ധമില്ലാത്ത ജിഹാദാണ്. അതായത് ഹജ്ജും ഉംറയും' സ്വഹീഹായ സനദോടുകൂടി അഹ്‌മദും (റ) ഇബ്നുമാജയും (റ) ഈ ഹദീസുദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഹജ്ജും ഉംറയും നിർബന്ധം ഒരു തവണ

'ഹജ്ജ് ഒരു തവണ മതി. അധികം തവണ ചെയ്താൽ അത് സുന്നത്ത് മാത്രമാണ് എന്ന സ്വഹീഹായ നബി വചന ത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഹജ്ജും ഉംറയും ജീവിതത്തിലൊരി ക്കൽ മാത്രമേ നിർബന്ധമായി ചെയ്യേണ്ടതുള്ളു.

ഹജ്ജും ഉംറയും കൂടുതലായി ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കു ന്നത് സുന്നത്താണ്. അബൂഹുറൈറ (റ)യിൽ നിന്നും ബുഖാരി (റ)വും മുസ്‌ലിമും (റ) ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ഹദീസിലൂടെ ഇത് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അഹൂഹുറൈറ (റ) പറഞ്ഞു: ഒരിക്കൽ നബി (സ) പറയുകയുണ്ടായി, ഉംറ, അടുത്ത ഉംറ വരെ ഇടക്ക് ചെയ്തുപോയ പാപങ്ങൾക്ക് പരിഹാരമാണ്. പുണ്യ പൂർണ്ണ മായ ഹജ്ജിന്ന് സ്വർഗ്ഗമല്ലാതെ മറ്റൊരു പ്രതിഫലവുമില്ല.'

തൗബ ചെയ്യണം

ഒരു മുസ്‌ലിം ഹജ്ജിനോ, ഉംറക്കോ പുറപ്പെടാൻ തീരുമാനിച്ചാൽ, തന്റെ കുടുംബങ്ങളെയും, ബന്ധുമിത്രാദി കളെയും അല്ലാഹുവെ ഭയപ്പെട്ടുകൊണ്ടും, അവൻ കൽപ്പിച്ചതു അനുഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ടും, വിരോധിച്ചതു വെടിഞ്ഞു കൊണ്ടും ജീവിതം നയിക്കാൻ ഉപദേശിക്കണം. തനിക്കു, കിട്ടാനും താൻ കൊടുക്കാനുമുള്ള കടങ്ങളെല്ലാം എഴുതി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുകയും, എല്ലാ പാപ കൃത്യങ്ങളിൽ നിന്നും നിഷ്കളങ്കമായ തൗബ (പശ്ചാത്താപം) നടത്തിയിരിക്കുകയും വേണം. അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക:

(وتوبوا إلي الله جميعا أيها المؤمنون لعلكم تفلحون) (النور: ٣١)

'സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങളെല്ലാവരും അല്ലാഹുവിങ ലേക്ക് ഖേദിച്ചു മടങ്ങുക. നിങ്ങൾക്ക് വിജയം വരിക്കാം.'

പാപകൃത്യങ്ങൾ പാടെ വെടിയുകയും ചെയ്തുപോയ പാപങ്ങളിൽ ഖേദിക്കുകയും അവ വീണ്ടും ആവർത്തിക്കുക യില്ലെന്ന് ദൃഢപ്രതിജ്ഞയെടുക്കുകയുമാണ് തൗബ കൊണ്ടുദ്ദേ ശിക്കപ്പെടുന്നത്. ജനങ്ങളുടെ ജീവനോ, ധനമോ, അഭിമാനമോ, താൻ കയ്യേറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ആയത് യാത്രക്കുമുമ്പ് തന്നെ തിരിച്ചു കൊടുക്കുകയോ പൊരുത്തപ്പെടുവിക്കുകയോ ചെയ്തിരിക്കണം. നബി (സ) യിൽ നിന്ന് സ്വഹീഹായി ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഹദീസിൽ ഇപ്രകാരം വന്നിരിക്കുന്നു: നബി (സ) പറഞ്ഞു: തന്റെ സഹോദരന്റെ ധനത്തിലോ അഭിമാനത്തിലോ ആരെങ്കിലും കയ്യേറ്റം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, വെള്ളിയും സ്വർണ്ണവും ഫലപ്പെടാത്ത ദിവസം വരുന്നതിന്നു മുമ്പായി ഇന്ന് തന്നെ അതിൽ നിന്നെല്ലാം അവൻ മുക്തനായിക്കൊള്ളട്ടെ. അന്ന്, അവൻ ചെയ്ത കയ്യേറ്റത്തിനു പകരം അവന്റെ സൽക്കർമ്മളിൽ നിന്ന് പിടിച്ചെടുക്കപ്പെടു ന്നതായിരിക്കും സൽക്കർമ്മങ്ങളില്ലെങ്കിൽ തന്നാൽ കയ്യേറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടവന്റെ ദുഷ്ചെയ്തികൾ തന്റെ മേൽ ചുമത്തപ്പെടു ന്നതായിരിക്കും.

ഹലാലായ സമ്പാദ്യം മാത്രം ഹജ്ജിന്നുപയോഗിക്കണം

അനുവദനീയ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ സമ്പാദിച്ച പരിശുദ്ധമായ ധനത്തിൽ നിന്ന് മാത്രമേ ഹജ്ജിന്റെയും ഉംറയുടേയും ചിലവിന്നായി തിരഞ്ഞെടുക്കാവൂ എന്നാണ് നബി (സ)യിൽ നിന്നും സ്വഹീഹായി തെളിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്.

(إن الله تعالى طيب لا يقبل إلا طيبا)

'അല്ലാഹു തആല പരിശുദ്ധനത്രെ, പരിശുദ്ധമായത് മാത്ര മേ അവൻ സ്വീകരിക്കുകയുള്ളു'.

ത്വബ്റാനി (റ) അബൂഹുറൈറ (റ)വിൽ നിന്നിപ്രകാരം ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു: നബി (സ) പറഞ്ഞു: പരിശുദ്ധമായ പാഥേയ വുമായി ഒരാൾ യാത്ര പുറപ്പെടുകയും വാഹനത്തിൽ കയറി لبيك اللهم لبيك' നിന്റെ വിളിക്കിതാ ഞാനുത്തരം നൽകിയിരി ക്കുന്നു. ഞങ്ങളുടെ നാഥാ, ഞാനിതാ വിളികേട്ടെത്തുന്നു.' എന്നുച്ചത്തിൽ വിളിച്ചു പറയുകയും ചെയ്താൽ ആകാശത്തു നിന്ന് ഒരു മലക്ക് വിളിച്ചു പറയും: 'നിനക്കുത്തരം നൽക പ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹം നിന്നെ ആശീർവ ദിച്ചിരിക്കുന്നു, നിന്റെ പാഥേയം ഹലാൽ! നിന്റെ വാഹനവും ഹലാൽ തന്നെ! നിന്റെ ഹജ്ജ് പുണ്യകർമ്മവും കുറ്റമറ്റതുമ ത്രെ!' ചീത്ത പാഥേയവുമായി ഒരാൾ ഹജ്ജിനു പുറപ്പെടുക യും വാഹനത്തിൽ കയറി "لبيك اللهم لبيك" വിളിക്കുകയും ചെയ്താൽ ആകാശത്തു നിന്നുള്ള മലക്ക് പറയും 'നിന്റെ വിളിക്കുത്തരമില്ല! അല്ലാഹുവിന്റെ അനുഗ്രഹം നിന്നെ തഴു കുകയില്ല! നിന്റെ പാഥേയം ഹറാം! നിന്റെ സമ്പാദ്യവും ഹറാം തന്നെ! നിന്റെ ഹജ്ജ് സ്വീകര്യമല്ല.'

അന്യരുടെ സമ്പത്തിനോടു താൽപര്യം കാണിക്കുകയും അവരോട് യാചിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് ഹാജിക്ക് ഭൂഷണമല്ല. നബി (സ) ഒരിക്കൽ പറയുകയുണ്ടായി: 'ഒരാൾ മാന്യത പാലിച്ചാൽ അല്ലാഹു അവന്റെ മാന്യത നിലനിർത്തും, ഒരാൾ സ്വാശ്രയത്വം കൈകൊണ്ടാൽ അല്ലാഹു അവനെ നിരാശ്രയ നാക്കും.' നബി (സ) വീണ്ടും പറഞ്ഞു: 'ഒരാൾ യാചിച്ചു യാചിച്ചു കാലം കഴിച്ച് ഒടുവിൽ അന്ത്യനാളിലെത്തുമ്പോൾ അവന്റെ മുഖത്ത് ഒരു തുണ്ട് പോലും മാംസമുണ്ടായിരിക്കു കയില്ല.'

ഹജ്ജിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം റബ്ബിന്റെ പ്രീതി മാത്രം

ഹാജി തന്റെ ഹജ്ജ് കൊണ്ടും ഉംറ കൊണ്ടും അല്ലാഹു വിന്റെ പ്രീതിയും പരലോക വിജയവുമല്ലാതെ ലക്ഷ്യം വെച്ച് കൂടാ. ആ പുണ്യ സ്ഥലങ്ങളിൽ ചെന്ന് അല്ലാഹുവിന്ന് തൃപ്തികരമായ വാക്കുകളിലൂടെയും പ്രവർത്തികളിലൂടെയും അവനോടടുപ്പം നേടുക മാത്രമായിരിക്കണം തന്റെ ഉന്നം. തന്റെ ഹജ്ജിലൂടെ ഭൗതികമായ നേട്ടമോ, ലോകമാന്യം, പ്രശസ്തി, പെരുമ, മുതലായവയോ ഉദ്ദേശിക്കാതിരിക്കാൻ അങ്ങേയറ്റം സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. അതെല്ലാം തന്നെ അധമ മായ ലക്ഷ്യങ്ങളും തന്റെ കർമ്മങ്ങൾ നിഷ്ഫലവും അസ്വീകാര്യ വുമാക്കിത്തീർക്കുന്ന കാരണങ്ങളുമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്ന ത് നോക്കുക.

(من كان يريد الحياة الدنيا وزينتها نوف إليهم أعمالهم فيها وهم فيها لا يبخسون. أولئك الذين ليس لهم في الآخرة إلا النار وحبط ما صنعوا فيها وباطل ما كانوا يعملون)

'ഭൗതിക ജീവിതവും അതിന്റെ അലങ്കാരവും ഉദ്ദേശിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്ക് അവിടെ വെച്ചുതന്നെ അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നാം നിറവേറ്റിക്കൊടുക്കും. യാതൊരു കുറവും അവർക്കവിടെ ഉണ്ടാകുകയില്ല. അത്തരക്കാർക്കു പരലോകത്തിൽ നരകമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും ഇല്ലതന്നെ. അവർ പണിതുണ്ടാക്കിയതെല്ലാം പൊളിഞ്ഞു തകർന്നുപോയി. അവർ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതെല്ലാം വെറും പൊള്ളത്തരം മാത്രം'.

മറ്റൊരിടത്ത് അല്ലാഹു പറയുന്നതിപ്രകാരമാണ്.

(من كان يريد العاجلة عجلنا له فيها ما نشاء لمن نريد ثم جعلنا له جهنم يصلاها مذموما مدحوراً. ومن أراد الآخرة وسعى لها سعيها وهو مؤمن فأولئك كان سعيهم مشكورًا) (الإسراء: ١٨.١٩)

' ആരാണോ ഐഹികജീവിതം ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത് അവരിൽ നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്ക് നാം ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്ര അവിടെവെച്ചു തന്നെ ത്വരിതപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കും. പിന്നീട് നാം അവന്നു ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് നരകമാണ്. നിന്ദ്യനും അഭിശപ്തനു മായിക്കൊണ്ട് അവനതിൽ വെന്തെരിയും. എന്നാൽ ആരെ ങ്കിലും പരലോക ജീവിതം ലക്ഷ്യമാക്കുകയും, യഥാർത്ഥ വിശ്വാസിയായിക്കൊണ്ട് അതിന്റേതായ പ്രവർത്തനങ്ങളി ലേർപ്പെടുകയും ചെയ്താൽ അവരുടെ പ്രയത്നം സ്വീകാര്യ മായിരിക്കും.'

നബി (സ) യിൽ നിന്ന് സ്വഹീഹായി ഇപ്രകാരം ഉദ്ധരിക്ക പ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. 'അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: ' അല്ലാഹു പറയുന്നു: പങ്കാളികളെപ്പോലെ പങ്കാളിത്വത്തിന്റെ (ശിർക്കിന്റെ) ആവശ്യമേ ഇല്ലാത്തവനത്രെ

ഞാൻ. എന്നോട് പങ്ക് ചേർത്തുകൊണ്ടുള്ള വല്ല പ്രവർത്തനവും ആരെങ്കിലും ചെയ്താൽ അവനെയും അവന്റെ ശിർക്കിനെയും ഞാനങ്ങ് വിട്ടേയ്ക്കും!'

നല്ല കൂട്ടുകാരെ പിടിക്കണം

തഖ്‌വയും കർമ്മനിഷ്ഠയും മതപാണ്ഡിത്യവുമുള്ള നല്ല വരുടെ കൂടെയായിരിക്കണം യാത്രചെയ്യേണ്ടത്. വിവരം കെട്ട വരുടെയും ദുർന്നടപ്പുകാരുടെയും കൂട്ടുകെട്ട് സൂക്ഷിക്കണം.

ഹജ്ജിന്റെയും ഉംറയുടെയും കർമ്മങ്ങളും മറ്റും നല്ല പോലെ പഠിച്ചിരിക്കണം. അവ നന്നായി ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുകയും വേണം. സംശയങ്ങൾ ചോദിച്ചറിഞ്ഞു തിരുത്തുകയും എല്ലാ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും പൂർണ്ണബോധ്യമുള്ളവനായിരിക്കുകയും വേണം.

വാഹനത്തിൽ

മൃഗമോ, കാറോ, വിമാനമോ ഏതു തരത്തിലുള്ള വാഹന മായിരുന്നാലും അതു കയറുമ്പോൾ ബിസ്മി ചൊല്ലുകയും അല്ലാഹുവെ സ്തുതിക്കുകയും മൂന്ന് തവണ തക്ബീർ ചൊല്ലുകയും ചെയ്തശേഷം ഇപ്രകാരം പറയണം.

(سبحان الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين وإنا إلى ربنا لمنقلبون. اللهم إني أسألك في سفري هذا البر والتقوى ومن العمل ما ترضى ، اللهم هون علينا سفرنا هذا واطو عنا بعده، اللهم أنت الصاحب في السفر، والخليفة في الأهل، اللهم إني أعوذ بك من وعثاء السفر وكآبة المنظر وسوء المنقلب في المال والأهل)

'ഈ വാഹനം നമ്മൾക്ക് വിധേയമാക്കിത്തന്നവന്റെ പരിശുദ്ധിയെ ഞാൻ വാഴ്ത്തുന്നു. അതിന്റെ നിർമ്മാതാക്കൾ നമ്മളല്ലല്ലോ. നമ്മൾ നമ്മുടെ റബ്ബിങ്കലേക്കു മടങ്ങേണ്ടവർ തന്നെയാണ്. അല്ലാഹുവേ, എന്റെ യാത്രയിൽ പുണ്യവും ഭക്തിയും നിനക്ക് തൃപ്തികരമായ കർമ്മവും ഞാൻ നിന്നോട് തേടുന്നു. അല്ലാഹുവേ! ഞങ്ങളുടെ ഈ യാത്ര ഞങ്ങൾക്കു നീ സുഗമമാക്കിത്തരേണമേ, അതിന്റെ അകലം ചുരുക്കിത്തരേ ണമെ, അല്ലാഹുവേ നീയാണ് യാത്രയിലെ കൂട്ടുകാരൻ, കുടുംബത്തിലെ പ്രതിനിധിയും നീ തന്നെ. അല്ലാഹുവേ, യാത്രാ ക്ലേശത്തിൽ നിന്നും ദയനീയാവസ്ഥയിൽനിന്നും, ധനത്തിലും കുടുംബത്തിലും ദുരനുഭവങ്ങളിൽനിന്നും നിന്നോട് മാത്രം ഞങ്ങൾ അഭയം തേടുന്നു. (ഇബ്നു ഉമറിൽ നിന്ന് സ്വഹീഹ് മുസ്‌ലിം).

യാത്രയിൽ അല്ലാഹുവെക്കുറിച്ചുള്ള സ്മരണയും, അവ നോടുള്ള പശ്ചാത്താപവും, പ്രാർത്ഥനയും, കീഴ്‌വണക്കവും, ഖുർആൻ പാരായണവും, അതിന്റെ ഉള്ളടക്കത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ചിന്തയുമെല്ലാമായി സമയം കഴിക്കേണ്ടതാണ്. നമസ്ക്കാര ങ്ങൾ കൂട്ടായി നിർവഹിക്കുന്നതിൽതന്നെ നിഷ്ഠയുള്ളവരായി രിക്കണം. അതുമിതും പറഞ്ഞ്കൊണ്ടിരിക്കുക, ആവശ്യ മില്ലാത്ത കാര്യങ്ങളിൽ ഇടപെടുക, അതുപോലെ തന്നെ കളവ്, പരദൂഷണം, ഏഷണി, കൂട്ടുകാരെയും മറ്റു മുസ്‌ലിം സഹോദരങ്ങളേയും പരിഹസിക്കുക മുതലായവയിൽ നിന്നെല്ലാം തന്റെ നാവിനെ കാത്തുസൂക്ഷിക്കണം. കൂട്ടു കാർക്ക് ഉപകാരം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുക, അവരെ ദ്രോഹി

ക്കാതിരിക്കുക, കഴിവനുസരിച്ചും യുക്തിപൂർവകമായും, സദുപദേശങ്ങളിലൂടെയും നല്ലത് കൽപ്പിക്കുകയും ചീത്ത വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുക– ഇവയിലും നിഷ്ഠ പാലിക്കണം.

ഇഹ്റാം

മീഖാത്തിലെത്തുമ്പോൾ കുളിക്കുകയും സുഗന്ധം പൂശു കയും ചെയ്യുന്നത് സുന്നത്താണ്. നബി (സ) ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ തുന്നിയ വസ്ത്രം അഴിച്ചു മാറ്റുകയും കുളിച്ച് സുഗന്ധം പൂശുകയും ചെയ്തിരുന്നുവെന്ന് സ്വഹീഹായ ഹദീസുകളിലൂടെ സ്ഥിരീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും കൂടി ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസ് ഇപ്രകാരമാണ്. ആയിശ (റ) പറയുന്നു:' നബി (സ) ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിന്ന് മുമ്പായി ഇഹ്റാമിന്നുവേണ്ടി അദ്ദേഹത്തിനു ഞാൻ സുഗന്ധം പൂശിക്കൊടുക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ഇഹ്റാമിൽനിന്നൊഴിവാകു ന്നതിന്ന് വേണ്ടി ത്വവാഫിനു മുമ്പും'.

ഋതുമതികൾ എന്തുചെയ്യണം

ആയിശ (റ) ഉംറക്ക് വേണ്ടിയായിരുന്നു ഇഹ്റാം ചെയ്തിരു ന്നത്. അവർ ഋതുമതിയായപ്പോൾ കുളിച്ചു കൊണ്ട് ഹജ്ജിനു വേണ്ടി ഇഹ്റാം ചെയ്യാൻ നബി (സ) അവരോട് കൽപ്പിച്ചു.

അസ്മാ ബിൻതു ഉമൈസ് (റ) ദുൽഹുലൈഫയിൽ വെച്ച് പ്രസവിച്ചപ്പോൾ കുളിച്ചു ഡ്രസ്സ് ചെയ്തുകൊണ്ട് ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കാൻ നബി (സ) അവരോട് കൽപിച്ചു. ഇതിൽ നിന്നു മനസ്സിലാകുന്നത് ആർത്തവകാരിയായിക്കൊണ്ടോ, പ്രസവം കഴിഞ്ഞ അവസ്ഥയിലോ മീഖാത്തിലെത്തിയാൽ കുളിച്ചതിനു ശേഷം മറ്റുള്ളവരോടൊപ്പം ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കണമെ ന്നാണ്. ത്വവാഫ് ഒഴികെ ഹാജിമാർ ചെയ്യുന്ന എല്ലാ കർമ്മങ്ങളും അവർ ചെയ്യണം എന്നാണല്ലോ ആയിശ (റ) യോടും അസ്മ (റ)യോടും നബി (സ) കൽപിച്ചത്

ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവർ തങ്ങളുടെ മീശ, നഖം, കക്ഷത്തിലെയും, ഗുഹ്യഭാഗത്തെയും രോമങ്ങൾ എന്നിവ നീക്കം ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിച്ചതിനു ശേഷം അവയൊന്നും നീക്കം ചെയ്യാവുന്നതല്ല. ഇഹ്റാമിനു മാത്രമല്ല മറ്റവസരങ്ങളിലും അവ നീക്കം ചെയ്യുന്നത് സുന്നത്താണ്. അബൂഹുറൈറ (റ) യിൽ നിന്നുദ്ധരിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഹദീസിൽ നബി (സ) ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ' ശുദ്ധപ്രകൃതിയുടെ താൽപര്യം അഞ്ചു കാര്യങ്ങളാണ്. ചേലാകർമ്മം, ഗുഹ്യരോമം നീക്കൽ, മീശ വെട്ടൽ, നഖം മുറിക്കൽ, കക്ഷരോമം നീക്കൽ എന്നിവ.' (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

അനസ് (റ) പറയുന്നു: 'മീശ വെട്ടുക, നഖം മുറിക്കുക, കക്ഷരോമം നീക്കുക, ഗുഹ്യരോമം നീക്കുക എന്നിവ നാൽ പ്പതു ദിവസത്തിലധികം നീട്ടിക്കൊണ്ടു പോകരുതെന്ന് മുസ്ലിംകൾക്ക് സമയം നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. (മുസ്ലിം)

നസാഈ, അഹ്മദ്, അബൂദാവൂദ്, തിർമിദി എന്നിവരുടെ റിപ്പോർട്ടിൽ 'നബി (സ) ഞങ്ങൾക്ക് സമയനിർണ്ണയം ചെയ്തു തന്നിട്ടുണ്ട് എന്ന് തന്നെ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

തലമുടിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്ത്രീയോ, പുരുഷനോ ഇഹ്റാമിനുവേണ്ടി ഒന്നും തന്നെ നീക്കം ചെയ്യേണ്ടതായി ശറഇൽ ഇല്ല. എന്നാൽ താടി വടിക്കുന്നതോ, അതിൽനിന്നൽപ്പ മെങ്കിലും നീക്കം ചെയ്യുന്നതോ ഇഹ്റാമിനെന്നല്ല ഏതവസര ത്തിലും ഹറാമാണ്. എന്നു തന്നെയല്ല താടി നീട്ടി വളർത്തുക യാണ് വാജിബ്. ഇബ്നുഉമർ (റ) വിൽനിന്നു ബുഖാരിയും, മുസ്ലിമും ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ഹദീസ് ഇപ്രകാരമാണ്:

" خالفوا المشركين وفروا اللحى واحفوا الشوارب"

നബി (സ) പറഞ്ഞു: 'മുശ്രിക്ക് (ബഹുദൈവ വിശ്വാസി) കളോടു നിങ്ങൾ എതിരായിരിക്കണം. താടി സമൃദ്ധമായി വളർത്തുകയും മീശ പറ്റെവെട്ടുകയും ചെയ്യുക.'

'താടി നീട്ടുക, മീശവെട്ടുക, അഗ്നിയാരാധകരോട് (മജൂസി കളോട്) നിങ്ങൾ എതിരായിരിക്കുക' എന്ന് നബി (സ) പറഞ്ഞ തായി അബുഹുറൈറയിൽ നിന്ന് മുസ്ലിം ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇക്കാലത്ത് അധികമാളുകളും ഈ സുന്നത്തിന്നെതിരായി പ്രവർത്തിക്കുകയും താടിയോട് സമരം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും, അവിശ്വാസികളോടും സ്ത്രീകളോടും സാദൃശ്യം കാണിക്കുന്ന തിൽ സംതൃപ്തരായിരിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് വമ്പിച്ചൊരാപത്തുതന്നെയാണ്. മത പണ്ഡിതന്മാരും അദ്ധ്യാപ കരുമെല്ലാം ഇവരിൽപ്പെടുന്നുവെന്നത് അതിഭയങ്കരം തന്നെ.

إنا لله وإنا إليه راجعون നബി (സ)യുടെ സുന്നത്ത് മുറുകെ പിടിച്ചുകൊണ്ട് ജീവിതം നയിക്കാനും അതിലേക്കു ജനങ്ങളെ ക്ഷണിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുവാനും നമുക്കും മറ്റു മുസ്ലിംകൾ ക്കും അല്ലാഹു അനുഗ്രഹം നൽകട്ടെ എന്ന് നമുക്ക് പ്രാർത്ഥിക്കാം. ജനങ്ങൾ ഭൂരിപക്ഷവും അതിഷ്ടപ്പെട്ടില്ലെ ങ്കിലും ശരി. നമുക്കല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തി മതി.

حسبنا الله ونعم الوكيل ولا حول ولا قوة إلا بالله العلى العظيم

ഇഹ്റാമിന്റെ വസ്ത്രം

പിന്നീട് പുരുഷനാണെങ്കിൽ ഒരു തുണിയും തട്ടവും അണിയണം. അവ വെളുത്തതും വൃത്തിയുള്ളതുമായിരിക്ക ലാണ് നല്ലത്. ചെരിപ്പണിയുന്നതും സുന്നത്തു തന്നെ. നബി (സ) പറയുന്നത് കാണുക: "وليحرم أحدكم في إزار ورداء ونعلين"

'തുണിയും തട്ടവും രണ്ടു ചെരിപ്പും അണിഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് നിങ്ങളോരോരുത്തരും ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കേണ്ടത്.' (അഹ്മദ്)

എന്നാൽ സ്ത്രീക്ക് അവളുടെ ഇഷ്ടംപോലെ കറുത്തതോ, പച്ചയോ, മറ്റെന്തെങ്കിലും നിറത്തിലുള്ളതോആയ വസ്ത്രമണി ഞ്ഞുകൊണ്ട് ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കാം. പുരുഷ വേഷം അനുകരിക്കുന്നതും സൂക്ഷിക്കുകതന്നെ വേണം. സ്ത്രീ പച്ച വസ്ത്രമണിഞ്ഞേ ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കാവൂ എന്ന ചിലയാളു കളുടെ ധാരണക്ക് ഒരടിസ്ഥാനവുമില്ല.

നിയ്യത്ത്

കുളിച്ചു വൃത്തിയായി ഇഹ്റാമിന്റെ വസ്ത്രമെല്ലാമണിഞ്ഞ തിന് ശേഷം താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന കർമ്മം ഹജ്ജോ ഉംറയോ ഏതാണെങ്കിൽ അതിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു എന്ന് മനസ്സിൽ കരുതണം. നബി (സ) പറയുന്നു:

(إنما الأعمال بالنيات وإنما لكل امرئ ما نوى)

'നിയ്യത്തുകൾക്കനുസരിച്ച് മാത്രമാണ് കർമ്മങ്ങൾ. ഓരോ മനുഷ്യനും താനുദ്ദേശിച്ചതിനു മാത്രമേ അവകാശമുള്ളൂ'. (കർമ്മങ്ങളുടെ പ്രതിഫലങ്ങൾ ഉദ്ദേശമനുസരിച്ചു മാത്രമായി രിക്കും) മനസ്സുകൊണ്ടു കരുതുന്നത് ഇവിടെ ഇവിടെ നാവു കൊണ്ടു ഉരുവിടുകയും വേണം. ഉംറയാണുദ്ദേശമെങ്കിൽ لبيك عمرةً എന്നോ اللهم لبيك عمرةً എന്നോ പറയണം. 'അല്ലാഹുവേ, ഉംറ നിർവഹിച്ച് കൊണ്ട് നിന്റെ വിളിക്ക് ഞാനിതാ ഉത്തരം ചെയ്തിരിക്കുന്നു' എന്ന് സാരം. ഇനി ഹജ്ജാണുദ്ദേശമെങ്കിൽ لبيك حجاً എന്നോ اللهم لبيك حجاً എന്നോ പറയണം. 'അല്ലാഹുവേ, ഹജ്ജ് നിർവ്വഹിച്ചുകൊണ്ട് നിന്റെ വിളിക്ക് ഞാനിതാ ഉത്തരം നൽകിയിരിക്കുന്നു' എന്നർത്ഥം.

നബി (സ) അങ്ങനെ ചെയ്തതു കൊണ്ടാണിങ്ങനെ ഉരുവിടണമെന്ന് പറയുന്നത്. മൃഗമോ, കാറോ പോലെയുള്ള വാഹനങ്ങളിൽ കയറിയിരുന്നതിന്ന് ശേഷം അങ്ങനെ ഉരുവിടു ന്നതാണ് ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളത്. എന്തുകൊണ്ടന്നാൽ നബി (സ) തന്റെ വാഹനപ്പുറത്ത് കയറിയിരുന്ന് മീഖാത്തിൽ നിന്ന് അത് നടന്ന് നീങ്ങിയതിനു ശേഷമാണ് തൽബിയത്ത് ചൊല്ലിത്തുടങ്ങിയത്. പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ശരിയായിട്ടുള്ളതും അതുതന്നെ.

നിയ്യത്ത് ഉരുവിടുന്നത് ഇഹ്റാമിൽ മാത്രമല്ലാതെ മറ്റൊരവസരത്തിലും സുന്നത്തല്ല. നബി (സ) യിൽ നിന്ന് അത്ര മാത്രമേ തെളിഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. നമസ്കാരം, ത്വവാഫ് തുടങ്ങിയ മറ്റു കർമ്മങ്ങളിലൊന്നും നിയ്യത്ത് നാവുകൊണ്ടുരുവിട്ടുകൂടാത്ത താണ്. نويت أن اصلي كذا وكذا എന്നോ نويت أن أطوف كذا എന്നോ (ഞാൻ ഇന്ന നമസ്കാരം ഉദ്ദേശിക്കുന്നു, ഞാൻ ത്വവാഫ് കരുതുന്നു) പറയാവുന്നതല്ല. എന്ന് മാത്രമല്ല അങ്ങനെ ഉരുവിടുന്നത് മതത്തിൽ പുതിയ നിർമ്മിതിയുമാണ്. അത് ഉറക്കെ ഉച്ചരിക്കുന്നത് ഏറ്റവും ചീത്തയും കടുത്ത പാപവുമത്രെ. നിയ്യത്ത് ഉരുവിടുന്നത് ശറഇയ്യായ ഒരാവശ്യ മായിരുന്നെങ്കിൽ നബി (സ) വാക്ക് കൊണ്ടും പ്രവർത്തി കൊണ്ടും സമുദായത്തിനത് വിവരിച്ചു വ്യക്തമാക്കി കൊടുക്കു മായിരുന്നു. സലഫുസ്സ്വാലിഹുകൾ മറ്റാരെക്കാളും മുമ്പ് അത് ആചരിക്കുമായിരുന്നു.

നബി(സ) യിൽ നിന്നോ, അവിടുത്തെ സ്വഹാബികളിൽ നിന്നോ ഉദ്ധരിക്കപ്പെടാത്തതിനാൽ അത് ബിദ്അത്താണെന്ന് വ്യക്തമാണല്ലോ. നബി (സ) പറയുന്നത് നോക്കൂ:

(وشر الأمور محدثاتها وكل بدعة ضلالة)

'കാര്യങ്ങളിൽവെച്ചു ചീത്തയായിട്ടുള്ളത് പുത്തനാചാരങ്ങ ളാണ്. ബിദ്അത്തുകൾ (മതത്തിലെ പുതിയ നിർമ്മിതികൾ) എല്ലാംവഴികേടും'. (മുസ്ലിം)

മീഖാത്തുകൾ

മീഖാത്തുകൾ അഞ്ചെണ്ണമാണ്:

1) മദീനക്കാരുടെ മീഖാത്തായ 'ദുൽഹുലൈഫ'. 'അബ്യാർഅലി' എന്നാണ് അതിന്റെ ഇന്നത്തെ പേര്.

2) സിറിയക്കാരുടെ മീഖാത്തായ 'അൽജുഹ്ഫ' റാബിഗിന്ന ടുത്തുള്ള ജനവാസമില്ലാത്തൊരു ഗ്രാമമാണ്. ഇന്ന് റാബിഗിൽ വെച്ചാണ് ആളുകൾ ഇഹ്റാംകെട്ടുന്നത്. ഇഹ്റാം റാബിഗിൽ വെച്ചായാലും മീഖാത്തിൽ വെച്ച് തന്നെ. കാരണം റാബിഗ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് അൽജുഹ്ഫയുടെ അല്പം മുമ്പി ലായിട്ടാണ്.

3) നജ്ദ്കാരുടെ മീഖാത്തായ 'ഖർനുൽമനാസിൽ' 'സൈൽ' എന്ന പേരിലാണ് ഇന്ന് ആ സ്ഥലം അറിയപ്പെടുന്നത്.

4) യമൻകാരുടെ മീഖാത്തായ 'യലംലം'

5) ഇറാഖുക്കാരുടെ മീഖാത്തായ 'ദാത്തുഇർഖ്'

ഈ മീഖാത്തുകൾ മുൻ പറഞ്ഞ നാട്ടുകാർക്കും ഹജ്ജിനും, ഉംറക്കുമായി അവയിലൂടെ കടന്നുവരുന്ന മറ്റു നാട്ടുകാർക്കും നബി (സ) നിശ്ചയിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്. അത്കൊണ്ട് ആ മീഖാത്തുകൾ വഴി കടന്ന്പോകുന്നവർ അവിടെവെച്ചുതന്നെ ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതു നിർബന്ധ മാണ്. ഹജ്ജിനോ, ഉംറക്കോ മക്കയിലേക്ക് പോകുന്നവർ ഇഹ്റാമോടുകൂടിയല്ലാതെ ആ മീഖാത്തുകളിലൂടെ കടന്നു പോകുന്നത് ഹറാമാണ്. യാത്ര ഭൂമിയിലൂടെയായാലും, ആകാശ ത്തുകൂടിയായാലും ശരി. നബി (സ) ആ മീഖാത്തുകൾ നിശ്ചയിച്ച് കൊണ്ട് പറഞ്ഞ വാക്കുകളുടെ പൊതു താല്പര്യം അതുതന്നെയാണ്. 'അവ അവിടത്തുകാർക്കും അവയിലൂടെ ഹജ്ജും, ഉംറയും ഉദ്ദേശിച്ച് വരുന്ന മറ്റുള്ളവർക്കും ഉള്ള മീഖാത്തുകളാണ്'.

വിമാന മാർഗ്ഗം ഹജ്ജോ, ഉംറയോ ഉദ്ദേശിച്ച് മക്കയിലേക്ക് പുറപ്പെടുന്നവർ വിമാനം കയറുന്നതിന്ന് മുമ്പ് തന്നെ കുളി മുതലായതെല്ലാം കഴിച്ചു അതിന്നൊരുങ്ങേണ്ടതാണ്. മീഖാത്തി നോടടുത്താൽ ഇഹ്റാമിന്റെ തുണിയും തട്ടവുമണിഞ്ഞ് ഉംറക്ക് വേണ്ടി തൽബിയത്ത് ചൊല്ലണം. ഹജ്ജിന്റെ മുമ്പായി ഉംറഃ നിർവഹിക്കാനുള്ള സമയം കിട്ടുമെങ്കിൽ മാത്രമേ അങ്ങനെ ചെയ്യാവൂ.

അങ്ങനെയല്ലെങ്കിൽ ഹജ്ജിനു വേണ്ടിയായിരിക്കണം തൽബിയത്ത് ചൊല്ലുന്നത്. വാഹനം കയറുന്നതിന്ന് മുമ്പോ മീഖാത്തിലെത്തുന്നതിന്ന് മുമ്പോ ഇഹ്റാമിന്റെ തുണിയും തട്ടവുമണിയുന്നതിന്നു വിരോധമില്ല. എന്നാൽ മീഖാത്തിനോ ടടുക്കുകയോ, അതിന്റെ നേരെ എത്തുകയോ ചെയ്താൽ മാത്രമേ കർമ്മത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നുവെന്ന് കരുതുകയോ തൽബിയത്ത് ചൊല്ലുകയോ ആകാവൂ. കാരണം നബി (സ) മീഖാത്തിൽ നിന്നു മാത്രമേ ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിച്ചിരുന്നുള്ളു. മറ്റെല്ലാ കാര്യങ്ങളേയും പോലെ ഇതിലും നബി (സ) യുടെ മാതൃക പിൻപറ്റുകയാണ് സമുദായത്തിന്ന് നിർബന്ധമായിട്ടു ളളത്. അല്ലാഹു പറയുന്നത് നോക്കുക:-

(لقد كان لكم في رسول الله أسوة حسنة)

'അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലിൽ നിങ്ങൾക്ക് ഉത്തമ മാതൃക യുണ്ട്. ഹജ്ജത്തുൽ വിദാഇൽ നബി (സ) പറഞ്ഞതി പ്രകാരമാണ്:" خذوا عني مناسككم" 'നിങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾ എന്നോടു പഠിക്കുക'.

ഹജ്ജോ, ഉംറഃയോ ഉദ്ദേശമില്ലാതെ കച്ചവടം, വിറക് എത്തിച്ചു കൊടുക്കൽ, തപാൽ വിതരണം പോലെയുള്ള ആവശ്യത്തിന്നായി മക്കയിലേക്കു പോകുന്നവർക്ക് ഇഹ്റാം ആവശ്യമില്ല. താൽപര്യം തോന്നുന്നുവെങ്കിൽ മാത്രം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. മീഖാത്തുകളെ വിവരിച്ചു കൊണ്ട് നബി (സ) പറഞ്ഞ മുകളിൽ കൊടുത്ത ഹദീസ് വ്യക്തമാക്കുന്നതും അതുതന്നെയാണ്. 'അവ ആ നാട്ടുകാർക്കും, ഹജ്ജും ഉംറഃ യും കരുതി ആ വഴിക്കു കടന്നുവരുന്നവർക്കും' എന്നത്രെ നബി(സ) പറഞ്ഞത്. ഹജ്ജും ഉംറയും ഉദ്ദേശമില്ലാതെ മീഖാത്തുകളിലൂടെ കടന്നു വരുന്നവർക്കു ഇഹ്റാം നിർബന്ധ മില്ലെന്ന് സാരം. ഇത് അല്ലാഹു തന്റെ അടിമകൾക്ക് ചെയ്തു കൊടുത്ത അനുഗ്രഹവും സൗകര്യവുമത്രെ. അതിന്നവന്ന് സ്തുതിയും നന്ദിയും!

നബി (സ) മക്ക ജയിച്ചടക്കുന്നതിന്ന് വേണ്ടി മക്കയിൽ വന്നപ്പോൾ ഇഹ്റാമോടു കൂടിയായിരുന്നില്ല, തലയിൽ പട ത്തൊപ്പി ധരിച്ച് കൊണ്ടായിരുന്നു വന്നത്. അന്നേരം ഉംറയോ, ഹജ്ജോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമായിരുന്നില്ല. മക്ക ജയിച്ചടക്കി അവിടെയുള്ള ശിർക്കുകൾ തുടച്ചു മാറ്റുകയായിരുന്നു ഉദ്ദേശം. ഈ സംഭവം മേൽ പ്രസ്താവിച്ചതിനെ ബലപ്പെടു ത്തുന്നുണ്ട്.

മീഖാത്തുകളിൽ, ജിദ്ദ, ഉമ്മുസ്സലം, ബഹ്റ, അശ്ശറായിഉ്, ബദ്ർ, മസ്ത്തൂറ പോലെയുള്ള സ്ഥലവാസികൾക്ക് മുകളിൽ പറഞ്ഞ അഞ്ചിലേതെങ്കിലുമൊരു മീഖാത്തിൽ പോയി ഇഹ്റാം കെട്ടേണ്ടതില്ല. അവന്റെ വീടു തന്നെയാണവന്റെ മീഖാത്ത്. ഹജ്ജോ, ഉംറയോ ഏതാണ് താനുദ്ദേശിക്കുന്നതെങ്കിൽ അതിന്നവിടെ നിന്ന് ഇഹ്റാം കെട്ടിയാൽ മതി. മീഖാത്തിന്ന് പുറത്ത് സ്വന്തമായി വീടുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾക്കിഷ്ടം പോലെ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. മീഖാത്തിൽ വെച്ചും ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശി ക്കാം, മക്കയോടടുത്ത തന്റെ വീട്ടിൽ വെച്ചും ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കാം. മീഖാത്തുകൾ വിവരിച്ചു കൊണ്ടു ഇബ്നു അബ്ബാസ് ഉദ്ധരിച്ച നബി വചനത്തിന്റെ പൊതുവെയുള്ള സൂചന അതാണ്. നബി (സ) പറഞ്ഞു:

(ومن كان دون ذالك فمهله من أهله حتى أهل مكة يهلون من مكة) (أخرجه البخاري ومسلم)

'അവക്ക് ഇപ്പുറമുള്ളവരുടെ മീഖാത്ത് അവരുടെ വീടു തന്നെയാണ്. മക്കക്കാർ മക്കയിൽ വെച്ചുതന്നെ ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ മതി'.

എന്നാൽ ഹറമിനുള്ളിൽ താമസിക്കുന്ന ഒരാൾ ഉംറഃ ചെയ്യാനുദ്ദേശിച്ചാൽ ഹറമിന്റെ പുറത്ത് പോയി ഇഹ്റാം കെട്ടേ ണ്ടതാകുന്നു. എന്ത് കൊണ്ടെന്നാൽ ആയിശ (റ) തനിക്കും ഉംറ ചെയ്യണമെന്ന് നബി (സ)യോടാവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ, അവരുടെ സഹോദരൻ അബ്ദുൽറഹ്മാനോട് ആയിശയെയും കൊണ്ട് ഹറമിനു പുറത്ത് പോയി ഇഹ്റാം കെട്ടി വരുവാൻ നബി (സ) നിർദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ ഹദീസ് കൊണ്ട്, ഹറമിൽ വെച്ചു ഉംറ ചെയ്യാനുദ്ദേശിക്കുന്നവൻ ഹറമിന്ന് പുറത്തു പോയി ഇഹ്റാം കെട്ടി വരികതന്നെ വേണം എന്നു തെളി യുന്നു. മുമ്പ് പറഞ്ഞ ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ)ന്റെ ഹദീസിലെ

'മക്കക്കാർ മക്കയിൽ നിന്ന് ഇഹ്റാം കെട്ടണം' എന്ന നബി (സ)യുടെ പ്രസ്താവന കൊണ്ട് ഹജ്ജ് മാത്രമാണ് ഉദ്ദേശി ച്ചിട്ടുള്ളത്. ഉംറയല്ല എന്ന് ഈ ഹദീസ് കൊണ്ട് മനസ്സിലാക്കാം. ഹറമിൽ വെച്ച് ഉംറക്ക് ഇഹ്റാം കെട്ടുന്നത് അനുവദനീയ മായിരുന്നുവെങ്കിൽ ആയിശ (റ)യോട് ഹറമിന്റെ പുറത്ത് പോയി ഇഹ്റാം കെട്ടാൻ നിർബ്ബന്ധിക്കുമായിരുന്നില്ല. അവിടെ വെച്ചു തന്നെ ഇഹ്റാം കെട്ടാൻ അനുവദിക്കുമായിരുന്നു. ഇത് വളരെ വ്യക്തമായ കാര്യമാണ്. ഭൂരിപക്ഷം പണ്ഡിതൻമാരുടെ അഭിപ്രായവും ഇതു തന്നെയാണ്. ഒരു മുഅ്മിനിന്ന് സ്വീകരി ക്കാവുന്ന പക്വമായ മാർഗ്ഗവുമിതാണ്. ഇരു ഹദീസുകളു ടേയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള അവസരം ഇത് കൊണ്ട് ലഭിക്കും. والله الموفق.

എന്നാൽ ഇന്ന് പലരും ചെയ്യുന്ന പോലെ ഹജ്ജിനു മുമ്പ് ഉംറ നിർവ്വഹിച്ചവർ ഹജ്ജിനു ശേഷം തൻഈമിലോ (تنعيم) ജിഇറാന (جعرانة) യിലോ, മറ്റോ പോയി ധാരാളമായി ഉംറ ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിന്ന് യാതൊരടിസ്ഥാനവുമില്ല. അങ്ങനെ ചെയ്യാതിരിക്കുന്നതാണ് ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടു ള്ളത് എന്നതിന്നാണ് തെളിവുകളുടെ പിൻബലമുള്ളത്. എന്ത് കൊണ്ടെന്നാൽ നബി (സ) യും സ്വഹാബത്തും (റ) ഹജ്ജിന്ന് ശേഷം ഉംറ ചെയ്തിട്ടില്ല. ആയിശ (റ) മക്കയിൽ പ്രവേശി ച്ചപ്പോൾ ഋതുമതിയായ കാരണത്താൽ മറ്റുള്ളവരോടൊപ്പം ഉംറ ചെയ്തിരുന്നില്ല. എന്നാൽ മീഖാത്തിൽ വെച്ച് അവർ ഉംറക്ക് ഇഹ്റാം കെട്ടിയിരുന്നതാണ്. അതിന്ന് പകരം ഉംറ നിർവ്വഹി ക്കണമെന്ന് നബി (സ)യോടവർ ആവശ്യപ്പെട്ടതനുസരിച്ച് നബി (സ) സമ്മതിച്ചത് കൊണ്ടുമാത്രമാണവർ തൻഈമിൽ പോയി ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിച്ചു ഉംറ നിർവ്വഹിച്ചത്. അത്കൊണ്ട വർക്കു രണ്ട് ഉംറ കിട്ടി. ഒന്ന് ഹജ്ജിനോടൊപ്പമുള്ളത്, രണ്ട് ഹജ്ജിനു ശേഷം ഒറ്റക്ക് ചെയ്ത ഈ ഉംറയും. ആയിശ (റ) ക്ക് നേരിട്ടതു പോലുള്ള പ്രതിബന്ധങ്ങൾ ആർക്കെങ്കിലും നേരി ട്ടാൽ അത്തരക്കാർക്ക് ഇപ്രകാരം ഉംറ നിർവ്വഹിക്കാമെന്നതിന്ന് മാത്രമാണു തെളിവുകളുടെ പിൻബലമുള്ളത്. മുസ്ലിംകൾക്ക തൊരു സൗകര്യം കൂടിയാണല്ലോ.

എന്നാൽ മക്കയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതോടൊപ്പം ഉംറ നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുള്ള ഹാജിമാർ ഹജ്ജിന്നു ശേഷം തുടർച്ചയായി ഉംറ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് എല്ലാവർക്കും വിഷമം സൃഷ്ടിക്കുകയും തിക്കും തിരക്കും കൂടി അപകടങ്ങൾക്കി ടയാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു എന്നു മാത്രമല്ല നബി (സ) യുടെ ചര്യക്ക് അതെതിരായി ഭവിക്കുകയും കൂടി ചെയ്യുന്നു എന്നതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. والله الموفق.

(ആയിശ (റ) യുടെ കൂടെപ്പോയ സഹോദരൻ അബ്ദു റഹ്മാൻ (റ) ഉംറ ചെയ്തില്ല എന്നത് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയ മാകുന്നു. – പരിഭാഷകൻ.)

മീഖാത്തിലെ രണ്ടവസ്ഥ

മീഖാത്തിലെത്തുന്നവർക്കു രണ്ടവസ്ഥയുണ്ടാകാം. ഒന്ന്: റമസാൻ, ശഅ്ബാൻ പോലെയുള്ള ഹജ്ജിന്റേതല്ലാത്ത മാസ ങ്ങളിൽ മീഖാത്തിലെത്തുക. അങ്ങനെയുള്ളവർ ഉംറക്ക് ഇഹ്റാം കെട്ടണം എന്നതാണ് സുന്നത്ത് അഥവാ അത് മനസ്സിൽ കരുതി لبيك عمرةً എന്നോ اللهم لبيك عمرةً എന്നോ

നാവുകൊണ്ടുരുവിടണം. പിന്നെ നബി (സ)യുടെ തൽബിയ ത്ത് ചൊല്ലണം. അതായത് (لبيك اللهم

لبيك، لبيك لآ شريك لك لبيك ، إن الحمد والنعمة لك والملك ، لآ شريك لك)

(അല്ലാഹുവേ, നിന്റെ വിളിക്കിതാ ഞാൻ ഉത്തരം നൽകി യിരിക്കുന്നു. നിന്റെ വിളി കേട്ടെത്തിയിരിക്കുന്നു. നിന്റെ വിളി ഞാനിതാ ചെവിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നിനക്കു യാതൊരു പങ്കു കാരനുമില്ല. നിന്റെ വിളിക്ക് ഞാനുത്തരം നൽകിയിരിക്കുന്നു. സ്തുതിയും അനുഗ്രഹവും നിനക്ക്, രാജാധികാരവും നിന ക്കു തന്നെ തീർച്ച. നിനക്കു പങ്കാളിയായി ആരും തന്നെയില്ല). കഅ്ബയിലെത്തുവോളം ഈ തൽബിയത്ത് ധാരളാമായി ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും, കൂടുതലായി അല്ലാഹുവെ സ്മരി ച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും വേണം. (പുരുഷന്മാർ ഉച്ചത്തിലും സ്ത്രീകൾ പതുക്കെയുമാണ് ചൊല്ലേണ്ടത്- പരിഭാഷകൻ) അങ്ങനെ കഅ്ബയിലെത്തി കഴിഞ്ഞാൽ തൽബിയത്ത് നിറുത്തി ഏഴ് തവണ കഅ്ബയെ ത്വവാഫ് (പ്രദക്ഷിണം) ചെയ്യണം. പിന്നെ മഖാമിന്റെ പിന്നിൽ വെച്ച് രണ്ട് റകഅത്ത് നമസ്ക്കരിക്കണം. പിന്നീട് സ്വഫായുടെയും മർവ്വയുടെയും ഇടയ്ക്ക് ഏഴ് തവണ സഅ്യ് നടത്തണം. പിന്നീട് തലമുടി കളയുകയോ വെട്ടുകയോ വേണം. ഇതോടുകൂടി ഉംറ പൂർത്തിയാകുകയും ഇഹ്റാം കൊണ്ടു ഹറാമായിരുന്നതെന്തെ ല്ലാമോ അതെല്ലാം ഇതോടുകൂടി ഹലാലാകുകയും ചെയ്തു.

രണ്ട്: ശവ്വാൽ, ദുൽഖഅദ്, ദുൽഹിജ്ജയിലെ ആദ്യത്തെ പത്ത് ദിവസം എന്നീ ഹജ്ജിന്റെ മാസങ്ങളിൽ മീഖാത്തിലെ ത്തുക. അത്തരക്കാർ താഴെ പറയുന്ന മൂന്ന് കാര്യങ്ങളിൽ ഏതെങ്കിലും ഇഷ്ടമുള്ളവ തിരഞ്ഞടുക്കേണ്ടതാണ്. ഒന്നു കിൽ ഹജ്ജ് മാത്രം, അല്ലെങ്കിൽ ഉംറ മാത്രം. അതുമെല്ലങ്കിൽ ഹജ്ജും ഉംറയും കൂടി. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ നബി (സ) ഹജ്ജത്തുൽ വിദാഇന്നായി ദുൽഖഅ്ദയിൽ മീഖാത്തിലെത്തി യപ്പോൾ അവിടുത്തെ സഹാബത്തിന്ന് ഈ മൂന്ന് വിധം കർമ്മ രീതികളിലൊന്ന് തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ സ്വാതന്ത്ര്യം നൽകുകയു ണ്ടായി. ഇത്തരക്കാരും ബലിമൃഗങ്ങളെ കൂടെ കൊണ്ടുവന്നിട്ടി ല്ലെങ്കിൽ ഉംറക്ക് ഇഹ്റാം കെട്ടുക മാത്രമേ ചെയ്യാവൂ. ഹജ്ജിന്റേതല്ലാത്ത മാസങ്ങളിൽ മീഖാത്തിലെത്തിയവർ ചെയ്യുന്ന പോലെയെല്ലാം അവരും ചെയ്യണം. എന്ത് കൊണ്ടെ ന്നാൽ നബി (സ) യുടെ സ്വഹാബത്ത് മക്കയിലെത്താറാ യപ്പോൾ അവരോട് ഇഹ്റാം ഉംറയുടേതാക്കി മാറ്റാനാണ് കൽപ്പിച്ചത്. മക്കയിലെത്തിയപ്പോൾ നബി അവരെ അതിന്ന് നിർബന്ധിക്കുകയുണ്ടായി. അങ്ങനെ അവർ ത്വവാഫും സഅ്യും കഴിഞ്ഞ ശേഷം മുടിവെട്ടുകയും നബി (സ)യുടെ കൽപ്പന പ്രകാരം തഹല്ലുലാകുകയുംചെയ്തു. എന്നാൽ ബലിമൃഗങ്ങളെ കൂടെ കൊണ്ടുവന്നവരോടു يوم النحر ൽ (അറവുനാൾ) ഇഹ്റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിവാകുന്നത് വരെ ഇഹ്റാമിൽ തന്നെ കഴിഞ്ഞു കൂടാനാണ് നബി (സ) കൽപ്പിച്ചത്.

ബലിമൃഗങ്ങളെ കൂടെ കൊണ്ടുവന്നവർ ഹജ്ജിനും ഉംറക്കും ഒന്നായി ഇഹ്റാം കെട്ടണമെന്നതാണ് സുന്നത്ത്. നബി (സ) അങ്ങനെയാണ് ചെയ്തത്. അദ്ദേഹം ബലി മൃഗങ്ങളെ കൂടെ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ബലി മൃഗത്തെ കൂടെ കൊണ്ടു വരികയും ഉംറക്കു മാത്രം ഇഹ്റാം കെട്ടു കയും ചെയ്തവരോട് ഉംറയോടൊപ്പം ഹജ്ജിനും കൂടി ഇഹ്റാം കെട്ടുവാനും അറവുനാളിൽ രണ്ടിൽ നിന്നുംകൂടി ഒഴിവാകാനുമാണ് നബി (സ) കൽപ്പിച്ചത്. ബലിമൃഗത്തെ കൂടെ കൊണ്ടുവന്നവർ

ഹജ്ജിനു മാത്രമേ ഇഹ്റാം കെട്ടിയിരുന്നു ള്ളുവെങ്കിൽ അറവു നാൾ വരെ ഖാരിനു (قارن) കളെപ്പോലെ ഇഹ്റാമിൽ തന്നെ കഴിഞ്ഞുകൂടി ശേഷം ഇഹ്റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിവാകാനാണ് നബി (സ) നിർദ്ദേശിച്ചത്. (ഹജ്ജിനും ഉംറക്കും കൂടി ഒപ്പം ഇഹ്റാം കെട്ടിയ ആൾക്കാണ് ഖാരിൻ എന്ന് പറയുന്നത്.)

ഹജ്ജിന്ന് മാത്രമോ, ഹജ്ജിനും ഉംറക്കും കൂടിയോ ഇഹ്റാം കെട്ടുകയും എന്നാൽ ബലിമൃഗത്തെ കൂടെ കൊണ്ടു വരാതിരിക്കുകയും ചെയ്തവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവർ ഇഹ്റാമിൽ തുടരുകയല്ല, ഇഹ്റാം ഉംറയുടേതാക്കി മാറ്റിയിട്ട് ത്വവാഫും സഅ്യും കഴിച്ച് മുടി മുറിച്ച് ഇഹ്റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിവാകുകയാണ് വേണ്ടതെന്നും അതാണ് സുന്നത്തെന്നും മേൽ വിസ്തരിച്ചതിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. ബലിമൃഗങ്ങളെ കൂടെ കൊണ്ടുവരാത്ത സ്വഹാബികളോട് നബി (സ) കൽപ്പിച്ചത് അങ്ങനെയായിരുന്നു. എന്നാൽ വൈകിയെത്തി യത് മൂലം ഹജ്ജ് കിട്ടാതെ പോകുമെന്ന് ഭയപ്പെടുന്നവർക്ക് തങ്ങളുടെ ഇഹ്റാമിൽ തന്നെ തുടരാം..الله أعلم

ഇഹ്റാമിന്റെ നിബന്ധന

രോഗം, ശത്രു ഭയം പോലെയുള്ള കാരണങ്ങളാൽ ഹജ്ജ് നിർവ്വഹിക്കാൻ സാധിക്കുകയില്ലെന്ന് ഭയപ്പെടുന്നവർക്ക് 'എവിടെയെങ്കിലും വെച്ച് എനിക്കു വല്ല തടസ്സവും നേരിട്ടാൽ അവിടെ വെച്ചു ഞാൻ ഇഹ്റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിവാകും' എന്ന് പറഞ്ഞു കൊണ്ട് തന്നെ ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. ദ്വുബാഅത്ത് ബിൻതു സുബൈർ (റ) നബി (സ)യോട് ഇപ്രകാരം ചോദിച്ചു: അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ, എനിക്കു ഹജ്ജിന്നുദ്ദേശമുണ്ട്, ഞാൻ രോഗിയുമാണ്. എന്തു ചെയ്യണം? നബി (സ) മറുപടി നൽകി: 'തടസ്സമുണ്ടാകുന്നേടത്ത് വെച്ച് ഞാൻ ഇഹ്റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിവാകുമെന്ന നിബന്ധനയോടു കൂടി നീ ഹജ്ജിന്ന് ഇഹ്റാം കെട്ടുക. (ബു.മു.) ഈ നിബന്ധ നയോടെ ഹജ്ജിന്നായി ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിച്ച ആൾക്ക് രോഗ മോ, ശത്രുക്കളുടെ തടസ്സമോ കാരണം ഹജ്ജ് പൂർത്തിയാ ക്കാൻ സാധിക്കാതെ വന്നാൽ അയാൾക്ക് അപ്പോൾ ഇഹ്റാമി ൽനിന്ന് ഒഴിവാകാമെന്നും അയാൾ പ്രായശ്ചിത്തമായി ഒന്നും ചെയ്യേണ്ടതില്ലെന്നും ഈ ഹദീസുകൊണ്ടു മനസ്സിലാക്കാം.

കുട്ടികളുടെ ഹജ്ജ്

ബാലികാ ബാലന്മാരുടെ ഹജ്ജ് സ്വീകാര്യമാണെന്ന് താഴെ പറയുന്ന നബി വചനങ്ങൾ കൊണ്ട് ഗ്രഹിക്കാം. ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ) പറയുകയാണ്: ഒരു സ്ത്രീ തന്റെ ചെറിയ കുട്ടിയെ എടുത്ത് പൊക്കിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് നബി (സ)യോട് ചോദിച്ചു: അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ, ഈ കുട്ടിക്ക് ഹജ്ജ് വേണ്ടതുണ്ടോ?. നബി (സ) പറഞ്ഞു: 'ഉണ്ട്. പ്രതിഫലം നിനക്കും'.(മുസ്ലിം)

എനിക്ക് ഏഴുവയസ്സുള്ളപ്പോൾ എന്നെയും കൊണ്ടു പോയി നബി (സ)യുടെ കൂടെ ഹജ്ജ് ചെയ്തു എന്ന് സാഇബ് ബ്നുയസീദ് (റ) പറഞ്ഞതായി ബുഖാരി ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പക്ഷേ ഇസ്ലാമിൽ നിർബന്ധമായിട്ടുള്ള ഹജ്ജ് ഇത് കൊണ്ട് വീടുകയില്ല. ഇപ്രകാരം തന്നെ അടിമകളായുള്ള സ്ത്രീ പുരുഷന്മാരുടെ ഹജ്ജ് ശരിയാകുമെങ്കിലും ഇസ്ലാ മിലെ നിർബന്ധമായ ഹജ്ജ് അതുകൊണ്ട് വീടുകയില്ല. ഇബ്നു അബീശൈബ (റ)യും ബൈഹഖി (റ)യും ശരിയായ

സനദിലൂടെ ഇബ്നു അബ്ബാസിൽ നിന്നു ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ഹദീസ് ഇപ്പറഞ്ഞതിന്ന് തെളിവാണ്. നബി (സ) പറഞ്ഞു: 'പ്രായ പൂർത്തിയാകുന്നതിനു മുമ്പ് ഹജ്ജ് ചെയ്ത കുട്ടികൾ പ്രായം തികഞ്ഞതിനു ശേഷം വേറെ ഹജ്ജ് ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഹജ്ജ് ചെയ്തിട്ടുള്ള അടിമ പിന്നീടു മോചിപ്പിക്കപ്പെട്ടാൽ അവനും മറ്റൊരു ഹജ്ജ് ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

(أيما صبي حج ثم بلغ الحنث فعليه أن يحج حجة أخرى وأيما عبد حج ثم اعتق فعليه حجة أخري، (أخرجه ابن ابي شيبة والبيهقي بإسناد حسن)

വിവേചന ബുദ്ധിയില്ലാത്ത കുട്ടിക്ക് വേണ്ടി അവന്റെ രക്ഷിതാക്കളാണ് ഇഹ്റാം നിയ്യത്ത് ചെയ്യേണ്ടത്. തുന്നാത്ത വസ്ത്രങ്ങൾ അവനെ അണിയിക്കുകയും വേണം. അവന്ന് വേണ്ടി തൽബിയത്തും ചൊല്ലണം. അതോടുകൂടി അവൻ ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിച്ചവനായിത്തീരുന്നു. സാധാരണ മുഹ്രിമി ന്നുള്ള വിലക്കുകളെല്ലാം അവന്നും ബാധകമായിരിക്കും. വിവേചന ബുദ്ധിയില്ലാത്ത പെൺ കുട്ടികളുടേയും സ്ഥിതി ഇതുതന്നെ. രക്ഷിതാവ് അവൾക്കു വേണ്ടി ഇഹ്റാം നിയ്യത്ത് ചെയ്യുകയും തൽബിയത്തു ചൊല്ലുകയും വഴി അവളും മുഹ്രിമത്താകുന്നു. മുതിർന്ന മുഹ്രിമത്തുകൾക്കുള്ള വില ക്കുകൾ അവൾക്കും ബാധകം തന്നെ. ത്വവാഫിന്റെ അവസര ത്തിൽ അവരിരുവരുടേയും ശരീരവും വസ്ത്രവും വൃത്തി യുള്ളവയായിരിക്കണം. കാരണം നമസ്കാരവും ത്വവാഫും ഒരുപോലെയാണ്. രണ്ടിന്നും ശുദ്ധി ശർത്താണ്. ബാലികാ ബാലൻമാർ വിവേചന ബുദ്ധിയുള്ളവരാണെങ്കിൽ രക്ഷിതാക്ക ളുടെ സമ്മതപ്രകാരം അവർ ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കണം. കുളിക്കുക, സുഗന്ധം പൂശുക പോലെ വലിയവർ ചെയ്യുന്നതൊക്കെ ഇഹ്റാമിന്റെ അവസരത്തിൽ അവരും ചെയ്യണം. രക്ഷിതാക്കൾ മാതാപിതാക്കളോ മറ്റാരെങ്കിലുമോ ആകട്ടെ അവരാണ് കുട്ടികളുടെ എല്ലാ കാര്യങ്ങളുടെയും ഉത്തരവാദികൾ. അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടവരും അവർ തന്നെ. ജംറകളിലെ കല്ലേറ് പോലെ അവർക്ക് കഴിയാതെ വരുന്നത് അവർക്കു വേണ്ടി രക്ഷിതാക്കൾക്കു ചെയ്യാം. അറഫയിലെ നിറുത്തം, മുസ്ദലിഫ യിലെ രാപ്പാർപ്പ്, ത്വവാഫ്, സഅ്യ് പോലെയുള്ള മറ്റു കാര്യ ങ്ങൾ അവരെക്കൊണ്ടു തന്നെ ചെയ്യിക്കണം. ത്വവാഫിന്നും സഅ്യിന്നും അവർക്ക് കഴിയാതെ വന്നാൽ അവരെ എടുത്ത് ത്വവാഫും സഅ്യും ചെയ്യിക്കണം. അവരെ എടുത്ത് ത്വവാഫ് ചെയ്യുന്നവർ ആ ത്വവാഫും സഅ്യും തന്റേതു കൂടി ആക്കാ തിരിക്കുകയാണ് ഏറ്റവും നല്ലത്. ആ ത്വവാഫും സഅ്യും അവർക്കു വേണ്ടി ചെയ്യാൻ നിയ്യത്താക്കുകയും തനിക്കു വേണ്ടി വേറെ ത്വവാഫും സഅ്യും ചെയ്യുകയുമാണ് വേണ്ടത്. ഇബാദത്തുകളിൽ പാലിക്കപ്പെടേണ്ട സൂക്ഷമതയാണിതെല്ലാം.(دع ما يريبك إلى مالا يريبك) 'സംശയകരമായ കാര്യങ്ങൾ വിട്ട് സംശയകരമല്ലാത്തത് സ്വീകരിക്കുക' എന്ന നബി വചനത്തി ന്റെ പ്രായോഗിക രൂപവും അതുതന്നെയാണ്. എന്നാൽ ആ ചുമക്കുന്നയാൾ തനിക്കും താൻകൂടി നിയ്യത്താക്കികൊണ്ട് ത്വവാഫും സഅ്യും ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ അതു മതിയാകു മെന്നാണ് ഏറ്റവും പ്രബലമായ അഭിപ്രായം. എന്ത്കൊണ്ടെ ന്നാൽ 'ഈ കുട്ടിക്ക് ഹജ്ജ് വേണ്ടതുണ്ടോ' എന്നു ചോദിച്ച സ്ത്രീയോട് അവന്ന് മാത്രമായി വേറെ ത്വവാഫ് ചെയ്യണമെന്ന് നബി (സ) കൽപിച്ചിട്ടില്ല. അത് നിർബന്ധമാണെങ്കിൽ നബി (സ) അത് വ്യക്തമാക്കുക തന്നെ ചെയ്യുമല്ലോ..والله الموفق

വിവേചന ബുദ്ധിയുള്ള ബാലികാ ബാലന്മാരോട് ത്വവാഫ് തുടങ്ങുന്നതിന്നു മുമ്പായി തന്നെ മുതിർന്നവരെ പോലെ അശുദ്ധികളിൽ നിന്നും മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും ശുദ്ധി നേടാൻ കൽപിക്കണം. ചെറു ബാലികാ ബാലന്മാർക്കു വേണ്ടി അവരുടെ രക്ഷിതാക്കൾ ഇഹ്റാം കെട്ടണമെന്നത് നിർബന്ധ മൊന്നുമല്ല. വെറും സുന്നത്ത് മാത്രമാണ്. അങ്ങനെ ചെയ്താൽ അവർക്ക് കൂലിയുണ്ട്. ഇല്ലെങ്കിൽ യാതൊരു കുറവുമില്ല. والله أعلم

ഇഹ്റാമിന്നു ശേഷം

സ്ത്രീയാകട്ടെ പുരുഷനാകട്ടെ ഇഹ്റാമിന്ന് നിയ്യത്ത് ചെയ്തു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ മുടിയോ നഖമോ അല്പം പോലും എടുക്കുവാനോ സുഗന്ധം പൂശുവാനോ പാടില്ല. കുപ്പായം പോലെ ശരീരം പൂർണ്ണമായും മറക്കുന്നതോ, ബനിയൻ, കാലുറ, ഷൂസ്, സോക്സ് തുടങ്ങി ഭാഗികമായി മറക്കുന്നതോ ആയ തുന്നിയ യാതൊരു വസ്ത്രവും പുരുഷ ന്മാർക്ക് ധരിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല. എന്നാൽ തുണി കിട്ടാത്ത വർക്ക് കാലുറയും ചെരിപ്പ് കിട്ടാത്തവർക്ക് ബൂട്ട്സും കീറാതെ തന്നെ ധരിക്കാവുന്നതാണ്. ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ)വിൽ നിന്നും ബുഖാരിയും മുസ്‌ലിമും ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസിൽ നിന്ന് ഇതു സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നബി (സ) പറയുകയുണ്ടായി. (من لم يجد نعلين فليلبس الخفين ومن لم يجد إزارًا فليلبس السراويل) (متفق عليه)

'ആർക്കെങ്കിലും ചെരിപ്പ് കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ അയാൾക്ക് ബൂട്ട്സ് ധരിക്കാം, ആർക്കെങ്കിലും തുണി കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ അയാൾ കാലുറ അണിയട്ടെ'.

ചെരിപ്പില്ലാത്തവർ ബൂട്ട്സ് ധരിക്കുന്ന പക്ഷം അത് കീറിയതിന്ന് ശേഷമേ ആകാവൂ എന്ന ഇബ്നു ഉമർ (റ)ൽ നിന്നുദ്ധരിക്കപ്പെട്ട ഹദീസ് ദുർബലമാക്കപ്പെട്ടതാണ്. എന്ത് കൊണ്ടെന്നാൽ, ഒരു മുഹ്രിം ഏതൊക്കെ വസ്ത്രമണിയാം എന്ന ചോദ്യത്തിനുത്തരമായി നബി (സ) മദീനയിൽ വെച്ച് ചെയ്ത പ്രസ്താവനയായിരുന്നു അത്. എന്നാൽ അറഫാത്തി ൽ വെച്ച് നബി (സ) ചെയ്ത പ്രസംഗത്തിൽ ചെരിപ്പില്ലാത്ത വർക്ക് ബൂട്ട്സ് ധരിക്കാൻ പൊതു അനുവാദം നൽകുക യുണ്ടായി. ബൂട്ട്സ് കീറുന്ന കാര്യം അപ്പോൾ പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. മദീനയിലെ പ്രസ്താവന കേൾക്കാത്ത ധാരാളം പേർ ആ സദസ്സിലുണ്ടായിരുന്നു. സന്ദർഭം വിട്ടു താമസിപ്പിച്ചുകൂടാത്ത താണെന്നാണ് പ്രമാണം. അതുകൊണ്ട് ബൂട്ട്സ് കീറി ധരിക്ക ണമെന്ന നിയമം ദുർബലമാക്കപ്പെട്ടതു തന്നെ എന്നു വ്യക്ത മായി. ഇനി അത് നിർബന്ധമായിരുന്നെങ്കിൽ നബി (സ) അത് വിശദീകരിക്കുമായിരുന്നു. والله أعلم

നെരിയാണികൾ മൂടിപ്പോകും വിധത്തിലുള്ളതല്ലാത്ത ബൂട്ടുകൾ മുഹ്രിമിനു ധരിക്കാവുന്നതാണ്. അത് ചെരിപ്പിന്റെ ഇനത്തിൽ പെട്ടതുതന്നെ. തുണി അരയിൽ കെട്ടിയുടുക്കുന്ന തും ചരടുകൊണ്ടോ മറ്റോ ബന്ധിച്ചിടുന്നതുമാവാം. അതു തടയത്തക്ക തെളിവുകളൊന്നുമില്ല. അപ്രകാരം തന്നെ മുഹ്രിമിന്ന് കുളിക്കുകയും തല കഴുകുകയും ചെയ്യാവുന്ന താണ്. ആവശ്യമെങ്കിൽ വളരെ സാവധാനത്തിൽ തല ഉരക്കു കയും ആവാം. അക്കാരണം കൊണ്ടു തലയിൽ നിന്നെന്തെ ങ്കിലും അടർന്നു വീണാലും വിരോധമില്ല.

മുഹ്‌രിമത്തുകളായ സ്ത്രീകൾക്ക് മുഖം മൂടി, ബുർഖ തുടങ്ങി തുന്നിയ വസ്ത്രങ്ങൾ കൊണ്ട് മുഖം മറക്കാനോ കയ്യുറ ധരിക്കാനോ പാടില്ല.

(لا تنتقب المرأة ولا تلبس القفازين) (بخاري)

'സ്ത്രീ മുഖംമൂടി ധരിക്കുകയോ കയ്യുറ ധരിക്കുകയോ പാടില്ല' എന്ന് നബി (സ) പറഞ്ഞതായി ബുഖാരി ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

രോമം കൊണ്ടോ, പരുത്തികൊണ്ടോ, കൈപടത്തിന്ന് മാത്രമായി തുന്നിയോ, നെയ്തോ ഉണ്ടാക്കുന്ന കയ്യുറക്കാണ് قفاز എന്നു പറയുന്നത്.

കുപ്പായം, കാലുറ, ബൂട്ട്സ്, സോക്സ് പോലെ മറ്റു തുന്നിയ വസ്ത്രങ്ങളെല്ലാം അവർക്ക് അണിയാവുന്നതാണ്. ആവശ്യമുണ്ടാകുമ്പോൾ തട്ടം മുഖത്തേക്ക് താഴ്ത്തിയിടുന്ന തിന്നും വിരോധമില്ല. എന്നാൽ പിടിച്ചു കെട്ടാൻ പാടില്ല. തട്ടം മുഖത്ത് തട്ടുന്നത് കൊണ്ട് വിരോധമില്ല. ആയിശ (റ) യുടെ ഹദീസിൽ നിന്ന് മനസ്സിലാക്കാവുന്നത് ഇതാണ്. അവർ പറയുന്നത് നോക്കുക:- ഞങ്ങൾ നബി (സ) യുടെ കൂടെ യാത്രയിലായിരിക്കെ യാത്രക്കാർ ഞങ്ങളുടെ അരികിലൂടെ നടന്ന് പോകുമായിരുന്നു. അവർ ഞങ്ങളുടെ നേരെ എത്തി യാൽ ഞങ്ങളുടെ മൂടുപുടവ തലയിൽ നിന്ന് മുഖത്തേക്ക് താഴ്ത്തിയിടും. അവർ കടന്നു പോയാൽ ഞങ്ങൾ മുഖം തുറന്നിടും. (അബൂദാവൂദ്, ഇബ്നുമാജഃ). ഉമ്മുസലമ (റ)യിൽ നിന്ന് ഇത് പോലുള്ള ഒരു ഹദീസ് ദാറുഖുത്വ്നിയും ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപ്രകാരം തന്നെ ഉടുത്ത വസ്ത്രം കൊണ്ട് കൈ മൂടുന്നതും വിരോധമില്ല. അന്യപുരുഷന്മാരുടെ സാന്നിധ്യ ത്തിൽ മുഖവും മുൻകയ്യും സ്ത്രീ മറക്കുക തന്നെ വേണം. കാരണം അവ ഔറത്ത് തന്നെയാകുന്നു. അല്ലാഹു പറയുന്നത് കാണുക. (ولا يبدين زينتهن إلا لبعولتهن) ..... الآية (النور)

'തങ്ങളുടെ ഭർത്താക്കന്മാർക്കും....അല്ലാതെ അവർ തങ്ങ ളുടെ അലങ്കാരം പ്രദർശിപ്പിക്കരുത്.'

മുഖവും മുൻകയ്യും വളരെ പ്രധാനമായ അലങ്കാരങ്ങളാ ണെന്നതിൽ സംശയമില്ല. മുഖം അക്കൂട്ടത്തിൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وإذا سألتموهن متاعاً فاسألوهن من وراء حجاب ذلكم أطهر لقلوبكم وقلوبهن) (الأحزاب:٥٣)

'നിങ്ങൾ അവരോട് വല്ലസാധനവും ചോദിച്ചാൽ മറക്ക് പിന്നിൽ നിന്ന് ചോദിക്കുക. അതാണ് നിങ്ങളുടെ ഹൃദയങ്ങ ൾക്കും അവരുടെ ഹൃദയങ്ങൾക്കും പരിശുദ്ധമായിട്ടുള്ളത്.

മക്കന മുഖത്തു നിന്ന് പൊന്തിനില്ക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടി താഴെ തലപ്പാവ് കെട്ടുക എന്ന അധിക സ്ത്രീകളും പതിവാ ക്കിക്കാണുന്ന സമ്പ്രദായത്തിന്ന് നമ്മുടെ അറിവിൽ യാതൊര ടിസ്ഥാനവും ശറഇലില്ല. അങ്ങനെ ശറഇൽ വല്ല നിയമവുമു ണ്ടെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ (സ) തന്റെ ഉമ്മത്തിന്ന് അത് വ്യക്തമാക്കി തരാതിരിക്കുമായിരുന്നില്ല. അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ നിശ്ശബ്ദനായിരിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്ന് പാടില്ലല്ലോ.

ഇഹ്റാമിന്റെ വസ്ത്രം മുഷിഞ്ഞാൽ അവ കഴുകുന്നതിന്ന് ആണാകട്ടെ പെണ്ണാകട്ടെ ഒരു മുഹ്‌രിമിന്ന് വിരോധമില്ല. വസ്ത്രം മാറ്റിയണിയുന്നതും അനുവദനീയമാണ്.

എന്നാൽ കുങ്കുമം, മഞ്ഞൾ (ورس) എന്നീ നിറങ്ങൾ പിടിപ്പി ച്ച വസ്ത്രം അണിഞ്ഞുകൂടാത്തതാണ്. എന്ത്കൊണ്ടെന്നാൽ നബി (സ) അത് വിരോധിച്ചതായി ഇബ്നു ഉമർ (റ) ഉദ്ധരിച്ചി ട്ടുള്ള ഹദീസിലുണ്ട്.

ശൃംഗാരം, അസഭ്യവാക്ക്, തർക്കം എന്നിവ ഉപേക്ഷിക്കേ ണ്ടത് മുഹ്രിമിന്ന് നിർബന്ധമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നത് നോക്കൂ:-

(الحج أشهر معلومات فمن فرض فيهن الحج فلا رفث ولا فسوق ولا جدال في الحج) (البقرة: ١٩٧)

' ഹജ്ജ് (കാലം) അറിയപ്പെട്ട ചില മാസങ്ങളാകുന്നു. എന്നാൽ അവയിൽ ആരെങ്കിലും ഹജ്ജിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ സ്ത്രീസല്ലാപമാകട്ടെ, അസഭ്യ സംസാരമാകട്ടെ തർക്കിക്ക ലാകട്ടെ ഹജ്ജിൽ പാടില്ല.'

നബി (സ) പറഞ്ഞതായി സ്വഹീഹായി ഇപ്രകാരം ഉദ്ധരി ച്ചിരിക്കുന്നു. (من حج فلم يرفث ولم يفسق رجع كيوم ولدته امه)

'ഒരാൾ സ്ത്രീസല്ലാപത്തിലേർപ്പെടുകയോ, തോന്നിവാസം കാണിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ ഹജ്ജ് ചെയ്താൽ തന്റെ മാതാവ് തന്നെ പ്രസവിച്ച ദിവസത്തെപ്പോലെ (പരിശുദ്ധിയോടെ) ആയി രിക്കും അവൻ മടങ്ങുന്നത്'. رفث എന്നാൽ സംയോഗം, ചീത്ത വാക്കുകൾ എന്നിവക്കെല്ലാം പറയാം. فسوق എന്നാൽ അനുസ രണക്കേടിന്നും അച്ചടക്കരാഹിത്യത്തിന്നും പറയും. جدال കൊണ്ട് ബാലിശവും അർത്ഥ ശൂന്യവുമായ കാര്യങ്ങളിൽ തർക്കിക്കലാണുദ്ദേശിക്കപ്പെടുന്നത്.

എന്നാൽ സത്യം പുറത്തുകൊണ്ടുവരുന്നതിന്നും, സത്യ വിരുദ്ധമായ കാര്യങ്ങളെ എതിർക്കുന്നതിന്നും വേണ്ടിയുള്ള നല്ല രീതിയിലുള്ള തർക്കം നിഷിദ്ധമല്ലെന്നു മാത്രമല്ല അനു പേക്ഷണീയം കൂടിയാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(أدع إلى سبيل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي أحسن) (النحل:١٣٥)

'യുക്തികൊണ്ടും സദുപദേശം കൊണ്ടും നിന്റെ റബ്ബിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് നീ ക്ഷണിക്കുക. ഏറ്റവും നല്ല രീതിയിൽ അവരോട് നീ തർക്കിക്കുക'

തലയിലൊട്ടി കിടക്കുന്ന തൊപ്പി, തലപ്പാവ്, തട്ടം മുതലായവ കൊണ്ട് തലമറക്കുന്നതും മുഹ്രിമായ പുരുഷന് പാടില്ലാത്തതാകുന്നു. എന്നാൽ വാഹനങ്ങളുടെ മേൽത്തട്ട്, കുട, തമ്പ്, വൃക്ഷം പോലെയുള്ളവ കൊണ്ട് തണൽ കൊള്ളു ന്നതിന്ന് വിരോധമില്ല. എന്ത്കൊണ്ടെന്നാൽ നബി (സ) ജംറ ത്തുൽ അഖബയിൽ എറിഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഒരു വസ്ത്രം കൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന് തണലിട്ടു കൊടുത്തിരുന്ന തായി സ്വഹീഹായി തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അപ്രകാരം തന്നെ നമിറയിൽ നബി (സ)ക്ക് തമ്പുണ്ടാക്കിയിരുന്നുവെന്നും അറഫാ ദിവസം ഉച്ചതിരിയുന്നത് വരെ അദ്ദേഹം അതിനുള്ളിൽ വിശ്രമിച്ചിരുന്നു എന്നും സ്വഹീഹായി സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

കരയിലെ വേട്ടജന്തുക്കളെ കൊല്ലുക, അതിന്നു സഹായി ക്കുക, സങ്കേതങ്ങളിൽ നിന്നു അവയെ ആട്ടിയോടിക്കുക എന്നിവയെല്ലാം ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിച്ച സ്ത്രീ പുരുഷന്മാർക്ക് ഹറാമാണ്.

അപ്രകാരം തന്നെ വിവാഹം സംയോഗം, വിവാഹാ ന്വേഷണം, സ്ത്രീകളുമായി രതിലീലകൾ എന്നിവയും ഹറാം തന്നെ.

ഉസ്മാൻ (റ) നബി (സ)യിൽ നിന്നുദ്ധരിക്കുന്നതിപ്രകാര മാണ്: (لا ينكح المحرم ولاينكح ولايخطب (مسلم)

'മുഹ്രിമിന്ന് വിവാഹം കഴിക്കാനോ, കഴിച്ചുകൊടുക്കാ നോ, വിവാഹന്വേഷണം നടത്താനോ പാടില്ല'. (മുസ്ലിം)

അറിവില്ലാതെയോ, മറന്ന് കൊണ്ടോ, ഒരു മുഹ്രിം തുന്നിയ വസ്ത്രം ധരിക്കുകയോ, സുഗന്ധം പൂശുകയോ ചെയ്തു പോയാൽ അതിന്ന് പ്രതിവിധിയായി ഒന്നും ചെയ്യേണ്ടതില്ല. അറിവ് കിട്ടുമ്പോൾ, അല്ലെങ്കിൽ ഓർമ്മയാകുമ്പോൾ അതൊഴി വാക്കിയാൽ മതി. അപ്രകാരം തന്നെ മുടി കളയുകയോ വെട്ടുകയോ നഖം മുറിക്കുകയോ ചെയ്തത് മറന്നോ വിവര മില്ലാതെയോ ആയാൽ പ്രയശ്ചിത്തമായി ഒന്നും ചെയ്യേണ്ടതില്ലെ ന്നാണ് പ്രബലമായ വിധി.

ഹറമിന്നുള്ളിലെ വേട്ടജന്തുക്കളെ കൊല്ലുകയോ, ആയുധ മോ ആംഗ്യമോ മറ്റോകൊണ്ട് കൊല്ലാൻ സഹായിക്കുകയോ, അവയുടെ സങ്കേതങ്ങളിൽ നിന്നു അവയെ ആട്ടി ഓടിക്കുക യോ ചെയ്യുന്നതും ഹറമിന്നുള്ളിലെ വൃക്ഷങ്ങളോ പച്ചച്ചെടി കളോ മുറിച്ചു കളയുന്നതും എല്ലാം മുഹ്രിമും അല്ലാത്തതു മായ എല്ലാ മുസ്ലിമിന്നും ഹറാമാണ്. ഉടമസ്ഥനെ അന്വേഷിച്ച് സാധനം കൊടുക്കുന്നതിന്നു വേണ്ടിയല്ലാതെ അവിടെ നിന്ന് കണ്ട് കിട്ടുന്ന സാധനങ്ങൾ എടുക്കാനും പാടില്ല. നബി (സ) പറയുന്നു:

إن هذا البلد – يعنى مكة – حرام بحرمة الله إلى يوم القيامة لا يحصد شجرها ولا ينفر صيدها ولا يختلى خلاها ولا تحل ساقطها إلا لمنشدٍ (متفق عليه)

'ഈ നാട് അഥവാ മക്ക അന്ത്യ ദിനം വരെ അല്ലാഹു ആദരണീയമാക്കിയതിനാൽ ആദരണീയമാണ്. ആയത് കൊണ്ട് അവിടത്തെ വൃക്ഷങ്ങൾ മുറിച്ച് കളയാനോ, അവിടെയുള്ള വേട്ട ജന്തുക്കളെ ആട്ടിയോടിക്കാനോ പച്ചപ്പുല്ല് പറിച്ച് കളയാനോ പാടില്ല. കൈമോശം വന്ന വസ്തുക്കൾ ഉടമസ്ഥ നെ കണ്ടു പിടിച്ച് സാധനം കൊടുക്കാൻ വേണ്ടിയല്ലാതെ എടുക്കാവുന്നതുമല്ല'. മിനായും മുസ്ദലിഫയും ഹറമിൽ പെട്ട സ്ഥലങ്ങളാണ്. അറഫാത്ത് ഹറമിന്ന് പുറത്താണ്.

മക്കയിലെത്തുമ്പോൾ

മുഹ്രിം മക്കയിലെത്തുമ്പോൾ മക്കയിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന തിന്ന് മുമ്പ് കുളിക്കുന്നത് സുന്നത്താണ്. നബി (സ) അപ്ര കാരം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മസ്ജിദുൽ ഹറമിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ വലതുകാൽ മുന്തിക്കുകയും ഇപ്രകാരം പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് സുന്നത്താണ്.

(بسم الله والصلاة والسلام على رسول الله أعوذ بالله العظيم وبوجهه الكريم وسلطانه القديم من الشيطان الرجيم ، اللهم افتح لى أبواب رحمتك)

'അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ തിരുദൂതരിൽ അവന്റെ കൃപാകടാക്ഷവും ശാന്തിയുമുണ്ടാകട്ടെ. ശപിക്കപ്പെട്ട പിശാചിൽ നിന്നും മഹനായ അല്ലാഹുവെ, അവന്റെ ബഹു

മാന്യമായ മുഖത്തെ, അവന്റെ അനാദിയായ അധികാര പ്രഭാവ ത്തെ ഞാൻ അഭയം പ്രാപിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവേ, നിന്റെ കൃപാ കവാടങ്ങൾ എനിക്കു വേണ്ടി നീ തുറക്കേണമേ'.

മറ്റ് ഏത് പള്ളിയിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോഴും ചൊല്ലേണ്ട പ്രാർത്ഥനയാണിത്. മസ്ജിദുൽ ഹറമിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ മാത്രം ചൊല്ലേണ്ട ഒരു പ്രത്യേക പ്രാർത്ഥനയും നബി (സ)യിൽ നിന്ന് സ്ഥിരപ്പെട്ടതായി നമുക്കറിവില്ല. മുഹ്‌രിം മുത്തമത്തിഓ (متمتع) മുഅ്തമിറോ (معتمر) ആണെങ്കിൽ കഅ്ബയുടെ സമീപമെത്തിയാൽ ത്വവാഫിന്ന് മുമ്പായി തന്നെ തൽബിയത്ത് നിറുത്തേണ്ടതാണ്. പിന്നീട് ഹജറുൽ അസ്‌വദിന്റെ സമീപ മെത്തിയാൽ സാധിക്കുമെങ്കിൽ അതിനെ ചുംബിക്കണം. ചുംബിക്കാനായി ആളുകളെ തിക്കിത്തിരക്കി ബുദ്ധിമുട്ടിക്കാൻ പാടില്ല. ഹജറുൽ അസ്‌വദിനെ തൊട്ടുമുത്തുമ്പോൾ بسم الله والله أكبر (അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ, അല്ലാഹുവാണ് ഏറ്റവും മഹാൻ) എന്നു പറയണം. ചുംബിക്കാൻ പ്രയാസമായാൽ ഹജറുൽ അസ്‌വദിന്ന് നേരെ ആംഗ്യം കാണിച്ച് കൊണ്ട് الله أكبر എന്ന് പറയണം. ആംഗ്യം കാണിച്ചത് എന്തു കൊണ്ടായാലും അത് ചുംബിക്കാവതല്ല. ത്വവാഫ് ചെയ്യുമ്പോൾ കഅ്ബയെ ഇടത് വശത്താക്കിയിരിക്കണം.

(اللهم إيماناً بك وتصديقاً بكتابك ووفاءً بعهدك وإتباعاً لسنة نبيك محمدٍ صلى الله عليه وسلم)

'അല്ലാഹുവേ, നിന്നിൽ വിശ്വസിച്ച് കൊണ്ട്, നിന്റെ ഗ്രന്ഥ ത്തെ സത്യമാക്കിക്കൊണ്ട്, നീയുമായുള്ള കരാർ പാലിച്ച് കൊണ്ട്, നിന്റെ പ്രവാചകൻ മുഹമ്മദ് (സ) അവർകളെ പിന്തുട ർന്നു കൊണ്ട് എന്ന് ത്വവാഫിന്റെ ആരംഭത്തിൽ ചൊല്ലുന്ന തായാൽ അത് നല്ലതാണ്. നബി (സ) അങ്ങനെ ചൊല്ലിയതായി ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ത്വവാഫ് ഏഴ്‌വട്ടമാണ് ചെയ്യേണ്ടത്. ആദ്യ ത്തെ മൂന്നുവട്ടം ചുവട് വെച്ച് വേഗം നടക്കണം. ഇതിന്റെ പേർ 'റമൽ' എന്നാണ്. മക്കയിലെത്തിയാൽ ആദ്യം ചെയ്യേണ്ട ത്വവാഫാണിത്. ഉംറ മാത്രം കരുതിയവനോ (معتمر) ആദ്യം ഉംറയും പിന്നെ ഇഹ്‌റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിവായതിന്ന് ശേഷം ഹജ്ജും കരുതിയവനോ (متمتع) ഹജ്ജ് മാത്രം കരുതിയവ നോ (مفرد) ഹജ്ജും ഉംറയും ഒന്നായി കരുതിയവനോ (قارن)ആരായിരുന്നാലും ഈ ത്വവാഫിൽ റമൽ നടത്തം നടക്കണം. പിന്നീട് ബാക്കിയുള്ള നാലു തവണകളിൽ സാധാരണപോലെ നടക്കണം. ഓരോ വട്ടവും ഹജറുൽ അസ്‌വദ് മുതൽ ത്വവാഫ് ആരംഭിക്കുകയും അവിടെ ചെന്നു കൊണ്ടു തന്നെ അവസാനി പ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം. ഈ ഏഴ് ത്വവാഫിലും മേൽമുണ്ടിന്റെ മദ്ധ്യം വലതുകക്ഷത്തിലും രണ്ടറ്റങ്ങൾ ഇടത്തെ ചുമലിലും ആയി അണിയുന്നതാണ് സുന്നത്ത്. ഈ വിധത്തിൽ മേൽ മുണ്ടണിയുന്നതിന്നാണ് (إضطباع (എന്ന് പറയുന്നത്. ത്വവാഫി ന്റെ വട്ടങ്ങളെക്കുറിച്ച് സംശയമുണ്ടായാൽ ഏറ്റവും ഉറപ്പുള്ളത് അഥവാ കുറഞ്ഞതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൂർത്തിയാക്കണം. അതായത് മൂന്നോ നാലോ എന്നാണ് സംശയമെങ്കിൽ മൂന്നിൽ ഉറപ്പിക്കണം. ഇപ്രകാരമാണ് സഅ്‌യിലും ചെയ്യേണ്ടത്.

ഈ ത്വവാഫിൽ നിന്ന് വിരമിച്ചാൽ മേൽമുണ്ട് കൊണ്ട് പുതക്കണം. അതായത് മുണ്ടിന്റെ രണ്ടറ്റങ്ങൾ നെഞ്ചിൽ വരും വിധം രണ്ടു ചുമലിലും കൂടി ഇട്ടേക്കണം. ത്വവാഫിന്റെ രണ്ട് റക്അത്ത് നമസ്ക്കരിക്കുന്നതിന്ന് മുമ്പ് തന്നെ ഇങ്ങനെ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. സ്ത്രീകളെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം ആക്ഷേപ കരവും അവരെ താക്കീത് ചെയ്യേണ്ടതുമായ ചില കാര്യങ്ങളു ണ്ട്. അലങ്കാരങ്ങൾ പ്രകടിപ്പിച്ചും സുഗന്ധങ്ങൾ പൂശിയും മറയില്ലാതെയും ത്വവാഫ് ചെയ്യാൻ അവർക്കൊട്ടും പാടില്ലാത്ത താണ്. അവർ ഔറത്താണ്. പർദ്ദ അണിഞ്ഞിരിക്കൽ അവർക്ക് നിർബന്ധമാണ്. ത്വവാഫ് ചെയ്യുമ്പോഴും അല്ലാത്തപ്പോഴും അന്യപുരുഷന്മാരുമായി ഇടകലരേണ്ടി വരുമ്പോൾ തങ്ങളുടെ അലങ്കാരം പ്രകടിപ്പിക്കാൻ പാടില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവർ ഔറത്തും കുഴപ്പഹേതുകവുമാണ്. മുഖമാണവരുടെ ഏറ്റവും പ്രകടമായ അലങ്കാരം, മഹ്റമുകളുടെ മുമ്പാകെ യല്ലാതെ അത് വെളിവാക്കാൻ അവർക്ക് പാടില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു: (ولا يبدين زينتهن إلا لبعولتهن ...... ألآية)

'തങ്ങളുടെ ഭർത്താക്കൻമാർക്കും.....അല്ലാതെ അവരുടെ അലങ്കാരം അവർ പ്രകടിപ്പിച്ചു കൂടാത്തതാണ്.'

അതിനാൽ ഹജറുൽ അസ്‌വദ് ചുംബിക്കുമ്പോൾ അന്യ പുരുഷന്മാർ കാണുന്ന അവസ്ഥയാണെങ്കിൽ മുഖം തുറന്നി ടാൻ അവർക്ക് പാടില്ലാത്തതാകുന്നു. ഹജറുൽ അസ്‌വദ് തൊട്ടുമുത്താനോ ചുംബിക്കാനോ അവർക്ക് സൗകര്യം കിട്ടു ന്നില്ലെങ്കിൽ അതിന്നായി പുരുഷന്മാരെ തിക്കിത്തിരക്കാനും അവർക്ക് പാടില്ല. പുരുഷന്മാരുടെ പിറകിലായി ത്വവാഫ് ചെയ്യുന്നതാണ് പുരുഷന്മാരെ തിക്കിത്തിരക്കി കഅ്ബയുടെ അരികിലൂടെ ത്വവാഫ് ചെയ്യുന്നതിനേക്കാൾ അവർക്കുത്ത മവും ഏറ്റവും മഹത്തായ പ്രതിഫലത്തിന്നവരെ അർഹരാക്കി ത്തീർക്കുന്നതും. റമലും, ഇള്ത്വിബാഉം (الرمل والاضطباع) ഈ ആദ്യത്തെ ത്വവാഫിലല്ലാതെ മറ്റു ത്വവാഫുകളിലോ സഅ്‌യിലോ, സ്ത്രീകൾക്കോ വേണ്ടതില്ല. നബി (സ) മക്കയി ലെത്തിയപ്പോൾ ആദ്യത്തെ ത്വവാഫിൽ മാത്രമേ رمل ഉം إضطباع ഉം ചെയ്തിട്ടുള്ളു.

ത്വവാഫിന്റെ അവസരത്തിൽ എല്ലാ അശുദ്ധികളിൽ നിന്നും മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും സംശുദ്ധമായിരിക്കേണ്ടതാണ്. തന്റെ റബ്ബിനോട് അങ്ങേയറ്റത്തെ കീഴ്‌വണക്കവും വിനയവും കാണിക്കുകയും വേണം. ത്വവാഫിന്നിടയിൽ ധാരാളമായി അല്ലാഹുവെ സ്മരിക്കുകയും അവനോട് പ്രാർത്ഥിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയും വേണം. അൽപം ഖുർആൻ ഓതിയാൽ അത് നല്ലതാണ്. ഈ ത്വവാഫിലോ മറ്റ് ത്വവാഫുകളിലോ, സഅ്‌യിലോ പ്രത്യേകമായ ദിക്റുകളോ ദുആകളോ നിർബന്ധ മില്ല. ത്വവാഫിലും സഅ്‌യിലും ഓരോ വട്ടങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകമായി ജനങ്ങൾ പടച്ചുണ്ടാക്കിയ ദിക്റുകൾക്കോ ദുആകൾക്കോ യാതൊരടിസ്ഥാനവുമില്ല. ഓരോരുത്തനും അറിയാവുന്ന ഏതു ദിക്റും ദുആയും ചൊല്ലിയാൽ തന്നെ മതിയാകും.

റുക്നുൽ യമാനിക്ക് നേരെ എത്തുമ്പോൾ വലം കൈ കൊണ്ട് അത് തൊട്ട് മുത്തുകയും بسم الله والله أكبر എന്ന് പറയുകയും വേണം. അത് ചുംബിക്കുകയോ കണക്കിലധികം തന്റെ കൈ നീട്ടുകയോ വേണ്ടതില്ല. തൊട്ടുമുത്താൻ വിഷമ മാണെങ്കിൽ അതിനു ശ്രമിക്കാതെ തന്റെ ത്വവാഫിൽ നീങ്ങി

ക്കൊള്ളണം. അതിന്ന് നേരെ എത്തുമ്പോൾ ആംഗ്യം കാണി ക്കുകയോ, തക്ബീർ ചൊല്ലുകയോ വേണ്ടതുമില്ല. എന്ത് കൊണ്ടെന്നാൽ നാം അറിഞ്ഞിടത്തോളം നബി (സ) യിൽ നിന്ന് അതൊന്നും സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടില്ല. റുക്നുൽ യമാനിക്കും ഹജറുൽ അസ്‌വദിന്നുമിടക്ക് വെച്ച്

(ربنا آتنا فى الدنيا حسنة وفى الآخرة حسنة وقنا عذاب النار)

'ഞങ്ങളുടെ റബ്ബേ, ഇഹലോകത്ത് നീ ഞങ്ങൾക്ക് നന്മ നൽകേണമേ. പരലോകത്തും ഞങ്ങൾക്ക് നല്ലത് തരേണമേ. നരകശിക്ഷയിൽ നിന്ന് ഞങ്ങളെ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യണേ' എന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് സുന്നത്താണ്. ഹജറുൽ അസ്‌വദിന്ന് നേരെ വരുമ്പോഴൊക്കെ അതിനെ തൊട്ടുമുത്തി ചുംബിച്ച്

بسم الله والله أكبر എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കണം. തൊട്ടു മുത്താനും ചുംബിക്കാനും തരപ്പെട്ടില്ലെങ്കിൽ അതിനു നേരെ എത്തുമ്പോഴേക്ക് ആഗ്യം കാട്ടി തക്ബീർ ചൊല്ലണം. സംസമിന്റെയും മഖാമു ഇബ്രാഹീമിന്റെയും പിന്നിൽ കൂടി ത്വവാഫ് ചെയ്യുന്നത് കൊണ്ട് വിരോധമില്ല. വിശേഷിച്ചും തിരക്കുള്ളപ്പോൾ. മസ്ജിദുൽ ഹറാം മുഴുവനും ത്വവാഫിന്ന് പറ്റിയ സ്ഥലം തന്നെയാണ്. പള്ളികളിലെ വരാന്തകളിലൂടെ ത്വവാഫ് ചെയ്താലും മതിയാകും. സൗകര്യമുണ്ടെങ്കിൽ കഅ്ബയുടെ സമീപത്ത് ത്വവാഫ് ചെയ്യുന്നത് തന്നെയാണ് ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളത്. ത്വവാഫിൽ നിന്ന് വിരമിച്ചാൽ രണ്ട് റക്അത്ത് മഖാമു ഇബ്രാഹീമിന്ന് പിന്നിൽവെച്ച് നമസ്ക്കരിക്കണം. തിക്കും തിരക്കും കൊണ്ട് അസൗകര്യ മുണ്ടെങ്കിൽ പള്ളിയുടെ ഏതു വശത്തുവെച്ചു നമസ്കരി ച്ചാലും മതി.

ഈ രണ്ട് റക്അത്തിൽ സൂറഃ ഫാത്തിഹക്ക് ശേഷം

(قل يأيها الكافرون ، قل هو الله أحد) എന്നീ സൂറഃകൾ ഓതു ന്നത് സുന്നത്താണ്. പിന്നീട് ഹജറുൽ അസ്‌വദിന്നടുത്ത് പോയി സൗകര്യം കിട്ടിയാൽ നബി (സ)യുടെ മാതൃകയനുസ രിച്ച് അതിനെ തന്റെ വലതു കൈകൊണ്ട് തൊട്ടുമുത്തണം. പിന്നീട് സ്വഫാമലയിലേക്ക് അതിന്റെ കവാടത്തിലൂടെ പുറപ്പെട്ട് അതിൽ കയറുകയോ, അതിന്നടുത്ത് നിൽക്കുകയോ വേണം. സ്വഫായുടെ മുകളിൽ കയറാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അതാ ണുത്തമം. അവിടെ ഖിബ്‌ലയുടെ നേരെ തിരിഞ്ഞ് നിന്ന് അല്ലാഹുവെ സ്തുതിച്ച ശേഷം ഇപ്രകാരം പറയുന്നത് സുന്ന ത്താണ്.

(لا إله إلا الله والله أكبر ، لا إله إلا الله وحده لا شريك له ، له الملك وله الحمد يحيى ويميت وهو على كل شيئ قدير، لا إله إلا الله وحده أنجز وعده ونصر عبده وهزم الأحزاب وحده)

'അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനുമില്ല. അല്ലാഹു ഏറ്റവും മഹാനാണ്. അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനുമില്ല. അവൻ ഏകൻ, അവന്ന് ഒരു പങ്കുകാരനുമില്ല. രാജാധിപത്യം അവന്നു ള്ളതാണ്. സ്തുതിയും അവന്നുള്ളതുതന്നെ. അവൻ ജീവിപ്പി ക്കുകയും മരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവൻ സർവ്വ ശക്ത നാണ്. അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനുമില്ല. അവൻ ഏകൻ മാത്രം. തന്റെ വാഗ്ദത്തം അവൻ നിറവേറ്റി, തന്റെ അടിയനെ സഹായിച്ചു. ശത്രുസേനകളെ അവൻ ഒറ്റക്ക് പരാജയപ്പെ ടുത്തി'.

പിന്നീട് രണ്ട് കയ്യും ഉയർത്തി തനിക്ക് ആവശ്യമുള്ളതിന്ന് വേണ്ടിയെല്ലാം പ്രാർത്ഥിക്കുക. ഈ ദിക്റും ദുആയും മൂന്നു തവണ ആവർത്തിക്കണം. പിന്നെ താഴെ ഇറങ്ങി മർവായി ലേക്ക് നടക്കണം.

ഒന്നാമത്തെ അടയാളം വരെ എത്തിയാൽ അവിടെ നിന്ന് രണ്ടാമത്തെ അടയാളം വരെ പുരുഷന്മാർ ഓടണം. രണ്ടടയാളങ്ങൾക്കിടയിൽ ധൃതി പിടിച്ചു നടക്കേണ്ട ആവശ്യം ശറഇൽ സ്ത്രീകൾക്കില്ല. അവർക്ക് സഅ്‌യിൽ മുഴു വനും സാധാരണപോലെ നടന്നാൽ മാത്രം മതി. പിന്നെ നടന്നു മർവാമല കയറണം. അല്ലെങ്കിൽ മർവക്കടുത്ത് നിൽക്കണം. സാദ്ധ്യമായാൽ മർവക്ക് മുകളിൽ കയറുന്നത് തന്നെയാണ് ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളത്. സ്വഫായിൽ വെച്ചു പ്രാർത്ഥിച്ചതുപോലെ തന്നെ മർവയിൽ വെച്ചും പ്രാർത്ഥിക്കണം. പിന്നെ അവിടെ നിന്നിറങ്ങി നടക്കേണ്ടിടത്ത് നടന്ന് ഓടേണ്ടിടത്ത് ഓടി സ്വഫായി ലെത്തണം. ഇപ്രകാരം ഏഴ് തവണ ചെയ്യണം. പോക്ക് ഒരു തവണയായും മടക്കം ഒരുതവണയായും പരിഗണിക്കണം. ഇപ്രകാരമാണ് നബി (സ) ചെയ്തത്. അവിടന്ന് പറഞ്ഞു: خذوا عني مناسككم 'നിങ്ങളുടെ ഹജ്ജിന്റെ കർമ്മങ്ങൾ എന്നോട് പഠിക്കുക'. സഅ്‌യിന്റെ അവസരത്തിൽ കഴിയുന്നത്ര ദിക്‌റും ദുആയും ധാരാളം ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കണം. എല്ലാ അശുദ്ധി കളിൽ നിന്നും മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും സംശുദ്ധമായിരിക്കുക യും വേണം. എന്നാൽ وضوء ഇല്ലാതെ ഒരാൾ സഅ്‌യ് ചെയ്താൽ അതയാൾക്ക് മതി. അതുപോലെത്തന്നെ ത്വവാ ഫിന്ന് ശേഷം ഒരു സ്ത്രീക്ക് ആർത്തവമോ പ്രസവരക്തമോ ഉണ്ടായാൽ അവൾക്ക് സഅ്‌യും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. അതവൾ ക്ക് മതിയാകുന്നതുമാണ്. എന്ത്കൊണ്ടെന്നാൽ ശുദ്ധി സഅ്‌യി ന്ന് ശർത്വല്ല. അത് വെറും സുന്നത്ത് മാത്രമാണ്.

സഅ്‌യ് പൂർത്തിയായിക്കഴിഞ്ഞാൽ മുടി കളയുകയോ വെട്ടുകയോ ചെയ്യണം. പുരുഷൻ മുടി കളയുന്നതാണ് ഏറ്റ വും ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളത്. ഉംറയുടെ അവസാനത്തിൽ മുടി വെട്ടിക്കുകയും മുണ്ഡനം ഹജ്ജിന്ന് വേണ്ടി നീട്ടി വെക്കുക യും ചെയ്യുന്നത് നല്ലതുതന്നെ.

ഹജ്ജിനോടടുത്ത ദിവസങ്ങളിലാണ് മക്കയിലെത്തിയതെ ങ്കിൽ അവനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം മുടി വെട്ടുന്നതാണ് ഏറ്റവും നല്ലത്. ബാക്കി മുടി മുഴുവനും ഹജ്ജിന്നു വേണ്ടി കളഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ. നബി (സ)യും സ്വഹാബത്തും മക്കത്ത് വന്നത് ദുൽഹിജ്ജഃ നാലിന്നായിരുന്നു. ബലിമൃഗങ്ങൾ കൂടെ കൊണ്ട് വരാത്തവരോട് ഉംറ കഴിഞ്ഞ് മുടി വെട്ടി ഇഹ്റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിവാകാനാണ് നബി (സ) കൽപ്പിച്ചത്. അവരോട് മുടി മുഴുവൻ കളയാൻ നബി (സ) കൽപ്പിച്ചിട്ടില്ല.മുടി വെട്ടുന്നത് അൽപം മാത്രം പോരാ, മുഴുവൻ വെട്ടുക തന്നെ വേണം. അപ്രകാരം തന്നെ അൽപം മാത്രം കളഞ്ഞാലും പറ്റില്ല. സ്ത്രീക്ക് മുടി വെട്ടിയാൽ മതി. അതിലധികം ഒട്ടും എടുക്കേ ണ്ടതില്ല.

ഇപ്പറഞ്ഞതത്രയും ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ ഉംറ അവസാനി ച്ചു. അതുവരെ ഇഹ്റാം കൊണ്ട് ഹറാമായിരുന്നതെല്ലാം ഹലാലാകുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ ഹറമിന്നു പുറത്തുനിന്ന് ബലിമൃഗം കൂടെ കൊണ്ട് വന്നിട്ടുള്ളവർ ഹജ്ജ് കഴിയുന്നത് വരെ തങ്ങളുടെ ഇഹ്റാമിൽത്തന്നെ തുടരണം. ഹജ്ജിൽ നിന്നും ഉംറയിൽ നിന്നും ഒപ്പം ഒഴിവാകുവാനേ അവർക്കു നിർവ്വാഹമുള്ളു.

ഹജ്ജിന്ന് മാത്രമോ, ഹജ്ജിന്നും ഉംറക്കും കൂടിയോ ഇഹ്റാം കെട്ടിയവർക്ക്, തങ്ങൾ ബലിമൃഗം കൂടെ കൊണ്ടു വന്നിട്ടില്ലെങ്കിൽ തങ്ങളുടെ ഇഹ്റാം ഉംറക്ക് മാത്രമാക്കി മാറ്റി മുതമത്തിഅ് ചെയ്യും പോലെ ചെയ്യുന്നതാണ് സുന്നത്ത്. നബി (സ) സ്വഹാബിമാരോട് കൽപ്പിച്ചത് അങ്ങനെ ചെയ്യാനായി രുന്നു. തുടർന്നു കൊണ്ട് അവിടുന്നു പറഞ്ഞു:

(لو لا أني سقت الهدي لأحللت معكم)

'ഞാൻ ബലിമൃഗങ്ങളെ കൊണ്ടു വന്നിട്ടില്ലായിരുന്നെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ കൂടെ തന്നെ ഇഹ്റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിവാകുമായി രുന്നു'.

ഉംറക്ക് വേണ്ടി ഇഹ്റാം കെട്ടിയ ശേഷം സ്ത്രീക്ക് ആർത്തവമോ, പ്രസവമോ സംഭവിച്ചാൽ ശുദ്ധിയാകുവോളം അവൾ കഅ്ബയെ ത്വവാഫ് ചെയ്യാനോ, സ്വഫാക്കും മർവാ ക്കുമിടയിൽ സഅ്യ് ചെയ്യാനോ പാടില്ല. ശുദ്ധിയായിക്കഴി ഞ്ഞാൽ ത്വവാഫും സഅ്യും കഴിഞ്ഞ് മുടി മുറിച്ച് ഉംറ പൂർത്തിയാക്കാം. തർവിയത്ത് നാളിനു മുമ്പായി ശുദ്ധിയായി ല്ലെങ്കിൽ താമസ സ്ഥലത്തു നിന്ന് തന്നെ ഹജ്ജിന്നുള്ള ഇഹ്റാമിൽ പ്രവേശിക്കുകയും മറ്റുള്ളവരോടൊപ്പം മിനായി ലേക്ക് പുറപ്പെടുകയും ചെയ്യണം. അപ്പോൾ ഹജ്ജും ഉംറയും ഒന്നിപ്പിച്ച് ഇഹ്റാം കെട്ടിയവളായിത്തീരും. മറ്റു ഹാജിമാർ ചെയ്യുന്ന പോലെ അറഫായിലും മശ്അറുൽ ഹറാമിലും നിൽ ക്കുക, ജംറകളിൽ എറിയുക, മുസ്ദലിഫയിലും മിനായിലും രാപ്പാർക്കുക, ബലിയറുക്കുക, മുടി മുറിക്കുക മുതലായ തെല്ലാം അവളും ചെയ്യണം. പിന്നീട് ശുദ്ധിയായാൽ കഅ്ബ യെ ത്വവാഫ് ചെയ്യുകയും, സ്വഫാക്കും മർവക്കുമിടയിൽ സഅ്യ് ചെയ്യുകയും വേണം. ഹജ്ജിന്നും ഉംറക്കും കൂടി ഇതു ഓരോന്നുവീതം മതിയാകുന്നതാണ്.

ആയിശാ (റ) ഉംറക്ക് വേണ്ടി ഇഹ്റാം കെട്ടിയ ശേഷം അവർക്ക് ആർത്തവമുണ്ടായി. അപ്പോൾ നബി (സ) അവരോടി പ്രകാരം പറഞ്ഞു:

(إفعلي ما يفعل الحاج غير أن لا تطوفي بالبيتِ حتى تطهري) (متفق عليه)

'ഹാജിമാർ ചെയ്യുന്നതെല്ലാം നീയും ചെയ്യണം. എന്നാൽ ശുദ്ധിയാകുന്നത് വരെ കഅ്ബയെ ത്വവാഫ് ചെയ്യരുതെന്ന് മാത്രം. ആർത്തവകാരികളും പ്രസവിച്ചവരും നഹ്റിന്റെ ദിവസം (ദുൽഹജ്ജ് 10) ജംറത്തുൽ അഖബായിലെ കല്ലേറും കഴിഞ്ഞു മുടിമുറിച്ചാൽ ഇഹ്റാം കൊണ്ട് ഹറാമായിരുന്ന സുഗന്ധം പോലെയുള്ള കാര്യങ്ങളെല്ലാം അവർക്കു ഹലാലാ യി. എന്നാൽ ഹജ്ജ് പൂർത്തിയായ ശേഷം മാത്രമേ ശുദ്ധിയു ള്ള മറ്റു സ്ത്രീകളെപ്പോലെത്തന്നെ അവർക്കും ഭർത്താക്ക ന്മാരെ സമീപിക്കാൻ പാടുള്ളു. ശുദ്ധിക്ക് ശേഷം ത്വവാഫും സഅ്യും കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഭർത്താവുമായുള്ള ബന്ധം അവൾക്ക് ഹലാലാകുന്നതാണ് .

يوم التروية

'തർവിയ' ദിനം

തർവിയത്തിന്റെ നാൾ അതായത് ദുൽഹിജ്ജ 8- നു ഉംറ കഴിഞ്ഞു തഹല്ലുലായി മക്കയിൽ താമസിക്കുന്നവരും, മക്കാനിവാസികളിൽനിന്നു ഹജ്ജിനുദ്ദേശിക്കുന്നവരും അവര വരുടെ വാസസ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്ന് തന്നെ ഹജ്ജിന് ഇഹ്റാം കെട്ടണം. നബി (സ)യുടെ സ്വഹാബത്ത് 'അബ്ത്വഹി'ലാണ് താമസിച്ചിരുന്നത്. നബി (സ)യുടെ കൽപ്പനപ്രകാരം അവ രെല്ലാം അവിടെ വെച്ചു തന്നെയാണ് തർവിയത്ത് നാളിൽ ഹജ്ജിന്നുവേണ്ടി ഇഹ്റാം കെട്ടിയത്. കഅ്ബയിൽ പോയി അവിടെ വെച്ച് അല്ലെങ്കിൽ മീസാബിനടുത്ത് വെച്ച് ഇഹ്റാം കെട്ടാൻ അദ്ദേഹം അവരോട് കൽപ്പിച്ചിട്ടില്ല.

അപ്രകാരം തന്നെ മിനായിലേക്കു പുറപ്പെടുമ്പോൾ വിദാഇന്റെ ത്വവാഫ് നടത്താ നും അവിടുന്ന് കൽപ്പിച്ചിട്ടില്ല. അതായിരുന്നു ശറഇൽ വേണ്ട തെങ്കിൽ നബി (സ) അവരെ അങ്ങനെത്തന്നെ പഠിപ്പിക്കു മായിരുന്നു. നബിയെയും അവിടുത്തെ സ്വഹാബത്തിനെയും പിന്തുടരുന്നതിൽ മാത്രമെ പുണ്യമുള്ളു.

ഹജ്ജിന്ന് ഇഹ്റാം കെട്ടുമ്പോൾ കുളിച്ച് ശുദ്ധിയായി സുഗന്ധം പൂശുന്നത് മീഖാത്തിൽ വെച്ച് ചെയ്തപോലെ ത്തന്നെ സുന്നത്താണ്. ഹജ്ജിന്ന് ഇഹ്റാം കെട്ടിക്കഴിഞ്ഞാൽ ഉച്ചക്ക് മുമ്പോ, പിമ്പോ ആയി തർവിയത്ത് നാളിൽത്തന്നെ മിനായിലേക്ക് പുറപ്പെടുന്നത് സുന്നത്താണ്. അപ്പോൾ മുതൽ ജംറത്തുൽ അഖബയിൽ കല്ലേറ് നടത്തുന്നത് വരെ ധാരാളമായി തൽബിയത്ത് ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരിക്കണം. അന്ന ത്തെ ദ്വുഹ്ർ, അസർ, മഗ്രിബ്, ഇശാ, തുടർന്നുള്ള സുബ്ഹ് എന്നീ നമസ്ക്കാരങ്ങൾ മിനായിൽ വെച്ച് നിർവ്വഹിക്കണം. ഓരോന്നും ജംഇല്ലാതെ ഖസ്വ്റായിട്ടു അതാതിന്റെ നേരങ്ങളിൽ നമസ്കരിക്കുന്നതാണ് സുന്നത്ത്. മഗ്രിബും, സ്വുബ്ഹും ഖസ്വ്റാക്കാൻ പറ്റില്ല. ഇക്കാര്യത്തിൽ മക്കക്കാർക്കും അല്ലാത്ത വർക്കുമിടയിൽ ഒരു വ്യത്യാസവുമില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ നബി (സ) മക്കക്കാരും അല്ലാത്തവരുമായ അവിടുത്തെ എല്ലാ സ്വഹാബിമാരേയും കൊണ്ട് മിനായിലും അറഫയിലും മുസ്ദലി ഫയിലുമെല്ലാം ഖസ്വ്റായിട്ടു തന്നെയാണ് നമസ്കരിച്ചത്. മക്ക ക്കാരോട് പൂർത്തിയാക്കാൻ അവിടുന്ന് കൽപ്പിച്ചിട്ടില്ല. അത് നിർബന്ധമാണെങ്കിൽ അവിടുന്ന് അവർക്കത് വ്യക്തമാക്കി കൊടുക്കുക തന്നെ ചെയ്യുമായിരുന്നു

يوم عرفة

അറഫാദിനം

പിന്നെ അറഫാദിനം (ദുൽഹജ്ജ് – 9)നു സൂര്യോദയത്തിന്ന് ശേഷം മിനായിൽ നിന്ന് അറഫായിലേക്ക് യാത്ര തിരിക്കണം, കഴിയുമെങ്കിൽ ഉച്ച തിരിയും വരെ നമിറയിൽ തങ്ങുന്നതാണ് സുന്നത്ത്. നബി (സ) അങ്ങനെയാണ് ചെയ്തത്. ഉച്ച തിരി ഞ്ഞാൽ ഇമാമോ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയോ ജനങ്ങൾ ക്കായി സന്ദർഭോചിതമായ ഒരു പ്രസംഗം നടത്തണം. അന്നും അതിന്നു ശേഷവും ഹാജിമാർ ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങൾ അവർക്കു വിവരിച്ചു കൊടുക്കണം. അല്ലാഹുവെ ഭയപ്പെട്ടു കൊണ്ട് അവന്റെ തൗഹീദിൽ അടിയുറച്ച് ജീവിക്കാനും, എല്ലാ കർമ്മ ങ്ങളും അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രതിഫലം മാത്രം ലക്ഷ്യം വെച്ച് കൊണ്ട് ചെയ്യാനും അവരോട് കൽപ്പിക്കണം. അല്ലാഹു ഹറാമാക്കിയ കാര്യങ്ങൾ വെടിഞ്ഞു നിൽക്കാൻ അവരെ താക്കീത് ചെയ്യണം. അല്ലാഹുവിന്റെ കിതാബും അവന്റെ നബിയുടെ സുന്നത്തും മുറുകെ പിടിച്ചു ജീവിക്കാൻ അവരെ ഉപദേശിക്കണം. അവക്കനുസരിച്ചു മാത്രം തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുവാനും എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും അവ രണ്ടിൽ നിന്നും വിധി തേടുവാനും അവരെ പ്രേരിപ്പിക്കണം. ഇതൊ ക്കെയായിരുന്നു നബി (സ)യുടെ മാതൃക.

അതിന്നു ശേഷം ദുഹ്റും അസറും ജംഉം ഖസ്വ്റുമായിട്ട്, ദുഹ്റിന്റെ സമയത്ത് തന്നെ ഒരു ബാങ്കും രണ്ട് ഇഖാമത്തും വിളിച്ച് കൊണ്ട് നമസ്ക്കരിക്കണം. നബി (സ) ഇപ്രകാരം ചെയ്തതായിട്ടാണ് ജാബിർ (റ) പറഞ്ഞതായി ഇമാം മുസ്ലിം (റ) രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

وقوف عرفة

അറഫയിൽ നിൽക്കൽ

പിന്നെ ഹാജിമാർ അറഫായിൽ നിൽക്കണം عرفة (ബത്വ്നു ഉർനഃ) ഒഴിച്ചു ബാക്കി മൈതാനം മുഴുവൻ നില്ക്കുന്ന സ്ഥലമാണ്. കിബ്ലക്കും ജബലു റഹ്മത്തിന്നും അഭിമുഖ മായി നിൽക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ അതു സുന്നത്താണ്. രണ്ടിന്നും അഭിമുഖമായി നില്ക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ ഖിബ്ലയെ മാത്രം അഭിമുഖീകരിക്കണം. ജബലുറഹ്മത്തിന്നഭിമുഖമായില്ലെങ്കിലും വിരോധമില്ല.

ഈ നിൽപ്പിൽ അല്ലാഹുവിനെ ദിക്റ് ചെയ്തും അവനോട് പ്രാർത്ഥിച്ചും താണുകേണപേക്ഷിച്ചു കൊണ്ടും കഴിച്ച് കൂട്ടുന്ന താണ് സുന്നത്ത്. പ്രാർത്ഥിക്കുമ്പോൾ രണ്ടു കയ്യും മേൽപ്പോ ട്ടുയർത്തണം. തൽബിയത്ത് ചൊല്ലുന്നതും ഖുർആൻ പാരായ ണം ചെയ്യുന്നതും നല്ലതാണ്.

(لاإله إلا الله وحده لآ شريك له، له الملك وله الحمد يحيي ويميت وهو على كل شيئ قدير)

എന്ന വാക്യം ധാരാളമായി ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും സുന്ന ത്താണ്. നബി (സ) പറഞ്ഞു: 'അറഫായിലെ പ്രാർത്ഥനയാണ് പ്രാർത്ഥനകളിൽ ഉത്തമമായത്. ഞാനും എനിക്കു മുമ്പുള്ള പ്രവാചകന്മാരും പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വാക്യങ്ങളിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമ മായിട്ടുള്ളത്

(لاإله إلا الله وحده لا شريك له ، له الملك وله الحمد وهو على كل شيئ قدير)

'അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനുമില്ല. അവൻ ഏകൻ മാത്രം. അവന്ന് ഒരു പങ്കാരനുമില്ല. അവന്നാണ് രാജാധി പത്യം, സ്തുതിയും അവനു തന്നെ. അവൻ സർവ്വ ശക്തനു മത്രെ. എന്ന വാക്യമാണ്.

നബി (സ) യിൽ നിന്ന് സ്വഹീഹായി ഇപ്രകാരം രിവായത്ത് ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

(أحب الكلام إلى الله أربع الحديث: سبحان الله والحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر)

'അല്ലാഹുവിന്ന് ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ട നാലു വാക്യങ്ങളുണ്ട്.

'അല്ലാഹു സർവ്വത്ര പരിശുദ്ധൻ, സർവ്വ സ്തുതിയും അല്ലാഹു വിന്ന് , അവനല്ലാതെ ആരാധ്യനില്ല, അല്ലാഹു ഏറ്റവും മഹാൻ, ഇവയത്രെ ആ വാക്യങ്ങൾ. അതിനാൽ ഈ ദിക്റുകൾ വളരെ യേറെ വിനയാന്വിതനായും ഹൃദയ സാന്നിദ്ധ്യത്തോടു കൂടിയും ആവർത്തിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ ശറഇൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള, എല്ലാ സന്ദർഭങ്ങളിലും ചൊല്ലാവുന്ന മറ്റു ദിക്റുകളും ദുആകളും വിശിഷ്യാ ഈ മഹത്തായ ദിവസ ത്തിൽ ഈ സ്ഥലത്ത് വെച്ച് ധാരാളമായി ചൊല്ലിക്കൊണ്ടി രിക്കണം. താഴെ പറയുന്ന പോലെയുള്ള സാരസംമ്പൂർണ്ണമായ ദിക്റുകളും ദുആകളും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതാണുത്തമം.

തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രാർത്ഥനകൾ

(سبحان الله وبحمده سبحان الله العظيم)

'അല്ലാഹുവെ സ്തുതിക്കുന്നതോടുകൂടി ഞാനവന്റെ പരി ശുദ്ധിയെ പ്രകീർത്തിക്കുന്നു. മഹാനായ അല്ലാഹു സർവ്വത്ര പരിശുദ്ധൻ'.

(لا إله إلا أنت سبحانك إني كنت من الظالمين)

'നീയല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനുമില്ല. നീ സർവ്വത്ര പരിശുദ്ധ നത്രെ. തീർച്ചയായും ഞാൻ അക്രമകാരികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെട്ടുപോയിരിക്കുന്നു'.

(لاإله إلا الله ولا نعبد إلا إياه له النعمة وله الفضل وله الثناء الحسن ، لاإله إلا الله مخلصين له الدين ولو كره الكافرون)

'അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനുമില്ല. അവനെ മാത്രമ ല്ലാതെ നാം ആരാധിക്കുന്നില്ല. അവന്റേതാണ് അനുഗ്രഹം. ഔദാര്യവും അവന്റേത് തന്നെ. സൽപ്രശംസകൾ അവന്നുള്ള താണ്. അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനുമില്ല. അവന്ന് മാത്രം നിഷ്കളങ്കമായ വിധേയത്വം അർപ്പിച്ചുക്കൊണ്ട്. അവിശ്വാസി കൾ ഇഷ്ടപ്പെട്ടില്ലെങ്കിലും ശരി'.

(لا حول ولا قوة إلا بالله)

'ബലവും ശക്തിയും അല്ലാഹുവിനെക്കൊണ്ട് മാത്രം'.

(ربنا آتنا فى الدنيا حسنة وفى الآخرة حسنة وقنا عذاب النار)

'ഞങ്ങളുടെ റബ്ബേ, ഇഹലോകത്ത് ഞങ്ങൾക്കു നീ നന്മ തരേണമേ. പരലോകത്തും നന്മ നൽകേണമേ. നരക ശിക്ഷ യിൽ നിന്ന് ഞങ്ങളെ നീ കാത്ത് സൂക്ഷിക്കണേ'.

(اللهم أصلح لي ديني الذي هو عصمة أمري وأصلح لي دنياي التي فيها معاشي وأصلح لي آخرتي التي فيها معادي ، واجعل الحياة زيادةً لي في كل خير والموتَ راحةً لي من كلِ شر)

'അല്ലാഹുവേ, എന്റെ രക്ഷാകവചമായ എന്റെ ദീനിനെ നീ നന്നാക്കിത്തരണേ. എന്റെ ഉപജീവനം നിലക്കൊള്ളുന്ന എന്റെ ദുനിയാവും നീ എനിക്കു നന്നാക്കി തരണേ, എന്റെ ലക്ഷ്യസ്ഥാനം നിലക്കൊള്ളുന്ന എന്റെ ആഖിറത്തും നീ എനിക്കു നന്നാക്കിത്തരണേ. ജീവിതത്തെ ഗുണസമ്പൂർണ്ണ മാക്കി തരണേ. മരണത്തെ എല്ലാ തിന്മയിൽ നിന്നുമുള്ള മുക്തിയും ആക്കിത്തീർക്കണേ'.

(أعوذ بالله من جهد البلاء ودرك الشقاء وسوء القضاء وشماتة الأعداء)

'കഠിനമായ പരീക്ഷണങ്ങളിൽ നിന്നും, ദൗർഭാഗ്യ ബാധ യിൽ നിന്നും, ദുര്യോഗത്തിൽ നിന്നും, ശത്രുക്കൾ എന്റെ ദുരിതം മൂലം സന്തുഷ്ടരാകുന്നതിൽ നിന്നും അല്ലാഹുവെ ഞാൻ അഭയം പ്രാപിക്കുന്നു'.

(اللهم إني أعوذ بك من الهم والحزن ومن العجز والكسل ومن الجبن والبخلل ومن المأثم والمغرم ومن غلبة الدين وقهر الرجال)

'മനസ്താപം, ദുഃഖം, കഴിവുകേട്, അലസത, ഭീരുത്വം, പിശുക്ക്, പാപം കടബാദ്ധ്യത, കടവര്‍ദ്ധന, ജനമര്‍ദ്ദനം എന്നിവ യില്‍ നിന്നെല്ലാം അല്ലാഹുവേ, നിന്നെ ഞാന്‍ ശരണം പ്രാപി ക്കുന്നു'.

(أعوذ بك اللهم من البرص والجنون والجذام ومن سيئ الأسقام)

'വെള്ളപ്പാണ്ട്, ഭ്രാന്ത്, കുഷ്ഠം, മറ്റ് ചീത്തരോഗങ്ങള്‍ എന്നിവയില്‍ നിന്നും അല്ലാഹുവേ, നിന്നെ ഞാന്‍ അഭയം പ്രാപിക്കുന്നു'.

(اللهم إني أسألك العفو والعافية فى الدنيا والآخرة)

'അല്ലാഹുവേ, നിന്റെ മാപ്പും, ഇഹപര ജീവിതങ്ങളിലെ സൗഖ്യവും ഞാന്‍ നിന്നോടിരക്കുന്നു'.

(اللهم إني أسألك العفو والعافية في ديني ودنياي وأهلي ومالي)

'അല്ലാഹുവേ, നിന്റെ മാപ്പും, ധാര്‍മ്മികവും, ഭൗതികവും, കുടുംബപരവും, സാമ്പത്തികവുമായ സൗഖ്യവും നിന്നോട് ഞാന്‍ യാചിക്കുന്നു'.

(اللهم استر عوراتي وآمن روعاتي واحفظني من بين يدي ومن خلفي وعن يميني وعن شمالي ومن فوقي وأعوذ بعظمتك أن اغتال من تحتي)

'അല്ലാഹുവേ, എന്റെ ഗോപ്യങ്ങള്‍ നീ മറച്ച് വെക്കേണമേ, എന്റെ ഭയപ്പാടുകളില്‍ നിന്നും എനിക്ക് നീ അഭയം നല്‍കേണമേ, മുന്നില്‍ നിന്നും പിന്നില്‍ നിന്നും ഇടത്ത് നിന്നും വലത്ത് നിന്നും മുകളില്‍ നിന്നും എന്നെ കാത്തു രക്ഷിക്കേണമേ, ഞാന്‍ വെട്ടില്‍ വീഴ്ത്തപ്പെടുന്നതില്‍ നിന്നും നിന്റെ മഹത്വത്തെ ഞാന്‍ ശരണം പ്രാപിക്കുന്നു'.

(اللهم اغفر لي خطيئتي وجهلي وإسرافي في أمري وما أنت أعلم به مني)

'അല്ലാഹുവേ, എന്റെ കുറ്റങ്ങളും, അവിവേകങ്ങളും, സ്വന്തം കാര്യത്തിലുള്ള അതിരു കവിച്ചിലും എന്നേക്കാള്‍ കൂടു തല്‍ നിനക്കറിയാവുന്ന കുറ്റങ്ങളും നീ എനിക്ക് പൊറുത്ത് തരേണമേ'.

(اللهم اغفر لي جدي وهزلي وخطئي وعمدي وكل ذلك عندي)

'അല്ലാഹുവേ, കളിയായും കാര്യമായും കരുതികൂട്ടിയും എന്റെ പക്കല്‍ നിന്ന് വന്ന എല്ലാ തെറ്റുകളും എനിക്കു നീ പൊറുത്ത് തരേണമേ. അതെല്ലാം എന്റെ പക്കല്‍ ഉണ്ട്.

(اللهم اغفر لي ما قدمت وما أخرت وما أسررت وما أعلنت وما أنت أعلم به مني أنت المقدم وأنت المؤخر وأنت على كل شيئ قدير)

'അല്ലാഹുവേ, ചെയ്തുകൂടാത്തത് ചെയ്തും ചെയ്യേണ്ട കാര്യങ്ങള്‍ ചെയ്യാതിരുന്നതും ഒളിച്ചും തെളിച്ചും ചെയ്ത തെറ്റു കളും, എന്നേക്കാള്‍ കൂടുതലായി നീ അറിയുന്ന തെറ്റുകളും നീ എനിക്ക്

പൊറുത്ത് തരേണമേ. നീയാണ് മുന്തിക്കുന്നവൻ. നീ തന്നെയാണ് പിന്തിക്കുന്നവനും. നീ സർവ്വതിനും കഴിവു ള്ളവനുമത്രെ'.

(اللهم إني أسألك الثبات في الأمر والعزيمة على الرشد وأسألك شكر نعمتك وحسن عبادتك وأسألك قلباً سليماً ولسانا صادقاً وأسألك من خير ما تعلم وأعوذ بك من شر ما تعلم وأستغفرك لما تعلم إنك علام الغيوب)

'അല്ലാഹുവേ, എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും സ്ഥിരതയും നേർ മാർഗ്ഗത്തിൽ ദൃഢതയും ഞാൻ നിന്നോടിരക്കുന്നു. നിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾക്ക് നന്ദി ചെയ്യാനും നല്ല നിലയിൽ നിന്നെ ആരാധിക്കാനുമുള്ള കഴിവ് നീ എനിക്ക് നൽകേണമേ, കറ കളഞ്ഞ മനസ്സും, സത്യം പറയുന്ന നാവും, നീ എനിക്ക് പ്രദാനം ചെയ്യണേ. നിനക്കറിയാവുന്നതിൽ ഉത്തമമായിട്ടുള്ളത് ഞാൻ നിന്നോടഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. നിനക്കറിയാവുന്നതിൽ ദോഷ കരമായിട്ടുള്ളവയിൽ നിന്ന് ഞാൻ നിന്നോട് അഭയം തേടുന്നു. ഞാൻ ചെയ്തതായി നീ അറിയുന്ന തെറ്റുകളിൽ നിന്ന് ഞാൻ നിന്നോട് മാപ്പപേക്ഷിക്കുന്നു. തീർച്ചയായും നീ അദൃശ്യങ്ങൾ അറിയുന്നവൻ തന്നെ'.

(اللهم رب النبي محمد عليه الصلاة والسلام إغفر لي ذنبي وأذهب غيظ قلبي وأعذني من مضلات الفتن ما أبقيتني)

'മുഹമ്മദ് നബി (സ) യുടെ റബ്ബായ അല്ലാഹുവേ, എന്റെ പാപം പൊറുക്കണമേ, എന്റെ ഹൃദയത്തിൽ നിന്ന് കോപം ദൂരീകരിക്കേണമേ, എനിക്ക് ആയുസ്സ് നീട്ടിത്തരുന്നേടത്തോളം വഴി പിഴപ്പിക്കുന്ന പരീക്ഷണങ്ങളിൽ നിന്ന് എനിക്ക് നീ രക്ഷ നൽകേണമേ.'

(اللهم رب السموات ورب الأرض ورب العرش العظيم ، ربنا ورب كل شيئ فالق الحب والنوى منزل التوراة والإنجيل والقرآن ، أعوذ من شر كل شيئ أنت آخذ بناصية ، أنت الأول فليس قبلك شيئ ، وأنت الآخر فليس بعدك شيئ وأنت الظاهر فليس فوقك شيئ ، وأنت الباطن فليس دونك شيئ، إقض عنى الدين وأعني من الفقر)

'ആകാശങ്ങളുടെ നാഥാ, ഭൂമിയുടെ നാഥാ, മഹത്തായ സിംഹാസനത്തിന്റെ നാഥാ, ഞങ്ങളുടെ നാഥാ, എല്ലാ വസ്തു ക്കളുടെയും നാഥാ, വിത്തും ബീജകോശവും പിളർക്കുന്ന വനേ, തൗറാത്തും ഇഞ്ചീലും ഖുർആനും അവതരിപ്പിച്ചവനേ, അല്ലാഹുവേ നിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള എല്ലാ വസ്തുക്കളു ടെയും തിന്മയിൽ നിന്ന് നിന്നോട് ഞാൻ രക്ഷ തേടുന്നു. നീ ആദിയാണ്, നിനക്ക് മുമ്പ് ഒന്നുമില്ല. നീ അന്ത്യമാണ്, നിനക്ക് ശേഷം ഒന്നുമില്ല. നീ പ്രത്യക്ഷ സത്യമാകുന്നു. നിന്നെ അതി ജയിക്കുന്നതായി യാതൊന്നുമില്ല. നീ നിഗൂഢനാകുന്നു. നിനക്ക് അതീതമായി യാതൊന്നുമില്ല. എന്റെ കടങ്ങൾ നീ വീട്ടിത്തരേണമേ, ദാരിദ്ര്യത്തിൽ നിന്ന് നീ എന്നെ മോചിപ്പി ക്കേണമേ'.

(اللهم أعط نفسي تقواها وزكها أنت خير من زكاها أنت وليها ومولاها)

'അല്ലാഹുവേ, എന്റെ മനസ്സിന്ന് ഭയഭക്തി പ്രദാനം ചെയ്യേ ണമേ, അതിനെ സംസ്കരിക്കേണമേ, അതിനെ സംസ്കരിക്കു ന്നവരിൽ ഉത്തമനത്രെ നീ. അതിന്റെ രക്ഷാധികാരിയും യജമാ നനും നീ തന്നെ'.

(اللهم إني أعوذ بك من العجز والكسل وأعوذ بك من الجبن والهرم والبخل وأعوذ بك من عذاب القبر)

'അല്ലാഹുവേ, പരാജയത്തിൽ നിന്നും അലസതയിൽ നിന്നും ഞാൻ നിന്നോട് അഭയം തേടുന്നു. ഭീരുത്വത്തിൽ നിന്നും, അവശ വാർദ്ധക്യത്തിൽ നിന്നും പിശുക്കിൽ നിന്നും ഞാനഭയം പ്രാപിക്കുന്നു. ഖബറിലെ ശിക്ഷയിൽ നിന്നും ഞാൻ നിന്നോട് ശരണം തേടുന്നു'.

(اللهم لك أسلمت وبك آمنت وعليك توكلت وإليك أنبت وبك خاصمت ، أعوذ بعزتك أن تضلني لا إله إلا أنت

، أنت الحي الذى لا يموت والجن والإنس يموتون)

'അല്ലാഹുവേ, എന്റെ സർവ്വസ്വവും നിന്നിലർപ്പിച്ചു. നിന്നി ൽ വിശ്വസിച്ചു. നിന്നിൽ ഭരമേൽപ്പിച്ചു. നിങ്കലേക്ക് ഞാൻ താണു കേണു മടങ്ങി. നിന്റെ സഹായം കൊണ്ടാണ് ഞാൻ പൊരുതിയത്. നീ എന്നെ വഴിതെറ്റിക്കുന്നതിൽ നിന്നു നിന്റെ പ്രതാപത്തെ ഞാൻ അഭയം പ്രാപിക്കുന്നു. നീയല്ലാതെ മറ്റൊ രാരാധ്യനുമില്ല. മരിച്ചു പോകാതെ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നവനാണ് നീ. ജിന്നും മനുഷ്യരും മരിച്ച് പോകുന്നു'.

(اللهم إني أعوذ بك من علم لا ينفع ومن قلب لا يخشع ومن نفس لا تشبع ومن دعوة لا يستجاب لها)

'അല്ലാഹുവേ, ഫലശൂന്യമായ അറിവിൽ നിന്നും വിനയം കാണി ക്കാത്ത ഹൃദയത്തിൽ നിന്നും സംതൃപ്തി വരാത്ത മനസ്സിൽ നിന്നും ഉത്തരം കിട്ടാത്ത പ്രാർത്ഥനയിൽ നിന്നും നിന്നെ ഞാൻ ശരണം പ്രാപിക്കുന്നു'.

(اللهم جنبني منكرات الأخلاق والأعمال والأهواء والأدواء)

'അല്ലാഹുവേ, ദുഷിച്ച സ്വഭാവങ്ങളിൽ നിന്നും, പ്രവർത്തി കളിൽ നിന്നും, ആഗ്രഹങ്ങളിൽ നിന്നും രോഗങ്ങളിൽ നിന്നും എന്നെ നീ അകറ്റേണമേ'.

(اللهم ألهمني رشدي وأعذني من شر نفسي)

'അല്ലാഹുവേ, എനിക്കു നീ നല്ല ബുദ്ധി തോന്നിക്കേണമെ, എന്റെ തന്നെ തിന്മയിൽ നിന്നു എനിക്കു നീ രക്ഷ നൽകണേ'.

(اللهم أكفني بحلالك عن حرامك وأغنني بفضلك عمن سواك)

'അല്ലാഹുവേ, ഹറാമിന്ന് പകരം ഹലാൽ കൊണ്ട് എനിക്കു നീ മതി വരുത്തേണമേ, നീ ഒഴികെയുള്ളവരിൽ നിന്ന് നിന്റെ ഔദാര്യം കൊണ്ട് എന്നെ നീ നിരാശ്രയനാക്കണേ'.

(اللهم إني أسألك الهدى والتقى والعفاف والغنى)

'അല്ലാഹുവേ, സന്മാർഗ്ഗവും, ഭയഭക്തിയും, സദാചാര നിഷ്ഠയും, ഐശ്വര്യവും നിന്നോട് ഞാൻ ഇരക്കുന്നു'.

(اللهم إني أسألك الهدى والسداد)

'അല്ലാഹുവേ, സന്മാർഗ്ഗവും, ആർജ്ജവവും നിന്നോട് ഞാൻ തേടുന്നു'.

(اللهم إني أسألك من الخير كله عاجله وآجله ما علمت منه ومالم أعلم، وأعوذ بك من شر كله عاجله وآجله ما علمت منه وما لم أعلم وأسألك من الخير ماسألك منه عبدك ونبيك محمد صل الله عليه وسلم وأعوذ بك من شر ما استعاذ منه عبدك ونبيك محمد صل الله عليه وسلم)

'അല്ലാഹുവേ, ക്ഷണത്തിൽ കിട്ടുന്നതും താമസിച്ചു കിട്ടു ന്നതും, എനിക്കറിയാവുന്നതും അറിയാത്തതുമായ എല്ലാ നന്മ യും നിന്നോട് ഞാൻ ഇരക്കുന്നു. ക്ഷണത്തിൽ നേരിടുന്നതും താമസിച്ചു നേരിടുന്നതും എന്റെ അറിവിൽപ്പെട്ടതും അല്ലാത്ത തുമായ എല്ലാ ദോഷ ബാധയിൽ നിന്നും നിന്നെ ഞാൻ അഭയം പ്രാപിക്കുന്നു. നിന്റെ അടിയാനും പ്രവാചകനുമായ മുഹമ്മദ് (സ) ഉത്തമമായ എന്തിനെല്ലാം നിന്നോടപേക്ഷിച്ചുവോ അതി നെല്ലാം ഞാനും നിന്നോടപേക്ഷിക്കുന്നു. നിന്റെ അടിയാനും പ്രവാചകനുമായ മുഹമ്മദ് (സ) എന്തിന്റെയെല്ലാം തിന്മയിൽ നിന്ന് നിന്നെ ശരണം പ്രാപിച്ചുവോ അതിൽ നിന്നെല്ലാം ഞാനും നിന്നെ ശരണം പ്രാപിക്കുന്നു.'

(اللهم إني أسألك الجنة وماقرب إليها من قول أو عمل و أعوذ بك من النار وما قرب إليها من قول أو عمل وأسألك أن نجعل كل قضاء قضيته لي خيرًا)

'അല്ലാഹുവേ, സ്വർഗ്ഗവും അതോടടുപ്പിക്കുന്ന വാക്കും പ്രവർത്തിയും ഞാൻ നിന്നോട് ചോദിക്കുന്നു. നരകത്തിൽ നിന്നും അതോടടുപ്പിക്കുന്ന വാക്കുകളിൽ നിന്നും പ്രവർത്തി കളിൽ നിന്നും നിന്നെ ഞാൻ അഭയം പ്രാപിക്കുന്നു. എനിക്കു നീ വിധിക്കുന്ന എല്ലാ വിധിയും ഏറ്റവും നല്ല വിധിയാക്കണേ എന്നും ഞാൻ നിന്നോടപേക്ഷിക്കുന്നു'.

(لا إله إلا الله وحده لا شريك له له الملك وله الحمد يحيي ويميت بيده الخير وهو على كل شيئ قدير)

'അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനില്ല. അവൻ ഏകൻ മാത്രം. അവന്ന് ഒരു പങ്ക് കാരനുമില്ല. അവന്നുള്ളതാണ് രാജാ ധിപത്യം. അവന്നു തന്നെ സർവ്വ സ്തുതിയും അവൻ ജീവിപ്പി ക്കുകയും മരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നന്മകൾ അവന്റെ കയ്യിലാണുള്ളത്. അവൻ സർവ്വ ശക്തനത്രെ.'

(سبحان الله والحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر ولا حول ولا قوة إلا بالله العلي العظيم)

'അല്ലാഹു സർവ്വത്ര പരിശുദ്ധൻ. സർവ്വസ്തുതിയും അല്ലാഹുവിന്. അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനില്ല. അല്ലാഹു ഏറ്റവും മഹാൻ. ഉന്നതനും മഹാനുമായ അല്ലാഹുവിനെ ക്കൊണ്ടല്ലാതെ ബലവും ശക്തിയുമില്ല.'

(اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم إنك حميد مجيد ، وبارك على محمد وعلى آل محمد كما باركت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم إنك حميد مجيد)

'അല്ലാഹുവേ, മുഹമ്മദ് നബി (സ)ക്കും അവിടുത്തെ കുടുംബങ്ങൾക്കും, നീ കാരുണ്യം ചൊരിഞ്ഞു കൊടുക്ക ണമേ, ഇബ്രാഹീം നബിക്കും അവിടുത്തെ കുടുംബത്തിന്നും നീ കാരുണ്യം ചൊരിഞ്ഞു കൊടുത്ത പോലെ. തീർച്ചയായും നീ സ്തുത്യർഹനും മഹാനുമത്രെ. മുഹമ്മദ് നബി (സ)ക്കും അവിടുത്തെ കുടുംബത്തിന്നും അനുഗ്രഹം വർഷിക്കേണമേ, ഇബ്രാഹീം നബി (അ) ക്കും കുടുംബത്തിന്നും നീ അനുഗ്രഹം വർഷിച്ച പോലെ. നീ തീർച്ചയായും സ്തുത്യർഹനും മഹാനും തന്നെ.'

ഈ മഹത്തായ സ്ഥലത്ത് നിന്ന് കൊണ്ട് മേൽ പറഞ്ഞ ദിക്റുകളും ദുആകളും നബി (സ) യുടെ മേൽ സ്വലാത്തും ഹാജി ആവർത്തിച്ചുരുവിട്ടു കൊണ്ടേയിരിക്കണം. ഐഹിക വും പാരത്രികവുമായ നന്മക്ക് വേണ്ടി തന്റെ റബ്ബിനോട് അത്യാർത്തിയോടെ കേണപേക്ഷിക്കുകയും വേണം. നബി (സ) സാധാരണ ഒരു ദുആ മൂന്നു തവണ ആവർത്തിക്കാറുണ്ടാ യിരുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിൽ അവിടുത്തെ മാതൃക തന്നെ ഓരോ ഹാജിയും പിൻപറ്റണം.

ഈ സ്ഥലത്ത് വെച്ച് മുസ്ലിം തന്റെ റബ്ബിന്റെ മുമ്പിൽ അങ്ങേയറ്റം താഴ്മയും വിനയവും കാണിച്ചു കൊണ്ട് അവന്റെ സന്നിധിയിൽ താണുകേണു വണങ്ങിക്കൊണ്ട് അവന്റെ കാരു ണ്യവും മാപ്പും ആഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ട് അവന്റെ ശിക്ഷയും കോപവും ഭയപ്പെട്ടുകൊണ്ട് സ്വയം വിചാരണ നടത്തുകയും കളങ്ക രഹിതമായി തൗബ പുതുക്കി ഖേദിച്ചുകൊണ്ട് മടങ്ങു കയും വേണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇതൊരു മഹത്തായ ദിവസവും വമ്പിച്ച സദസ്സുമാണ് തന്റെ ദാസന്മാരോട് അല്ലാഹു ഏറ്റവും ഔദാര്യം കാണിക്കുകയും അവരെപ്പറ്റി തന്റെ മലക്കു കളുടെ മുമ്പിൽ അഭിമാനം പ്രകടിപ്പിക്കുകയും, നരകത്തിൽ നിന്ന് ധാരാളം പേരെ മോചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ദിവസമത്രെ അത്. ബദർ ദിനമൊഴിച്ചാൽ പിശാച് ഇത്രയും അഭിശപ്തനും നിന്ദ്യനും നീചനുമായി കാണപ്പെട്ട മറ്റൊരു ദിവസം അറഫാ ദിനത്തെപ്പോലെ ഇല്ല. അല്ലാഹു തന്റെ ദാസ ന്മാരോട് കാണിക്കുന്ന ഔദാര്യവും, ഉപകാരവും അവർക്ക് മാപ്പ് നൽകി നരകത്തിൽ നിന്ന് ധാരാളമായി മോചിപ്പിക്കു ന്നതും പിശാച് കാണുന്നത് കൊണ്ടത്രെ അത്.

عن عائشة (ر) أن النبي (ص) قال : (ما من يوم أكثر من أن يعتق فيه عبداً من النار من يوم عرفة وإنه ليدنو ثم يباه بهم الملئكة فيقول : ما أراد هؤلاء؟) (رواه مسلم)

'അറഫാ ദിവസത്തേക്കാൾ അല്ലാഹു തന്റെ ദാസന്മാരെ നരകത്തിൽ നിന്ന് മോചിപ്പിക്കുന്ന മറ്റൊരു ദിവസമില്ല. അന്ന് അവൻ അടുത്തു വന്ന്, ഇവരെന്താണാഗ്രഹിക്കുന്നത് എന്ന് അഭിമാന പൂർവ്വം മലക്കുകളോട് പറയും'. (മുസ്ലിം)

ആയതു കൊണ്ട്, അന്ന് മുസ്ലിംകൾ തങ്ങളുടെ നന്മകൾ അല്ലാഹുവെ കാണിക്കുകയും ധാരളമായി ദിക്റും ദുആയും നടത്തി എല്ലാ തെറ്റ് കുറ്റങ്ങളിൽ നിന്നും ഖേദിച്ചു മടങ്ങി മാപ്പിരന്ന് തങ്ങളുടെ ശത്രുവായ പിശാചിനെ അപമാനിക്കു കയും വേദനിപ്പിക്കുകയും വേണം. അങ്ങനെ

സൂര്യൻ അസ്തമിക്കുന്നതു വരെ, അല്ലാഹുവെ സ്മരിച്ച് കൊണ്ടും പ്രാർത്ഥിച്ച് കൊണ്ടും താണുകേണു വണങ്ങിക്കൊണ്ടും ഈ സ്ഥലത്ത് കഴിച്ച് കൂട്ടണം.

സൂര്യനസ്തമിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ നബി (സ)യുടെ മാതൃക യനുസരിച്ചു വളരെ അടക്കത്തോടും ഗൗരവത്തോടും കൂടി മുസ്ദലിഫയിലേക്കു നീങ്ങണം. അപ്പോൾ ധാരാളമായി തൽബിയത്ത് ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും വിസ്താരമുള്ള വഴിയിലെത്തുമ്പോൾ ധൃതിയിൽ നടക്കുകയും ചെയ്യണം. സൂര്യനസ്തമിക്കുന്നതിന്ന് മുമ്പ് യാതൊരു കാരണവശാലും അറഫയിൽ നിന്ന് തിരിക്കാൻ പാടില്ല. എന്ത് കൊണ്ടെന്നാൽ നബി (സ) സൂര്യനസ്തമിക്കുന്നത് വരെ അറഫയിൽ നിന്നിട്ടു ണ്ട്. അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: 'നിങ്ങളുടെ ഹജ്ജ് കർമ്മങ്ങൾ എന്നിൽ നിന്ന് നിങ്ങൾ പഠിക്കണം'.

മുസ്ദലിഫയിൽ

മുസ്ദലിഫയിൽ എത്തിയാൽ മഗ്‌രിബ് മൂന്ന് റക്അത്തും ഇശാ രണ്ട് റക്അത്തും ജംആയി ഒരു ബാങ്കും രണ്ട് ഇഖാമ ത്തും നടത്തി നമസ്കരിക്കണം. നബി (സ)യുടെ മാതൃകയനു സരിച്ചു അവിടെ എത്തിയ ഉടനെത്തന്നെ നമസ്കരിക്കണം. മഗ്‌രിബിന്റെ സമയത്ത് തന്നെ എത്തിയാലും ശരി ഇശായുടെ സമയമായതിന്നു ശേഷം എത്തിയാലും ശരി. മുസ്ദലിഫയിലെ ത്തിയ ഉടനെ തന്നെ നമസ്കരിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി ജംറ കളിൽ എറിയാനുള്ള കല്ലുകൾ പെറുക്കി കൂട്ടുകയാണ് ശറഇൽ വേണ്ടതെന്ന വിശ്വാസത്തോടെ ചില സാധാരണക്കാർ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് തെറ്റും അടിസ്ഥാന രഹിതവുമാണ്. മശ്അറുൽ ഹറാമിൽ നിന്ന് മിനായിലേക്കു തിരിച്ചതിനു ശേഷമേ കല്ലുകൾ പെറുക്കിക്കൂട്ടാൻ നബി (സ) കൽപ്പിച്ചി ട്ടുള്ളു. കല്ലുകൾ എവിടെ നിന്നു പെറുക്കിയാലും മതി. മുസ്ദലിഫയിൽ നിന്നുതന്നെ പെറുക്കിക്കൂട്ടണമെന്നില്ല. മിനായിൽ നിന്ന് പൊറുക്കിയാലും മതി. ജംറത്തുൽ അഖബ യിൽ എറിയുന്നതിന്നായി ഏഴു കല്ലു മാത്രം അന്നു പെറുക്കി യെടുക്കുക. ബാക്കിയുള്ള മൂന്നു ദിവസങ്ങളിൽ ഇരുപത്തി ഒന്ന് കല്ല് വീതം മൂന്ന് ജംറകളിലും എറിയുന്നതിന്നായി മിനായിൽ നിന്ന് തന്നെ ഓരോ ദിവസവും പെറുക്കിയെടു ക്കുക എന്നതാണു സുന്നത്ത്. അതു തന്നെയാണ് നബി (സ) യുടെ മാതൃക.

കല്ലു കഴുകേണ്ടതില്ല. കഴുകാത്ത കല്ലുകൊണ്ട് തന്നെ എറിയണം. നബി (സ)യും സഹാബത്തും അപ്രകാരം ചെയ്ത തായി മാത്രമേ ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളു. ഒരിക്കൽ എറിഞ്ഞ കല്ലു കൊണ്ട് വീണ്ടും എറിയാൻ പാടില്ല.

ഈ രാത്രി ഹാജിമാർ മുസ്ദലിഫയിൽ തന്നെ കഴിക്കണം. ബലഹീനരായ സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും മറ്റും രാത്രിയു ടെ അന്ത്യയാമങ്ങളിൽ മിനായിലേക്ക് പുറപ്പെടുന്നതിന്ന് വിരോ ധമില്ല. ആയിശ (റ)യിൽ നിന്നും ഉമ്മുസലമ (റ) യിൽ നിന്നും ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ട ഹദീസുകൾ അതിന്ന് തെളിവാണ്. മറ്റുള്ള ഹാജിമാർ സ്വുബ്ഹ് നമസ്കാരം കഴിയുന്നതു വരെ അവിടെ ത്തന്നെ കഴിച്ച് കൂട്ടുകയും പിന്നീടു നേരം വെളിച്ചമാകുന്നത് വരെ മശ്അറുൽ ഹറാമിൽ നിന്ന് ധാരാളമായി ദിക്റും തക്ബീറും ദുആഉം നടത്തി കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യണം. ഇവിടെ വെച്ചുള്ള പ്രാർത്ഥനയിൽ ഇരുകരങ്ങളും ഉയർത്തു ന്നതു സുന്നത്താണ്. മുസ്ദലിഫയിൽ എവിടെ നിന്നാലും മതി. മശ്അറുൽ ഹറാമിന്റെ അടുത്ത് തന്നെ നിൽക്കണമെന്നോ, അതിൽ കയറി നിൽക്കണമെന്നോ ഒന്നുമില്ല. നബി (സ) പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഇപ്രകാരമാണ്.

(وقفت ههنا وجمع كلها موقف)

'ഞാനിവിടെ (മശ്അറുൽ ഹറാമിൽ) ആണ് നിന്നത്. എന്നാ ൽ മുസ്ദലിഫ മുഴുവൻ നിൽക്കാവുന്ന സ്ഥലമാണ്.' (മുസ്ലിം)

മിനായിലേക്കുള്ള നീക്കം

നേരം നല്ലപോലെ വെളുത്താൽ സൂര്യൻ ഉദിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പായി മിനായിലേക്ക് തിരിക്കണം. നടക്കുമ്പോൾ ധാരാള മായി തൽബിയത്ത് ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരിക്കണം. മുഹസ്സിർ താഴ്‌വരയിലെത്തുമ്പോൾ അൽപം ധ്യതി കൂട്ടി നടക്കണം. മിനായിലെത്തിയാൽ ജംറത്തുൽ

അഖബായുടെ അടുത്ത് വെച്ച് തൽബിയത്ത് നിർത്തണം. ഉടനെത്തന്നെ ഏഴ് കല്ലുകൾ കൊണ്ട് തുടർച്ചയായി അഖബായെ എറിയണം. എറിയുമ്പോൾ കൈ ഉയർത്തുകയും തക്ബീർ ചൊല്ലുകയും വേണം. ബത്നുൽ വാദിയിൽ നിന്ന് കൊണ്ട് കഅ്ബയെ ഇടത്തും മിനായെ വലത്തും ആക്കിയാണ് എറിയേണ്ടത്. അങ്ങനെയാണ് നബി (സ) ചെയ്തത്.

മറ്റു വശങ്ങളിൽ നിന്നെറിയുന്നതു കൊണ്ട് വിരോധമില്ല. കല്ലുകൾ ലക്ഷ്യത്തിൽ പതിക്കണമെന്നു മാത്രം. കല്ലുകൾ ലക്ഷ്യത്തിൽ (ജംറയുടെ തടത്തിൽ)ത്തന്നെ അവശേഷിക്കണ മെന്ന് നിബന്ധനയൊന്നുമില്ല. ലക്ഷ്യത്തിൽത്തന്നെ കല്ല് വീഴണ മെന്നേ നിബന്ധനയുള്ളു. അതിന്ന് ശേഷം കല്ല് പുറത്ത് പോയാൽ അത് കൊണ്ട് വിരോധമില്ല. ഇമാം നവവി (റ) ശറഹുൽ മുഹദ്ദബിൽ വ്യക്തമാക്കിയ പോലെ പണ്ഡിതന്മാ രുടെ വ്യക്തമായ അഭിപ്രായം ഇതാണ്. കടലമണികളെക്കാളും അൽപം വലുപ്പമുള്ള ചെറുതരം ചരൽ കല്ലുകളാണ് എറി യാൻ ഉപയോഗിക്കേണ്ടത്.

കല്ലേറു കഴിഞ്ഞതിന് ശേഷം ബലിമൃഗങ്ങളെ അറുക്കണം.

(بسم الله والله أكبر ، اللهم هذا منك ولك) എന്നു പറഞ്ഞു കൊണ്ട് ഖിബ്ലക്ക് നേരെ തിരിച്ചു കിടത്തി വേണം അറു ക്കാൻ. ഒട്ടകത്തെ ഇടത് കൈ പിടിച്ചു കെട്ടി നിറുത്തിയും, ആട്, പശു മുതലായവയെ ഇടതു വശം ചെരിച്ചു കിടത്തിയും അറുക്കുന്നതാണ് സുന്നത്ത്. ഖിബ്ലക്ക് നേരെ തിരിച്ചു കിടത്താതെ അറുത്താൽ സുന്നത്ത് ഉപേക്ഷിച്ചു എന്നല്ലാതെ അറവ് നിഷ്ഫലമാവുകയൊന്നുമില്ല. ഖിബ്ലക്ക് തിരിക്കൽ സുന്നത്ത് മാത്രമാണ്, വാജിബൊന്നുമല്ല.

താൻ ബലിയറുത്ത മൃഗത്തിന്റെ മാംസം താൻ ഭക്ഷിക്കു കയും, സമ്മാനിക്കുകയും ധർമ്മം ചെയ്യുകയും വേണം. അല്ലാഹു പറയുന്നു: (فكلوا منها وأطعموا البائس الفقير)

'അതിൽ നിന്ന് സ്വയം ഭക്ഷിക്കുകയും കഷ്ടപ്പെടുന്നവ രെയും ദരിദ്രരെയും ഭക്ഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുക'. പണ്ഡിതന്മാ രുടെ ഏറ്റവും ശരിയായ അഭിപ്രായമനുസരിച്ച് തശ്‌രീഖ് ദിന ങ്ങളിൽ മൂന്നാമത്തെ ദിവസം സൂര്യനസ്തമിക്കുന്നതു വരെ അറവിന്റെ സമയം നീണ്ടു നിൽക്കും. അപ്പോൾ يوم النحر (അറവുനാൾ) അടക്കം നാലു ദിവസം അറുക്കാവുന്ന ദിവസങ്ങളാണ്. അറവു കഴിഞ്ഞതിന്നു ശേഷം തല മുണ്ഡനം ചെയ്യുകയോ മുടി മുറിക്കുകയോ ചെയ്യണം. മുടി വടിച്ചു കളയുന്നതാണുത്തമം. മുടി കളയുന്നവർക്ക് വേണ്ടി നബി (സ) മൂന്ന് തവണ മഗ്ഫിറത്തിന്നും റഹ്മത്തിന്നുമായി പ്രാർത്ഥിച്ചു. മുടി മുറിക്കുന്നവർക്ക് വേണ്ടി ഒരു തവണ മാത്രമേ പ്രാർത്ഥി ച്ചുള്ളു. തലയിൽ അൽപ ഭാഗം മുറിച്ച് കളഞ്ഞാലും പോരാ. മുറിക്കുകയാണെങ്കിൽ മുഴുവൻ മുറിക്കണം. അപ്രകാരം തന്നെയാണ് മുടി കളയുന്നതും. സ്ത്രീകൾ ഓരോ മിടഞ്ഞിട്ട മുടിക്കെട്ടിൽ നിന്നും വിരൽ കൊടിയോളം മുറിച്ച് കളയണം.

ജംറത്തുൽ അഖബായിൽ കല്ലെറിയുകയും, മുടി കളയു കയോ, മുറിക്കുകയോ ചെയ്യുകയും കഴിഞ്ഞാൽ മുഹ്‌രിമിന്ന് ഹറാമായിരുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ സ്ത്രീയല്ലാത്ത മറ്റെല്ലാ കാര്യങ്ങ ളും ഹാജിക്ക് ഹലാലായിക്കഴിഞ്ഞു. ഇതിന്നാണ് ഒന്നാമത്തെ തഹല്ലുൽ എന്നു പറയുന്നത്. ഈ തഹല്ലുലിന്ന് ശേഷം

സുഗന്ധം പൂശുന്നതും طواف الإفاضة ന്നായി മക്കയിലേക്കു പോകുന്നതും സുന്നത്താണ്. ആയിശ (റ) യുടെ ഹദീസിൽ ഇതിന്നു തെളിവുണ്ട്. അവർ പറഞ്ഞു:

(كنت أطيب رسول الله (ص) لإحرامه قبل أن يحرم ولحله قبل أن يطوف بالبيت) (متفق عليه)

'ഇഹ്റാമിന്നു വേണ്ടി ഇഹ്റാമിനു മുമ്പും ഹലാലാവുന്നതിന്ന് വേണ്ടി ത്വവാഫിന്നു മുമ്പും ഞാൻ നബി (സ)യെ സുഗന്ധം പൂശാറുണ്ടായിരുന്നു. (ബു. മു)

ഈ ത്വവാഫിന്നു طواف الإفاضة എന്നും طواف الزيارة എന്നും പറയുന്നു. ഇത് ഹജ്ജിന്റെ റുക്നുകളിൽ فرض ഒന്നാ ണ്. അതു കൂടാതെ ഹജ്ജ് പൂർത്തിയാകുന്നതല്ല. താഴെ പറയുന്ന ഖുർആൻ വാക്യത്തിന്റെ താൽപര്യം അതാണ്.

(ثم ليقضوا تفثهم وليوفوا نذورهم وليطوفوا بالبيت العتيق) (الحج: ٦٩)

'പിന്നീടവർ അവരുടെ അഴുക്കുകൾ നീക്കം ചെയ്യുകയും നേർച്ചകൾ വീട്ടുകയും പുണ്യഭവനം പ്രദക്ഷിണം (ത്വവാഫ്) ചെയ്യുകയും വേണം.' (ഹജ്ജ്:29)

ത്വവാഫും മഖാമുഇബ്രാഹീമിന്റെ പിന്നിൽ നിന്നു രണ്ട് റക്അത്ത് നമസ്കാരവും കഴിഞ്ഞ ശേഷം മുതമത്തിആണെ ങ്കിൽ സ്വഫാക്കും മർവക്കുമിടയിൽ സഅ്യ് നടത്തണം. ഇത് ഹജ്ജിന്റെ സഅ്യാണ്, ആദ്യം ചെയ്തത് ഉംറയുടെതും.

പണ്ഡിതന്മാരുടെ ഏറ്റവും പ്രബലമായ അഭിപ്രായമനുസ രിച്ച് ഒറ്റ സഅ്യ് മതിയാകുകയില്ല. ആയിശ (റ)യുടെ ഹദീസ് ഇതാണ് കുറിക്കുന്നത്. അവർ പറഞ്ഞു: 'ഞങ്ങൾ റസൂലു ല്ലാഹി (സ)യുടെ കൂടെ ഹജ്ജിന്നു പുറപ്പെട്ടു. റസൂൽ (സ) കൽപിച്ചു: ബലിമൃഗം കൂടെ കൊണ്ടു വന്നവർ ഹജ്ജിന്നും ഉംറക്കും കൂടി ഇഹ്റാം കെട്ടുകയും ഹജ്ജിൽ നിന്നും ഉംറയിൽ നിന്നും ഒപ്പം ഹലാലാകുകയും ചെയ്യണം'. പിന്നീ ടവർ പറഞ്ഞു: 'ഉംറക്ക് വേണ്ടി ഇഹ്റാം കെട്ടിയവർ കഅ്ബ യും സ്വഫാ മർവയും ത്വവാഫ് ചെയ്ത് ഇഹ്റാമിൽ നിന്ന് ഒഴിവായി. പിന്നീടവർ മിനായിൽ നിന്നു മടങ്ങിയ ശേഷം ഹജ്ജിന്നു വേണ്ടി വീണ്ടും ഒരു ത്വവാഫ് കൂടി ചെയ്തു'. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). മിനായിൽ നിന്നു മടങ്ങിയ ശേഷം ഹജ്ജിന്നു വേണ്ടി വീണ്ടും ഒരു ത്വവാഫ് കൂടി ചെയ്തു എന്ന് ഉംറക്ക് വേണ്ടി ഇഹ്റാം കെട്ടിയവരെക്കുറിച്ച് ആയിശ (റ) പ്രസ്താവിച്ചതിൽ ത്വവാഫ് കൊണ്ടുദ്ദേശിക്കുന്നത് സ്വഫാക്കും മർവാക്കുമിടയിലെ ത്വവാഫ് * (സഅ്യ്) ആകുന്നു. ഈ ഹദീസിന്റെ വ്യാഖ്യാനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പ്രബലമായ അഭിപ്രായ മാണിത്. طواف الإفاضة ആണ് അതുകൊണ്ടവർ ഉദ്ദേശിച്ചതെന്നു ള്ള അഭിപ്രായം ശരിയല്ല. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ طواف الإفاضة എന്ന നിലക്ക് ഹജ്ജിന്റെ റുക്ന് എല്ലാവരും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ മുതമത്തിഇനെ മാത്രം ബാധിക്കുന്ന ത്വവാഫാണു ദ്ദേശം. അത് ഹജ്ജിന്റെ

---

*ത്വവാഫ് എന്ന പദം സ്വഫാമർവകൾക്കിടയിലുള്ള സഅ്യിന്ന് ഹദീസുകളിൽ ധാരാളം പ്രയോഗിച്ചി ട്ടുണ്ട്.-വിവ:

പൂർത്തീകരണത്തിന്നായി മിനായിൽ നിന്ന് മടങ്ങി വന്ന ശേഷം സ്വഫാ മർവക്കിടയിലുള്ള രണ്ടാമത്തെ ത്വവാഫ് (സഅ്യ്) തന്നെയാണ്. ഇത് വളരെ വ്യക്തമാണ് . الحمد لله

അധിക പണ്ഡിതന്മാരുടെ അഭിപ്രായവും ഇതാണ്. ഇമാം ബുഖാരി (റ) തന്റെ ജാമിഉസ്സ്വഹീഹിൽ അനുബന്ധമായി ചേർത്തിട്ടുള്ള ഇബ്നു അബ്ബാസിന്റെ ഹദീസ് ഇതിനു ഉപോൽ ബലകമാണ്.

ഹജ്ജിലെ തമത്തുഇനെക്കുറിച്ച് ചോദ്യമുണ്ടായപ്പോൾ ഇബ്നുഅബ്ബാസ് ഇപ്രകാരം മറുപടി പറഞ്ഞു: 'ഹജ്ജത്തുൽ വിദാഇൽ മുഹാജിറുകളും അൻസാറുകളും നബി (സ)യുടെ പത്നിമാരും ഞങ്ങളും ഇഹ്റാം കെട്ടി മക്കയിൽ വന്നപ്പോൾ റസൂലുല്ലാഹി (സ) ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:

(إجعلوا إهلالكم بالحج عمرةً إلا من قلد الهدي)

'ബലിമൃഗം കൂടെ കൊണ്ടുവന്നിട്ടില്ലാത്തവരെല്ലാം തങ്ങളു ടെ ഹജ്ജിന്നുള്ള ഇഹ്റാം ഉംറക്കുള്ളതാക്കി മാറ്റിയേക്കണം.' അങ്ങനെ ഞങ്ങൾ കഅ്ബയേയും സ്വഫയെയും മർവയെയും ത്വവാഫ് ചെയ്തു. തുടർന്നു സ്ത്രീകളെ സമീപിച്ചു വസ്ത്രങ്ങ ളണിഞ്ഞു. ബലിമൃഗങ്ങൾ കൂടെ കൊണ്ടുവന്നവർ അവ യഥാസ്ഥാനത്തെത്തുന്നത് വരെ ഹലാലായിക്കൂടെന്ന് നബി (സ) കൽപ്പിച്ചു. പിന്നീട് തർവിയത്ത് നാളിൽ വൈകുന്നേരം ഞങ്ങളോട് ഇഹ്റാം കെട്ടാൻ കൽപ്പിച്ചു. ഹജ്ജ് കർമ്മങ്ങളിൽ നിന്ന് വിരമിച്ചപ്പോൾ ഞങ്ങൾ വന്നു കഅ്ബായും സ്വഫായും മർവായും ത്വവാഫ് ചെയ്യണമെന്നും ഞങ്ങളോട് കൽപ്പിച്ചു. മുതമത്തിഅ് രണ്ട് തവണ സ്വഫാക്കും മർവാക്കുമിടയിലുള്ള സഅ്യുകൾ നടത്തണമെന്നതിന്ന് ഈ ഹദീസ് വളരെ വ്യക്തമായ തെളിവത്രെ. والله اعلم

എന്നാൽ നബി (സ)യും സ്വഹാബത്തും സ്വഫാക്കും മർവക്കുമിടയിൽ ആദ്യത്തെ ഒരൊറ്റ ത്വവാഫ് മാത്രമേ ചെയ്തി ട്ടുള്ളുവെന്ന ജാബിർ (റ) വിൽ നിന്നും ഇമാം മുസ്ലിം രേഖപ്പെ ടുത്തിയിട്ടുള്ള ഹദീസിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ബലിമൃഗങ്ങൾ കൂടെ കൊണ്ട് വന്ന സ്വഹാബികൾക്ക് മാത്രം ബാധകമാണ്. അവർ നബി (സ)യുടെ കൂടെ ഇഹ്റാമിൽ തന്നെ തുടരുകയും ഹജ്ജിൽ നിന്നും ഉംറയിൽ നിന്നും ഒപ്പം ഒഴിവാകുകയുമാണു ണ്ടായത്. നബി (സ) ഹജ്ജിനും ഉംറക്കും കൂടിയായിരുന്നു ഇഹ്റാം കെട്ടിയിരുന്നത്. ബലിമൃഗം കൂടെ കൊണ്ടുവന്ന സ്വഹാബികളോട് ഹജ്ജിനും ഉംറക്കും ഒന്നായി ഇഹ്റാം കെട്ടുവാനും രണ്ടിൽ നിന്നും ഒന്നിച്ചു മാത്രം ഒഴിവാകാനുമാണ് കൽപ്പിച്ചിരുന്നത്. ഹജ്ജിനും ഉംറക്കും ഒന്നിച്ച് ഇഹ്റാം കെട്ടിയ ഖാരിന്ന് ഒരൊറ്റ സഅ്യ് മാത്രമേ വേണ്ടതുള്ളുവെന്ന് ജാബിർ (റ)വിന്റെ പ്രസ്തുത ഹദീസിൽ നിന്നും സ്വഹീഹായ മറ്റു ഹദീസുകളിൽ നിന്നും വ്യക്തമാണ്.

ഇപ്രകാരം ഹജ്ജിന്നു മാത്രം ഇഹ്റാം കെട്ടിയ, ദുൽഹജ്ജ് 10 വരെ ഇഹ്റാമിൽ കഴിച്ച് കൂട്ടേണ്ട മുഫ്രിദിന്നും ഒരു സഅ്യ് മാത്രം ചെയ്താൽ മതി. ത്വവാഫുൽ ഖുദൂമിന്നു ശേഷം സഅ്യ് നടത്തിയ മുഫ്രിദിന്നും ഖാരിന്നും ത്വവാഫുൽ ഇഫാദ ത്തിന്നു ശേഷം സഅ്യ് ചെയ്യേണ്ടതില്ല. ഇപ്രകാരമാണ് ആയിശ (റ) യുടെയും ജാബിർ (റ) വിന്റെയും ഇബ്നു അബ്ബാസിന്റെ യും ഹദീസുകൾ തമ്മിൽ യോജിപ്പിക്കേണ്ടത്. അങ്ങനെ ആശയക്കുഴപ്പം ഇല്ലാതാകുകയും എല്ലാ ഹദീസുകൾക്കും തുല്യപ്രാബല്യം ലഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

ഈ സംയോജിപ്പിക്കലിന്ന് മറ്റൊരു കാര്യം കൂടി ഉപോൽ ബലകമായുണ്ട്. ആയിശാ (റ) യുടെയും ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ) വിന്റെയും സ്വഹീഹായ ഹദീസുകൾ മുതമത്തിഇന്നു രണ്ടാം സഅ്യിനെ

സ്ഥിരപ്പെടുത്തുന്നു. ജാബിർ (റ)ന്റെ ഹദീസ് അത് ഇല്ലെന്നു കാണിക്കുന്നു. ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ സ്ഥിരപ്പെടു ത്തുന്ന ഭാഗത്തിന്നാണ് മുൻഗണന നൽക്കേണ്ടതെന്ന കാര്യം സർവ്വസമ്മതമാണല്ലോ

(والله سبحانه وتعالى هو الموفق للصواب ولا حول ولا قوة إلا بالله)

മാസം പത്തിനു തന്നെ നാലു കാര്യങ്ങളും മുൻപറഞ്ഞ പോലെ വഴിക്കുവഴി ചെയ്യുന്നതാണ് ഹാജിക്ക് ഏറ്റവും നല്ലത്. അതായത്, ആദ്യം ജംറത്തുൽ അഖബായിൽ കല്ലെറിയുക, പിന്നെ അറവ് നടത്തുക, പിന്നെ മുടി കളയുകയോ മുറിക്കു കയോ ചെയ്യുക, പിന്നെ കഅ്ബയെ ത്വവാഫ് ചെയ്യുക. മുതമത്തിഉം, ത്വവാഫുൽ ഖുദൂമോടൊപ്പം സഅ്യ് നടത്താത്ത മുഫ്രിദും ഖാരിനും പിന്നീട് സഅ്യും നടത്തണം. ഈ ക്രമം തെറ്റിക്കുന്നതിൽ വിരോധമൊന്നുമില്ല. അങ്ങനെ ചെയ്തവർ ക്കെല്ലാം നബി (സ) വിട്ടുവീഴ്ച്ച അനുവദിച്ചതായി സ്ഥിരപ്പെട്ടി ട്ടുണ്ട്.

ഒരു ഹാജി പൂർണ്ണമായും തഹല്ലുലാകുന്നത് മൂന്ന് കാര്യങ്ങൾ കൊണ്ടാണ്. ഒന്ന്: ജംറത്തുൽ അഖബായിലെ കല്ലേറ്. രണ്ട്: മുടി കളയുകയോ മുറിക്കുകയോ ചെയ്യുക. മൂന്ന്: طواف الإفاضة യും മേൽ പ്രസ്താവിച്ചവരാണെങ്കിൽ കൂടെ സഅ്യും നടത്തുക. ഈ മൂന്ന് കാര്യങ്ങളും ചെയ്താൽ ഇഹ്റാം കൊണ്ട് ഹറാമയിരുന്ന സ്ത്രീ, സുഗന്ധം പോലെ യുള്ള എല്ലാ കാര്യവും ഹാജിക്ക് ഹലാലായി തീർന്നു. ഇവയിൽ രണ്ടു കാര്യം ഒരാൾ ചെയ്താൽ സ്ത്രീ ഒഴികെ ബാക്കി ഇഹ്റാം കൊണ്ട് ഹറാമായ കാര്യങ്ങൾ ഹലാലായി, ഇതിനാണ് ഒന്നാം തഹല്ലുൽ എന്നു പറയുന്നത്.

വയർ നിറയെ സംസം വെള്ളം കുടിക്കുന്നതും, ആവശ്യ മായ പ്രാർത്ഥനകൾ നടത്തുന്നതും ഹാജിക്കു സുന്നത്താണ്. 'എന്തിന്നു വേണ്ടി കുടിച്ചുവോ അതിന്ന് സംസം വെള്ളം പ്രയോജനപ്പെടുന്നു' എന്ന് നബി (സ) പറഞ്ഞതായി രേഖപ്പെട്ടി ട്ടുണ്ട്. അബൂദർറ് (റ) വിൽ നിന്ന് ഇമാം മുസ്ലിം ഇങ്ങനെ രേഖപ്പെടുത്തീട്ടുണ്ട്. നബി (സ) സംസം വെള്ളത്തെപ്പറ്റി ഇപ്ര കാരം പറഞ്ഞു; إنه طعام طعمٍ) زاد ابوداود (وشفاء سقمٍ))

'അത് വിശപ്പിന് ഭക്ഷണവും രോഗത്തിന് ഔഷധവുമത്രെ'

طواف الإفاضة കഴിഞ്ഞു ആവശ്യമുള്ളവർ സഅ്യും നടത്തിയാൽ ഹാജിമാർ മിനായിലേക്കു തന്നെ മടങ്ങണം. അവിടെ തുടർന്നു കൊണ്ടുള്ള മൂന്ന് രാവും പകലും കഴിച്ച് കൂട്ടണം. മൂന്ന് ദിവസങ്ങളിലും മൂന്ന് ജംറകളിലും കല്ലേറ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കണം. ഉച്ച തിരിഞ്ഞ ശേഷമാണ് കല്ലേറ് നടത്തേണ്ടത്. ക്രമ പ്രകാരം ജംറത്തുൽ ഊലായിൽ, അഥവാ മസ്ജിദുൽ ഖൈഫിനോട് ഏറ്റവും അടുത്ത ജംറയിൽ നിന്നാണ് കല്ലേറ് തുടങ്ങേണ്ടത്. തുടർച്ചയായി ഏഴ് കല്ലുകൾ ഓരോന്നും കൈ ഉയർത്തി എറിയണം. പിന്നെ അൽപം പിന്നോട്ട് നിന്ന് ജംറയെ ഇടതു വശത്താക്കി ഖിബ്‌ലക്കു മുന്നിട്ടു നിന്ന് ഇരു കൈകളുമുയർത്തി ധാരാളമായി പ്രാർത്ഥി ക്കുകയും കേണു വണങ്ങുകയും വേണം.

പിന്നെ രണ്ടാമത്തെ ജംറയിലും ഒന്നാമത്തേതിലെപ്പോലെ എറിയുക. അൽപം മുന്നോട്ടുനിന്ന് ജംറയെ വലതു വശത്താ ക്കി ഖിബ്‌ലക്കു മുന്നിട്ട് കൊണ്ട് ഇരുകരങ്ങളുമുയർത്തി വളരെയേറെ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതാണ് സുന്നത്ത്.

പിന്നെ മൂന്നാമത്തെ ജംറയിൽ കല്ലെറിയണം. അവിടെ നിൽക്കേണ്ടതില്ല. അയ്യാമുത്തശ്‌രീഖിലെ രണ്ടാം ദിവസവും ജംറകളിൽ മൂന്നിലും ഉച്ചക്കു ശേഷം ഒന്നാം ദിവസത്തെ ക്രമ പ്രകാരവും മുറ പ്രകാരവും തന്നെ കല്ലെറിയുകയും പ്രാർത്ഥി ക്കുകയും ചെയ്യണം. അതാണ് നബി (സ) യുടെ മാതൃക. മാസം 11, 12 എന്നീ ദിവസങ്ങളിലെ കല്ലേറ് ഹജ്ജിന്റെ വാജിബുകളിൽപ്പെട്ട ഒരു വാജിബാണ്. അപ്രകാരം തന്നെ ഒന്നും രണ്ടും രാവുകളിൽ മിനായിൽ രാത്രി കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതും വാജിബാണ്. എന്നാൽ സംസം വിതരണക്കാർക്കും ഇടയർ ക്കും അവരെപ്പോലെയുള്ളവർക്കും അത് വാജിബല്ല.

പ്രസ്തുത രണ്ടു ദിവസത്തെ കല്ലേറിനു ശേഷം ധൃതിയിൽ മിനാ വിടണമെന്നാഗ്രഹിക്കുന്നവർക്ക് അങ്ങനെയാവാം. സൂര്യൻ അസ്തമിക്കും മുമ്പു തന്നെ അവർ സ്ഥലം വിടണം. എന്നാൽ മൂന്നാമത്തെ രാത്രിയും അവിടെ കഴിച്ചുകൂട്ടി മൂന്നാം ദിവസത്തെ ജംറകളിലും കല്ലേറ് കഴിക്കാൻ കാത്തിരിക്കുന്ന താണ് ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായിട്ടുള്ളതും ഏറ്റവും മഹത്തായ പ്രതിഫലത്തിന്നർഹമായിട്ടുള്ളതും. അല്ലാഹു പറയുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്:

(واذكروا الله في أيام معدودات فمن تعجل في يومين فلا إثم عليه ومن تأخر فلا إثم عليه لمن اتقى) (البقرة: ٢٠٣)

'ഏതാനും ദിവസങ്ങളിൽ നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സ്മരിക്കു വീൻ. ആരെങ്കിലും ധൃതി കാണിച്ചു രണ്ട് ദിവസം കൊണ്ട് (മിനായിലെ താമസം മതിയാക്കി) മടങ്ങിയാൽ അവന് കുറ്റമില്ല. (മൂന്ന് ദിവസം വരെ) താമസിച്ചാലും അവനും കുറ്റമില്ല; തഖ്‌വ യുള്ളവർക്ക്.

രണ്ടു ദിവസം കൊണ്ട് മതിയാക്കാൻ നബി (സ) അനുവാദം കൊടുത്തു. അവിടുന്ന് മാസം പതിമൂന്നിന്ന് ഉച്ച തിരിഞ്ഞു ജംറകളിൽ കല്ലേറു കഴിക്കുന്നതു വരെ മിനായിൽ തന്നെ താമസിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. പിന്നെ ظهر നമസ്ക്കരിക്കുന്ന തിന്നു മുമ്പായി അവിടെ നിന്ന് യാത്രതിരിച്ചു. സ്വന്തം നിലക്ക് ജംറകളിൽ കല്ലേറ് നടത്താൻ കഴിയാത്ത കുട്ടികളുടെ രക്ഷിതാക്കൾക്ക് തങ്ങളുടെ കല്ലേറ് കഴിഞ്ഞാൽ ജംറത്തുൽ അഖബായിലും മറ്റു ജംറകളിലും അവർക്കു വേണ്ടിയും കല്ലേറു നടത്താവുന്നതാണ്. ജാബിർ (റ)വിന്റെ ഹദീസിൽ നിന്ന് ഇത് മനസ്സിലാക്കാം. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'ഞങ്ങൾ റസൂലുല്ലാഹി (സ)യുടെ കൂടെ ഹജ്ജ് ചെയ്തു. ഞങ്ങളുടെ കൂടെ സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും ഉണ്ടായിരുന്നു, കുട്ടികൾക്കു വേണ്ടി ഞങ്ങൾ തൽബിയത്ത് ചൊല്ലുകയും കല്ലേറു നടത്തുകയും ചെയ്തു'. (ഇബ്നുമാജഃ)

രോഗം കൊണ്ടോ, വാർദ്ധക്യം കൊണ്ടോ, ഗർഭം കൊണ്ടോ കല്ലേറ് നടത്താൻ കഴിവില്ലാത്തവർക്ക് മറ്റുള്ളവരെ തങ്ങൾക്കു വേണ്ടി കല്ലേറ് നടത്താൻ ഭരമേൽപ്പിക്കാവുന്നാതാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:)

(فاتقوا الله مااستطعتم

'നിങ്ങളുടെ കഴിവനുസരിച്ച് നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവെ സൂക്ഷിക്കുക'.

മേൽപ്പറഞ്ഞവർക്ക് ജംറകളുടെ അടുത്ത് ആളുകളെ തിക്കിത്തിരക്കാൻ കഴിയുകയില്ല, കല്ലേറിന്റെ സമയമാണെ ങ്കിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടു പോകും. സമയം കഴിഞ്ഞു പോയാൽ വീട്ടാൻ ശറഇൽ വിധിയില്ല. അതിനാൽ അവർക്ക് മറ്റുള്ളവരെ ഭരമേൽപ്പിക്കാം. മറ്റ് ഹജ്ജ് കർമ്മങ്ങൾക്ക് ഇത് ബാധകമല്ല. മുഹ്‌രിം തനിക്കു പകരം മറ്റൊരാളെ കർമ്മനിർവ്വഹണത്തിന്ന് ഭരമേൽപ്പിക്കാൻ പാടില്ല.

സുന്നത്തായ ഹജ്ജായിരുന്നാലും ശരി, എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഹജ്ജിന്നും ഉംറക്കും ഒരാൾ ഇഹ്റാം കെട്ടിക്കഴിഞ്ഞാൽ അവ സുന്നത്തായിരുന്നാലും കർമ്മങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കാൻ അവൻ ബാദ്ധ്യസ്ഥനായി. അല്ലാഹു പറയുന്നു: (وأتموا الحج والعمرة لله)

'ഹജ്ജും ഉംറയും അല്ലാഹുവിനു വേണ്ടി നിങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കുക'.

കല്ലേറിന്റെ സമയം നഷ്ടപ്പെടുന്നത് പോലെ ത്വവാഫി ന്റെയും സഅ്യിന്റെയും സമയം നഷ്ടപ്പെട്ടു പോകുകയുമില്ല. അറഫായിലെ നിറുത്തവും, മുസ്ദലിഫയിലെ രാപ്പാർപ്പും, മിനായിലെ താമസവുമെല്ലാം സമയം നഷ്ടപ്പെട്ടുപോകുന്ന കർമ്മങ്ങളാണെങ്കിലും അശക്തർക്ക് വിഷമിച്ചെങ്കിലും അവിട ങ്ങളിൽ ഹാജരാകുവാൻ സാധിക്കും. എന്നാൽ സ്വന്തം നിലക്ക് കല്ലേറു നടത്തുക പ്രയാസം തന്നെയാണ്. എന്നു തന്നെയല്ല സലഫുസ്സ്വാലിഹുകൾ കഴിവില്ലാത്തവർക്കു പകരം കല്ലെറിയാൻ മറ്റുള്ളവരെ ഏൽപ്പിച്ചതായി മാതൃകയുമുണ്ട്. മറ്റു കർമ്മങ്ങളിൽ അപ്രകാരം മാതൃകയില്ല. ആരാധനാകർമ്മങ്ങൾ ഖണ്ഡിതമായി അനുശാസിക്കപ്പെട്ടവയാണ്. ന്യായമായ തെളി വുകളില്ലാതെ ആർക്കും സ്വന്തം നിലക്ക് അതിൽ യാതൊരു ഭേദഗതിയും നിർദ്ദേശിക്കാൻ അർഹതയില്ല.

പ്രതിനിധി മൂന്നു ജംറകളിൽ ഓരോന്നിലും ആദ്യമായി തനിക്കു വേണ്ടി കല്ലേറു നടത്തുകയും പിന്നീട് തന്നെ ഭരമേൽ പ്പിച്ചവന്നു വേണ്ടി അവിടെ നിന്നു കൊണ്ടു തന്നെ കല്ലേറ് നടത്തുകയാണ് വേണ്ടത്. മൂന്നു ജംറകളിലും തനിക്കു വേണ്ടി കല്ലേറ് നടത്തിക്കഴിഞ്ഞ ശേഷമേ തന്നെ ഭരമേൽപ്പിച്ചവനു വേണ്ടി കല്ലേറു നടത്താവൂ എന്നില്ല. കാരണം ആ വിഷയ ത്തിൽ ഖണ്ഡിതമായ തെളിവില്ല. പണ്ഡിതന്മാരുടെ രണ്ടഭിപ്രാ യങ്ങളിൽ ഏറ്റം ശരിയായ അഭിപ്രായം അതാണ്. എന്നുതന്നെ യല്ല അത് വളരെ വിഷമമുണ്ടാക്കുന്നതും പ്രയാസകരവുമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നത് നോക്കു: (وما جعل الله عليكم في الدين من حرج) 'അല്ലാഹു നിങ്ങൾക്ക് യാതൊരു വിഷമവും ദീനിൽ ഉണ്ടാക്കി വെച്ചിട്ടുമില്ല'.

നബി (സ) പറഞ്ഞു: (يسروا ولا تعسروا)

'നിങ്ങൾ എളുപ്പമാക്കുക, വിഷമിപ്പിക്കാതിരിക്കുക'. എന്നു തന്നെയല്ല, റസൂലുല്ലാഹി (സ)ന്റെ സ്വഹാബത്ത് കുട്ടികൾക്കും ദുർബ്ബലർക്കും വേണ്ടി കല്ലേറ് നടത്തിയപ്പോൾ അങ്ങനെ ചെയ്തതായി റിപ്പോർട്ടില്ല. തങ്ങളുടെ മൂന്നും കഴിഞ്ഞ ശേഷമേ ഭരമേൽപ്പിച്ചവർക്കു വേണ്ടി അവർ കല്ലേറ് നടത്തി യിരുന്നുള്ളു എങ്കിൽ തീർച്ചയായും അത് കൃത്യമായും വ്യക്തമായും റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുമായിരുന്നു. കാരണം അത്തരം കാര്യങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്നതിൽ അവർ അത്യന്തം തൽപ്പരരായിരുന്നു. والله أعلم

മൃഗബലി

മസ്ജിദുൽ ഹറാമിന്റെ പരിസരത്ത് സ്ഥിരതാമസക്കാര ല്ലാത്ത മുതമത്തിഇന്നും ഖാരിന്നും മൃഗബലി നിർബന്ധമാണ്. ഒരു ആടോ ഒട്ടകത്തിന്റെയോ പശുവിന്റെയോ ഏഴിൽ ഒരു ഓഹരിയോ ആണ് ബലി കഴിക്കേണ്ടത്. തന്റെ നല്ല സമ്പാദ്യ ത്തിൽ നിന്നും ഹലാലായ ധനത്തിൽ നിന്നുമായിരിക്കണം ആ ബലിക്ക് വകയിരുത്തേണ്ടത്. എന്ത്കൊണ്ടെന്നാൽ അല്ലാഹു നല്ലവനാണ്. നല്ലതല്ലാതെ അവൻ സ്വീകരിക്കുകയുമില്ല. ബലിമൃഗമോ, മറ്റെന്തെങ്കിലുമോ യാചിച്ചു വാങ്ങുന്നത് രാജാവി നോടോ

മറ്റാരോടെങ്കിലുമോ ആകട്ടെ മുസ്‌ലിമിന്റെ മാന്യതക്ക് യോജിച്ചതല്ല. തന്റെ ബലികർമ്മത്തിന്നു മതിയായതും ഇതരന്മാ രുടെ കൈകളിൽ നിന്നു തനിക്ക് നിരാശ്രയത്വം നൽകുന്നതു മായ ധാരാളം സമ്പത്ത് അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നു തനിക്ക് ലഭിച്ചിരിക്കെ അങ്ങനെ ചെയ്യാതിരിക്കുകയാണ് മാന്യത. നബി (സ)യിൽ നിന്നു യാചനയെ ദുഷിച്ച് കൊണ്ടും കുറ്റപ്പെടുത്തി ക്കൊണ്ടും, അതു ഉപേക്ഷിക്കുന്നവരെ പ്രശംസിച്ച് കൊണ്ടും ധാരാളം ഹദീസുകൾ രേഖപ്പെട്ടു കിടക്കുന്നുണ്ട്.

മുതമത്തിഇന്നും ഖാരിന്നും ബലിയറുക്കാൻ സാധ്യമാകാ തെ വന്നാൽ അവർ ഹജ്ജിന്റെ ദിവസങ്ങളിൽ തന്നെ മൂന്നു നോമ്പും, വീട്ടിൽ മടങ്ങിയെത്തിയ ശേഷം ഏഴു നോമ്പും (ആകെ പത്ത്) നോൽക്കേണ്ടത് നിർബന്ധമാണ്. ഹജ്ജിന്റെ ദിവസങ്ങളിലെ മൂന്ന് നോമ്പ്, യൗമുന്നഹ്റിന്റെ മുമ്പോ, അയ്യാമുത്തശ്‌രീഖിന്റെ മൂന്ന് ദിവസങ്ങളിലോ നോൽക്കാൻ അവന്നു സ്വാതന്ത്ര്യമുണ്ട്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(فمن تمتع بالعمرة إلى الحج فما استيسر من الهدي فمن لم يجد فصيام ثلاثة أيام فى الحج وسبعة إذا رجعتم تلك عشرة كاملة ذالك لمن لم يكن أهله حاضري المسجد الحرام..... الآية) (البقرة: ١٩٦)

'എന്നിട്ട് ആരെങ്കിലും ഉംറ (നിർവഹിച്ച്) കൊണ്ട് ഹജ്ജ് വരെ സുഖമെടുക്കുന്ന പക്ഷം, അവനു സൗകര്യപ്പെട്ട ബലി അപ്പോൾ അവനറുക്കണം. ഇനി ആർക്കെങ്കിലും (ബലിമൃഗം) കിട്ടിയില്ലെങ്കിൽ ഹജ്ജി(ന്റെ ദിവസങ്ങളി)ൽ മൂന്നു ദിവസം നോമ്പു നോൽക്കണം. നിങ്ങൾ മടങ്ങിപ്പോയാൽ ഒരേഴും (നോമ്പു നോൽക്കണം). സ്വന്തം കുടുംബക്കാർ മസ്ജിദുൽ ഹറമിനടുത്ത് താമസമില്ലാത്തവർക്കാണത് (ആ വിധി)'.

അയ്യാമുത്തശ്‌രീഖിന്റെ ദിവസങ്ങളിൽ ബലിമൃഗം കിട്ടാത്ത വർക്കല്ലാതെ നോമ്പ് നോൽക്കാൻ അനുവദിക്കപ്പെട്ടിരുന്നി ല്ലെന്ന് ആയിശ (റ)യും ഇബ്നു ഉമർ (റ)വും പറഞ്ഞതായി ഇമാം ബുഖാരി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

നബി (സ) യുടെ നിർദ്ദേശമായിത്തന്നെ ഈ ഹദീസ് പരിഗണിക്കപ്പെടാവുന്നതാണ്. അറഫാദിനത്തിന്റെ മുമ്പായി ത്തന്നെ ആ മൂന്നു നോമ്പും നോൽക്കുന്നതാണുത്തമം. അറഫാ ദിനത്തിൽ നോമ്പ്കാരനല്ലാതിരിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. എന്ത്കൊണ്ടെന്നാൽ അറഫാദിനത്തിൽ നബി (സ) നോമ്പു കാരനായിട്ടല്ല നിന്നത്. അറഫാദിനത്തിൽ അറഫായിൽ വെച്ച് നോമ്പ് നോൽക്കുന്നത് നബി (സ) വിരോധിക്കുകയും ചെയ്തി രിക്കുന്നു. എന്നതുതന്നെയല്ല അന്ന് ദിക്റുകളും ദുആകളും നടത്താൻ കൂടുതൽ ഉന്മേഷവാനായിരിക്കുന്നതിന്ന് നോമ്പ് നോൽക്കാതിരിക്കുകയാണ് നല്ലത്. മേൽപറഞ്ഞ മൂന്നു നോമ്പും തുടർച്ചയായും ഇടവിട്ടും നോൽക്കാവുന്നതാണ്. അതു പോലെ തന്നെ ഏഴു നോമ്പും തുടർച്ചയായിത്തന്നെ നോൽക്കണമെന്ന് നിർബന്ധമില്ല. തന്റെ സൗകര്യം പോലെ തുടർച്ചയായും ഇടവിട്ടും നോൽക്കാം. അല്ലാഹുവോ, അവന്റെ റസൂലോ അവ തുടർച്ചയായി നോൽക്കണമെന്ന നിബന്ധന ചുമത്തീട്ടില്ല. ആ ഏഴു നോമ്പും വീട്ടിൽ മടങ്ങിയെത്തിയ ശേഷം നോൽക്കുന്നതാണുത്തമം. (وسبعة إذا رجعتم) എന്നാ ണല്ലോ അല്ലാഹു പറഞ്ഞത്. അതായത് 'നിങ്ങൾ മടങ്ങിയെത്തി യാൽ ഏഴെണ്ണവും' എന്നു സാരം.

ബലിമൃഗത്തിന്നു കഴിവില്ലാത്തവർ രാജാക്കന്മാരോടോ മറ്റോ തനിക്കു വേണ്ടി ബലിയറുക്കാൻ ബലിമൃഗം യാചിക്കുന്ന തിനെക്കാൾ നല്ലത് നോമ്പ് നോൽക്കുക തന്നെയാണ്. യാചിക്കാതെയോ, മോഹിക്കാതെയോ ആരെങ്കിലും ഒരു ബലി മൃഗമോ മറ്റോ നൽകിയാൽ അതു ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു വിരോധമില്ല. മറ്റൊരാൾക്ക് പകരം ഹജ്ജ് ചെയ്യുകയാണെ ങ്കിലും അയാളുടെ ബന്ധുക്കൾ തനിക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ള പണത്തിൽ നിന്നു ബലിമൃഗം കൂടി വാങ്ങണമെന്ന നിബന്ധന ചുമത്തിയിട്ടില്ലെങ്കിൽ അത്തരത്തിലുള്ള ദാനം അയാൾക്ക് സ്വീകരിക്കാം. ഇക്കാലത്ത് ചില ആളുകൾ ചില പ്രത്യേക വ്യക്തികളുടെ പേരിൽ കളവു പറഞ്ഞ് രാജാക്കന്മാരോടും മറ്റും ബലിമൃഗങ്ങൾ ചോദിച്ചു വാങ്ങാറുണ്ട്. അത് ഹറാമാ ണെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമേ വേണ്ട. കളവു പറഞ്ഞു ഉപജീവനം കഴിക്കുന്നതിന്നു തുല്യമാണതെന്ന് പറയേണ്ടതില്ല. ഇത്തരം ഏർപ്പാടുകളിൽ നിന്നു നമ്മെയും എല്ലാ മുസ്‌ലിം കളെയും അല്ലാഹു കാക്കട്ടെ. ആമീൻ

പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത്

ഹാജിമാരും അല്ലാത്തവരും നിർബന്ധപൂർവ്വം ചെയ്യേണ്ട ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ഒരു കർത്തവ്യമത്രെ നന്മ കൽപ്പിക്കു കയും തിന്മ വിരോധിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത്. അതു പോലെത്തന്നെ അഞ്ചുനേരത്തെ നമസ്ക്കാരം ജമാഅത്തോടു കൂടി കൃത്യമായി അനുഷ്ഠിക്കുക എന്നതും. അല്ലാഹു അവന്റെ കിതാബിലൂടെയും അവന്റെ റസൂലിന്റെ നാവിലൂടെ യും കൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളാണവ.

മക്കയിലും മറ്റും താമസക്കാരായ നിരവധി ആളുകൾ പള്ളിയിൽ പോകാതെ തങ്ങളുടെ വീടുകളിൽ വെച്ച് നമസ്ക രിക്കുന്നത് ശരീഅത്തിന്നു വിരുദ്ധവും കുറ്റകരവും തന്നെ യാണ്. അതിൽ നിന്നവരെ നിർബ്ബന്ധമായും തടയേണ്ടതാണ്. പള്ളികളിൽ വെച്ചുതന്നെ കൃത്യനിഷ്ഠയോടെ നമസ്കരിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന നബി വചനങ്ങൾ വളരെയുണ്ട്.

അന്ധനായതിനാലും വീട് അകലെയായതിനാലും വീട്ടിൽ വെച്ച് നമസ്കരിക്കാൻ നബി (സ)യോട് അനുവാദം ചോദിച്ച ഇബ്നു ഉമ്മിമക്തൂമി (റ)നോട് നബി (സ) ചോദിച്ചു: 'നമസ്കാര ത്തിന്നു ബാങ്ക് വിളിക്കുന്നത് നീ കേൾക്കാറുണ്ടോ?. അതെ എന്നായിരുന്നു മറുപടി. എന്നാൽ ആ വിളിക്കുത്തരം ചെയ്യുക തന്നെ വേണമെന്നാണ് നബി (സ) കൽപ്പിച്ചത്.' മറ്റൊരു രിവായ ത്തിൽ 'നിനക്ക് ഒരു ഇളവും ഞാൻ കാണുന്നില്ല' എന്നാണു ള്ളത്.

മറ്റൊരിക്കൽ നബി(സ) പറഞ്ഞതിപ്രകാരമാണ്: 'നമസ്കാര ത്തിന്ന് ഇഖാമത്ത് കൊടുക്കാനും മറ്റൊരാളോട് ജനങ്ങൾക്ക് നമസ്കരാത്തിന്ന് നേതൃത്വം നൽകാനും നിർദ്ദേശം നൽകിയ ശേഷം, നമസ്കാരത്തിന്ന് പങ്കെടുക്കാത്തവരുടെ വീടുകളിൽ പോയി അവരെ അതിലിട്ട് ചുട്ടുകരിക്കാനും ഞാനുദ്ദേശി ച്ചിട്ടുണ്ട്.'

ഇബ്നു അബ്ബാസ് (റ)വിൽ നിന്നും ഇമാം ഇബ്നുമാജ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുനനിൽ ഹസനായ സനദോടെ രിവായത്ത് ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു ഹദീസ് ഇപ്രകാരമാണ്. 'ബാങ്ക് കേട്ടിട്ടും യാതൊരു കാരണവും കൂടാതെ നമസ്കാരത്തിന്ന് പള്ളിയിൽ വരാത്തവന്ന് നമസ്കാരം തന്നെയില്ല'.

ഇബ്നുമസ്ഊദ് (റ) പറയുകയുണ്ടായി: നാളെ മുസ്‌ലിമായി ക്കൊണ്ട് തന്റെ റബ്ബിനെ കണ്ടുമുട്ടമെന്ന് ആരെങ്കിലും ആഗ്രഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ ഈ നമസ്കാരങ്ങൾ അവക്കുവേണ്ടി

വിളിക്കപ്പെടുന്നേടത്തുവെച്ചു തന്നെ കൃത്യമായി അനുഷ്ഠിക്ക ട്ടെ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെ പ്രവാചകന് (സ) സന്മാർഗ്ഗ ചര്യകൾ നിർണ്ണയിച്ച് കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ആ സന്മാർഗ്ഗ ചര്യകളിൽപ്പെട്ടതാണ് നമസ്കാരങ്ങൾ. ഈ ജമാഅ ത്തിൽ പങ്കെടുക്കാത്തവൻ തന്റെ വീട്ടിൽ വെച്ചു നമസ്കരി ക്കുന്ന പോലെ നിങ്ങളും നിങ്ങളുടെ വീടുകളിൽ വെച്ചു നമസ്കരിക്കുകയാണെങ്കിൽ നിങ്ങളുടെ നബി (സ) യുടെ ചര്യ നിങ്ങൾ കൈവെടിഞ്ഞതു തന്നെ. നിങ്ങളുടെ നബി (സ)യുടെ ചര്യ നിങ്ങൾ കൈവെടിഞ്ഞാൽ നിശ്ചയമായും നിങ്ങൾ വഴി പിഴച്ചു പോയി. വളരെ നന്നായി ശുദ്ധി വരുത്തി ഏതെങ്കിലും ഒരു പള്ളിയിൽ ഒരാൾ നമസ്കരിക്കാൻ പോയാൽ അയാളുടെ ഓരോ കാൽ വെപ്പും ഓരോ പുണ്യമായി അല്ലാഹു രേഖപ്പെടു ത്തുന്നു. ഒരു പടി കൂടി അല്ലാഹു അവനെ ഉയർത്തുന്നു. ഒരു പാപം അവന്ന് പൊറുത്ത് കൊടുക്കുന്നു. അറിയപ്പെട്ട മുനാഫിഖുകളെ(കപടന്മാര)ല്ലാതെ നമസ്കരിക്കാൻ വരാതെ പിൻമാറി നിൽക്കുന്ന ആരെയും ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ചിലരെ രണ്ട് പേർ താങ്ങിപ്പിടിച്ചു കൊണ്ടുവന്ന് സ്വഫ്ഫിനിടയിൽ നിറുത്തുക പോലും പതിവായിരുന്നു. (മുസ്‌ലിം)

ഹാജിമാരും അല്ലാത്തവരും അല്ലാഹു വിരോധിച്ച കാര്യങ്ങ ളിൽ നിന്നു പാടെ അകന്നു നിൽക്കുക തന്നെ വേണം. വ്യഭിചാരം, സ്വവർഗ്ഗസംഭോഗം, മോഷണം, പലിശ, യതീമിന്റെ മുതൽ തിന്നൽ, ഇടപാടുകളിൽ വഞ്ചന ചെയ്യുക, അമാനത്തു കളിൽ വഞ്ചന ചെയ്യുക, ലഹരി പദാർത്ഥങ്ങൾ ഉപയോഗി ക്കുക, പുക വലിക്കുക, വസ്ത്രം നിലത്തിട്ടിഴക്കുക, അഹ ങ്കാരം, അസൂയ, കള്ള നാട്യം, പരദൂഷണം, ഏഷണി, മുസ്‌ലിം കളെ പരിഹസിക്കൽ, വാദ്യോപകരണങ്ങളുടെ പ്രയോഗം, അഥവാ ഗ്രാമഫോൺ റെക്കാർഡുകൾ, വീണ, തമ്പുരു, പുല്ലാ കുഴൽ മുതലായവ വായിക്കൽ, റേഡിയോകളിൽ നിന്നും മറ്റും ഗാനാലാപങ്ങളും, സംഗീതവാദ്യങ്ങളും ശ്രവിക്കൽ, പകിടകളി, ചതുരംഗം, ചൂതാട്ടം, ഭാഗ്യക്കുറി, മനുഷ്യരും അല്ലാത്തതുമായ സജീവ വസ്തുക്കളുടെ ഛായാഗ്രഹണം, അതിന്ന് സമ്മതം മൂളൽ മുതലായി എവിടെയും എക്കാലത്തും അല്ലാഹു തന്റെ ദാസന്മാരോട് വിരോധിച്ചിട്ടുള്ള നിഷിദ്ധ കൃത്യങ്ങളിൽ ഏർ പ്പെട്ടു പോകുന്നത് വളരെ കരുതിയിരിക്കണം. അത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ നിന്നു ജനങ്ങളെ ഭയപ്പെടുത്താൻ മസ്ജിദുൽ ഹറമിലെ താമസക്കാർക്കും ഹാജിമാർക്കും ഇതരന്മാരേക്കാൾ പ്രത്യേകം ബാദ്ധ്യതയുണ്ട്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഈ അഭയ കേന്ദ്രമായ പുണ്യ നാട്ടിൽ വെച്ച് കുറ്റകൃത്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നത് കടുത്ത പാപവും അതിനുള്ള ശിക്ഷ വളരെ വമ്പിച്ചതുമത്രെ. അല്ലാഹു പറയുന്നു: (ومن يرد فيه بإلحاد بظلم نذقه من عذاب أليم) 'ഈ പുണ്യഭൂമിയിൽ വെച്ച് ധിക്കാര പൂർവ്വം ആരെങ്കിലും അക്രമം പ്രവർത്തിക്കാൻ നിനച്ചാൽ അവനെ നാം വേദനാ ജനകമായ ശിക്ഷ ആസ്വദിപ്പിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും'.

ഹറമിൽ വെച്ച് ധിക്കാരപൂർവ്വം അക്രമം പ്രവർത്തിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നവർക്കു തന്ന അല്ലാഹു നൽകുന്ന താക്കീത് ഇത്ര വമ്പിച്ചതാണെങ്കിൽ അതു പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കുള്ള ശിക്ഷ യുടെ ഗൗരവമെന്തായിരിക്കും? തീർച്ചയായും അത് വളരെ ഭയാനകവും കഠിന കഠോരവുമായിരിക്കും ഒട്ടും സംശയമില്ല. അതുകൊണ്ട് അതിനെ പറ്റിയും അതു പോലുള്ള മറ്റു കുറ്റ കൃത്യങ്ങളെപ്പറ്റിയും ഭയപ്പെടുക തന്നെ വേണം.

ഇത്തരം കുറ്റകൃത്യങ്ങളിൽ നിന്നും അതു പോലെ അല്ലാഹു വിരോധിച്ച മറ്റു കാര്യങ്ങളിൽ നിന്നും ഭയന്നകന്നു നിന്നെങ്കിൽ മാത്രമേ ഹജ്ജ് കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പുണ്യവും, പാപമോചനവും ഹാജിമാർക്ക് ലഭിക്കുകയുള്ളു. അതാണ് നബി (സ) പറഞ്ഞത്: 'സ്ത്രീ സല്ലാപമോ, തോന്നി വാസമോ ചെയ്യാതെ ഒരാൾ ഹജ്ജ് കർമ്മം നിർവഹിച്ചാൽ തന്റെ മാതാവ് തന്നെ പ്രസവിച്ച ദിവസത്തേതു പോലെ (പരിശുദ്ധിയോടെ)യാണ് അവൻ മടങ്ങുന്നത്'.

ഇപ്പറഞ്ഞ ദുഷ്കൃത്യങ്ങളെക്കാളെല്ലാം ഭയങ്കരമായിട്ടുള്ള പാപമാണ്, മരണമടഞ്ഞവരോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതും, സഹായ മഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതും, അവരുടെ പേരിൽ നേർച്ച നേരുന്നതും, ബലിയറുക്കുന്നതുമെല്ലാം.

തങ്ങളോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നവർക്കു വേണ്ടി അവർ അല്ലാഹുവിങ്കൽ ശുപാർശ ചെയ്യുമെന്നോ, രോഗിയെ സുഖ പ്പെടുത്തുമെന്നോ, കാണാതായവരെ തിരിച്ചുകൊണ്ടു വരു മെന്നോ ആശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള അത്തരം ചെയ്തികൾ അല്ലാഹു ഹറാമാക്കിയിട്ടുള്ള ഏറ്റം വമ്പിച്ച ശിർക്കാകുന്നു, ബഹുദൈവാ രാധനയാകുന്നു. ജാഹിലിയ്യാകാലത്തെ മുശ്രിക്കുകളുടെ മതമത്രെ അത്. അതിനെ എതിർക്കുന്നതിന്നും അതിൽ നിന്നു ജനങ്ങളെ വിരോധിക്കുന്നതിന്നും വേണ്ടിയായിരുന്നു അല്ലാഹു പ്രവാചകൻമാരെ അയച്ചതും വേദഗ്രന്ഥങ്ങൾ അവതരിപ്പി ച്ചതും. അതു കൊണ്ട് ഹാജിമാരും അല്ലാത്തവരുമായ ഓരോ രുത്തരും ആ ശിർക്കിനെ ഭയന്നകന്നു നിൽക്കേണ്ടതും അത്തരത്തിൽപെട്ട വല്ലതും മുമ്പു ചെയ്തു പോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിൽ നിന്നെല്ലാം വിരമിച്ചു അല്ലാഹുവിങ്കൽ തൗബക്കായി ഇരക്കേണ്ടതുമാണ്. തൗബക്ക് ശേഷം വീണ്ടും ഒരു പുതിയ ഹജ്ജ് ചെയ്യേണ്ടതാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ശിർക്ക് എല്ലാ കർമ്മങ്ങളേയും നിഷ്ഫലമാക്കിക്കളയും. അല്ലാഹു പറയുന്നു:)

ولو أشركوا لحبط عنهم ما كانوا يعلمون)

'അവർ ശിർക്ക് ചെയ്തു പോയാൽ അവരുടെ മുൻകർമ്മങ്ങളെല്ലാം ഫലശൂന്യമായതു തന്നെ'.

ചെറുതരം ശിർക്കിൽ പെട്ടതാണ് അല്ലാഹു അല്ലാത്തവരെ പിടിച്ച് സത്യം ചെയ്യൽ. ഉദാഹരണം; നബി തങ്ങളാണ് സത്യം, കഅ്ബ തന്നെയാണ് സത്യം, അമാനത്തുകൾ മുൻനിർത്തി സത്യം എന്നിങ്ങനെ സത്യം ചെയ്യൽ കീർത്തിക്കും ലോക മാന്യ ത്തിന്നും വേണ്ടി കർമ്മങ്ങളനുഷ്ഠിക്കുന്നതും ആ ഇനത്തിൽ പ്പെടുന്നു. അല്ലാഹുവും നീയും വേണ്ടുക വെച്ചെങ്കിൽ, അല്ലാ ഹുവും നീയും ഇല്ലെങ്കിൽ, ഇത് അല്ലാഹുവിന്റെയും നിന്റെ യും വകയാണ് എന്നിങ്ങനെ പറയുന്നതും അക്കൂട്ടത്തിൽ പ്പെട്ടതു തന്നെ. ഇത്യാദി ശിർക്കൻ ദുഷ്കൃത്യങ്ങളെപ്പറ്റിയെല്ലാം എപ്പോഴും കരുതിയിരിക്കണം. അവ ഉപേക്ഷിക്കാൻ പരസ്പ രം ഉപദേശിക്കുകയും വേണം, നബി (സ) പറയുന്നത് നോക്കൂ: من حلف)

بغيرالله فقد كفر أو أشرك) (أحمد وأبوداود والترمدي)

'അല്ലാഹുവല്ലാത്തവരെ പിടിച്ചു സത്യം ചെയ്തവൻ കാഫി റായി. അല്ലെങ്കിൽ ശിർക്കു ചെയ്തു തീർച്ച്'. (അഹ്മദ്, അബൂ ദാവൂദ്, തിർമിദി എന്നീ ഇമാമുകൾ സ്വഹീഹായ സനദോടെയാ ണ് ഈ ഹദീസ് രിവായത്ത് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.) ഉമർ (റ)വിൽ നിന്ന് സ്വഹീഹായി ഇപ്രകാരം ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു: അല്ലാഹു വിന്റെ റസൂൽ (സ) പറഞ്ഞു: من كان حالفا فليحلف بالله أو ليصمت

'ആരെങ്കിലും സത്യം ചെയ്യണമെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ പേരിൽ സത്യം ചെയ്യട്ടെ, അല്ലെങ്കിൽ മൗനം പാലിച്ചു കൊള്ളട്ടെ'. നബി (സ) വീണ്ടും പറഞ്ഞു:

(من حلف بالأمانة فليس منا) (ابوداود)

'അമാനത്ത് മുൻനിർത്തി ആരെങ്കിലും സത്യം ചെയ്താൽ അവൻ നമ്മുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെട്ടവനല്ല'. (അബൂദാവൂദ്)

നബി (സ) ഇനിയും പറയുന്നു:

(أخوف ما أخاف عليكم الشرك الأصغر فسئل عنه فقال الرياء)

'നിങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ഞാനേറ്റവുമധികം ഭയപ്പെടുന്നത് ചെറിയ ശിർക്കാണ്. അതെന്താണെന്ന് അപ്പോൾ അന്വേഷണ മുണ്ടായി. അവിടുന്നു പറഞ്ഞു, അതാണ് കള്ളനാട്യം (ലോകമാന്യം)'.

നബി (സ) വീണ്ടും പറഞ്ഞു: 'അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചതും ഇന്നയാൾ ഉദ്ദേശിച്ചതും' എന്നു നിങ്ങൾ പറയരുത്. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചതും പിന്നെ ഇന്നയാൾ ഉദ്ദേശിച്ചതും എന്ന് പറയുക യാണ് വേണ്ടത്.

(لا تقولوا ما شاء الله و شاء فلان ولكن قولوا ما شاء الله ثم شاء فلان)

ഇബ്നുഅബ്ബാസിൽ നിന്ന് ഇമാം നസാഇ ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ഹദീസിൽ ഇപ്രകാരം കാണാം: ഒരാൾ നബി (സ)യോടായി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: 'അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലേ, അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചതും താങ്കളുദ്ദേശിച്ചതും' അപ്പോൾ നബി (സ) പറഞ്ഞു: 'നീ എന്നെ അല്ലാഹുവിന്നു തുല്യനാക്കിയോ? എന്നാൽ അല്ലാഹു മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചത് (എന്ന് പറയുക)'

(أجعلتني لله ندا بل ما شاء الله وحده)

തൗഹീദിന്റെ സംരക്ഷണത്തിലും ചെറുതും വലുതുമായ ശിർക്കുകളെപ്പറ്റി തന്റെ ഉമ്മത്തിനെ താക്കീതു നൽകുന്ന തിലും, അവരുടെ ഈമാന്റെ സുരക്ഷിതത്വത്തിലും, അല്ലാഹു വിന്റെ ശിക്ഷയിൽ നിന്നും അല്ലാഹുവിന്റെ കോപ ഹേതുക്ക ളിൽ നിന്നും അവർ രക്ഷപ്പെടുന്നതിലും നബി (സ)ക്കുണ്ടായി രുന്ന താൽപര്യവും ആർത്തിയും എത്രമാത്രമായിരുന്നുവെന്ന് ഈ ഹദീസുകളിൽ നിന്നു മനസ്സിലാക്കാം. അല്ലാഹു അവിടു ത്തേക്ക് തക്കതായ പ്രതിഫലം ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായിത്തന്നെ നൽകുമാറാകട്ടെ. ആമീൻ. അവിടന്നു തന്നിലർപ്പിതമായ ദൗത്യം എത്തിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ജനങ്ങൾക്ക് താക്കീത് നൽകി. അല്ലാഹുവോടും അവന്റെ ദാസന്മാരോടും കൂറുപുലർത്തി, അല്ലാഹു അവിടുത്തെ പ്രതിഫലനാൾ വരെ നിലനിൽക്കുന്ന കാരുണ്യത്തിന്നും അനുഗ്രഹത്തിന്നും പാത്രമാക്കട്ടെ.

പണ്ഡിതൻമാരുടെ കടമ

ഹാജിമാരും, അല്ലാഹുവിന്റെ നിർഭയമായ പട്ടണത്തിലും, അവന്റെ റസൂലിന്റെ ബഹുമാന്യ നഗരത്തിലും താമസിക്കുന്ന വരുമായ എല്ലാപണ്ഡിതൻമാരും, അല്ലാഹു ജനങ്ങൾക്ക് ശറആയി നിശ്ചയിച്ചു കൊടുത്തിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളും, ശിർക്കും, മറ്റു കുറ്റകൃത്യങ്ങളും പോലെ അല്ലാഹു അവർക്ക് ഹറാമാക്കി യിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളും അവരെ പഠിപ്പിക്കുകയും ജ്ഞാന തൃഷ്ണ ശമിക്കും വിധം എല്ലാ കാര്യങ്ങളും തെളിവുകൾ സഹിതം അവർക്ക് വിശദീകരിച്ച് കൊടുക്കുകയും വേണം. അങ്ങനെ

അന്ധകാരങ്ങളിൽ നിന്നു പ്രകാശത്തിലേക്ക് അവ രെ മോചിപ്പിക്കുകയും, തങ്ങളെ അല്ലാഹു ചുമതലപ്പെടുത്തി യിട്ടുള്ള പ്രബോധനം, വിശദീകരണം പോലെയുള്ള ബാദ്ധ്യത കൾ നിർവ്വഹിക്കുകയും ചെയ്യണം. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(وإذ أخذ الله ميثاق الذين اوتوا الكتاب لتبيننه للناس ولا تكتمونه.. الآية)

'ഗ്രന്ഥം നൽകപ്പെട്ടവർ അത് ജനങ്ങൾക്ക് വിവരിച്ച് കൊടുക്കാമെന്നും അത് മറച്ച് വെക്കുകയില്ലെന്നും അല്ലാഹു വുമായി കരാർ ചെയ്ത സന്ദർഭം ഒന്നോർത്തുനോക്കൂ'.

ഈ സമുദായത്തിലെ പണ്ഡിതൻമാർ, അഹ്ലുകിതാബിലെ അക്രമികളായ പണ്ഡിതൻമാരെപ്പോലെ സത്യം മറച്ചു വെച്ച് കൊണ്ട് പാരത്രിക ജീവിതത്തിനു പകരം ഭൗതിക ജീവിതത്തി നു പ്രാമുഖ്യം നൽകുന്നവരുടെ മാർഗ്ഗം അവലംബിച്ചു പോക രുതെന്ന് അവരെ ഉണർത്തുകയും താക്കീതു നൽകുക യുമാണ് ഈ ആയത്തിന്റെ താല്പര്യം. അല്ലാഹു പറയുന്നു: (إن الذين يكتمون ما أنزلنا من البينات والهدى من بعد ما بيناه للناس فى الكتاب اولئك يلعنهم الله و يلعنهم اللاعنون إلا الذين تابوا وأصلحوا وبينوا فأولئك أتوب عليهم و انا التواب الرحيم) (البقرة: ١٥٩-١٦٠)

'നാം ഇറക്കിയിട്ടുള്ള വ്യക്തമായ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങളും വേദഗ്രന്ഥത്തിൽ നാം ജനങ്ങൾക്ക് വിവരിച്ചു കൊടുത്ത ശേഷവും പൂഴ്ത്തി വെക്കുന്നവരെ തീർച്ചയായും അല്ലാഹു ശപിക്കുന്നു, ശപിക്കുന്നവരെല്ലാം ശപിക്കുന്നു. എന്നാൽ പശ്ചാത്തപിച്ചു മടങ്ങുകയും, സൽക്കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യുകയും, (എന്റെ ആയത്തുകൾ ജനങ്ങൾക്ക്) വിവരിച്ച് കൊടുക്കുകയും ചെയ്തവരാരോ അവരുടെ പശ്ചാത്താപം ഞാൻ സ്വീകരിക്കും, ഞാൻ തൗബ സ്വീകരിക്കുന്നവനും കരുണാവാരിധിയുമത്രെ'.

ജനങ്ങളെ അല്ലാഹുവിങ്കലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നതും, ഏതൊ ന്നിനു വേണ്ടി ജനങ്ങളെ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നുവോ അതിന്നു വേണ്ട മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ അവർക്ക് നൽകുന്നതുമാണ് ഏറ്റവും മഹത്തായ പുണ്യ കർമ്മമെന്നും ഏറ്റവും പ്രധാനമായ ചുമതലയെന്നും, അതാണ് പ്രവാചകൻമാരുടേയും ഖിയാമത്ത് നാൾ വരെ അവരെ പിൻപറ്റുന്നവരുടെയും മാർഗ്ഗമെന്നും ധാരാളം ആയത്തുകൾ കൊണ്ടും നബി വചനങ്ങൾ കൊണ്ടും തെളിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(ومن أحسن قولا ممن دعا إلى الله و عمل صالحا وقال إنني من المسلمين) (حم سجدة : ٣٣)

'അല്ലാഹുവിങ്കലേക്ക് ക്ഷണിക്കുകയും സൽക്കർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുകയും, താൻ മുസ്ലിംകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ആകു ന്നുവെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തവനേക്കാൾ നല്ല വാക്ക് പറഞ്ഞവനാരാണ്?'. വീണ്ടും അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(قل هذه سبلي أدعوا إلى الله على بصيرة أنا ومن اتبعني وسبحان الله وما أنا من المشركين) (يوسف: ١٠٨)

'ഇതാണെന്റെ മാർഗ്ഗം, ഞാനും എന്നെ പിൻ പറ്റിയവരും തെളിവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തന്നെയാണ് അല്ലാഹുവിങ്ക ലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നത്. അല്ലാഹു സർവ്വത്ര പരിശുദ്ധൻ! ഞാൻ ബഹുദൈവ വിശ്വാസികളുടെ കൂട്ടത്തിലല്ല'. നബി (സ) പറഞ്ഞു:

(من دل على خير فله مثل أجر فاعله) (أخرجه مسلم في صحيحه)

'നന്മ കാണിച്ചു കൊടുക്കുന്നവന്ന് അത് ചെയ്തവനെ പോലെ തന്നെ പ്രതിഫലമുണ്ട്.

ഒരിക്കൽ നബി (സ) അലി (റ) നോട് പറഞ്ഞു:

(لأن يهدي الله بك رجلاً واحدًا خير لك من حمر النعم) (متفق عليه)

'നീ മുഖേന ഒരാളെ അല്ലാഹു നേർവഴിക്കാക്കിയാൽ ചുവന്ന ഒട്ടകങ്ങളെക്കാളും അതാണ് നിനക്കുത്തമം'.

ഈ അർത്ഥത്തിലുള്ള ധാരാളം ആയത്തുകളും ഹദീസു കളും ഉണ്ട്. അതുകൊണ്ട് അറിവും ഈമാനും ഉള്ളവർ അല്ലാ ഹുവിങ്കലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്നതിലും, ജനങ്ങളുടെ രക്ഷാമാർഗ്ഗ ങ്ങൾ അവർക്ക് നിർദ്ദേശിച്ച് കൊടുക്കുന്നതിലും അവർക്ക് വിനാശകരമായ മാർഗ്ഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് അവർക്കു താക്കീതു നൽകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിലും അങ്ങേയറ്റത്തെ ശ്രമങ്ങൾ ഇരട്ടിയിരട്ടിയായി നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. വിശേഷിച്ചും, തന്നിഷ്ടങ്ങൾക്കധീനപ്പെടുകയും, വിധ്വംസകസിദ്ധാന്തങ്ങളും, പിന്തിരിപ്പൻ പ്രസ്ഥാനങ്ങളും വ്യാപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ സന്മാർഗ്ഗ പ്രബോധകൻമാർ ഇന്നു വളരെ കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നിർമ്മതത്വവും അരാജകത്വവും പ്രചരിപ്പി ക്കുന്നവരാണ് ഇന്നെവിടെയും വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. അല്ലാഹു മാത്രമേ സഹായമുള്ളു. മഹാനും ഉന്നതനുമായ അല്ലാഹുവിനെക്കൊണ്ടല്ലാതെ ബലവും ശക്തിയുമില്ല.

فالله المستعان ولا حول ولا قوة إلا بالله العلي العظيم

മക്കയിൽ താമസിക്കുന്ന കാലത്തോളം ഹാജിമാർ അല്ലാഹുവെ സ്മരിച്ചും അവന്ന് വഴിപ്പെട്ടും സൽക്കർമ്മങ്ങളിൽ നിരതരാ യും കഴിച്ചു കൂട്ടണം. കഅ്ബത്തിങ്കൽ വന്നു നമസ്കാരവും ത്വവാഫും ധാരാളമായി നിർവ്വഹിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കണം. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ ഹറമിൽവെച്ചുള്ള പുണ്യകർമ്മങ്ങൾ കണക്കി ല്ലാതെ ഇരട്ടിക്കപ്പെടുന്നവയാണ്. അവിടെ വെച്ചുള്ള പാപ കർമ്മങ്ങളാകട്ടെ ഗുരുതരവും കഠോരവുമത്രെ. അല്ലാഹു വിന്റെ റസൂലിന്റെ പേരിൽ സ്വലാത്തും സലാമും ധാരാളമായി ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരിക്കണം.

വിടവാങ്ങൽ ത്വവാഫ്

മക്കയിൽ നിന്നു പുറത്തുപോകാൻ ഉദ്ദേശിച്ചാൽ കഅ്ബ യെ ത്വവാഫ് ചെയ്ത ശേഷമേ പോകാൻ പാടുള്ളു. അത് നിർബന്ധമാണ്. ത്വവാഫുൽവിദാഅ് എന്നാണ് ഈ ത്വവാഫി ന്റെ പേർ. കഅ്ബയുമായുള്ള അവരുടെ സമ്പർക്കം ഈ ത്വവാഫിലൂടെയാണ് ഉപസംഹരിക്കേണ്ടത്. എന്നാൽ ആർത്ത വകാരികളോ പ്രസൂതികകളോ ആയ സ്ത്രീകൾ ത്വവാഫുൽ വിദാഅ് ചെയ്യേണ്ടതില്ല. ഇബ്നു

അബ്ബാസ് (റ)വിന്റെ ഹദീസിൽ നിന്ന് ഇത് വ്യക്തമാകുന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: 'അവരുടെ കഅ്ബയുമായുള്ള സമ്പർക്കത്തിന്റെ ഉപസംഹാരം ത്വവാഫാ യിരിക്കണമെന്നു അവിടന്നു കൽപിച്ചു. എന്നാൽ ഋതുമതി കളായ സ്ത്രീകൾക്കവിടുന്നു അക്കാര്യത്തിൽ ഇളവനുവദിച്ചു കൊടുക്കുകയാണുണ്ടായത്. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം)

ത്വവാഫുൽ വിദാഅ് കഴിഞ്ഞ് പുറത്തു പോകാനുദ്ദേശിച്ചാ ൽ പള്ളിയിൽ നിന്നു നേരെ മുന്നോട്ട് നീങ്ങിക്കൊണ്ടു വേണം പുറത്തു പോകാൻ. പിന്നോട്ട് നീങ്ങി നടക്കാൻ പാടില്ല. അത് നബി (സ)യിൽ നിന്നോ, അവിടുത്തെ സഹാബാക്കളിൽ നിന്നോ സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടില്ല, എന്നു തന്നെയല്ല അത് ബിദ്അത്തായ പുത്തനാചാരമാണ്. നബി (സ) പറഞ്ഞു:

(من عمل عملا ليس عليه أمرنا فهو رد)

'നമ്മുടെ കൽപന പ്രകാരമല്ലാതെ എന്തെങ്കിലും കർമ്മം ആരെ ങ്കിലും ചെയ്താൽ അത് തള്ളപ്പെട്ടതാണ്.

മറ്റൊരിക്കൽ നബി (സ) പറഞ്ഞു:

(إياكم ومحدثات الأمور فإن كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة)

'ദീനിൽ പുതുതായുണ്ടാക്കപ്പെടുന്ന കാര്യങ്ങൾ നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കണം. ദീനിൽ പുതുതായുണ്ടാക്കപ്പെടുന്ന എല്ലാകാര്യ ങ്ങളും ബിദ്അത്താണ്. ബിദ്അത്തുകളെല്ലാം ദുർമാർഗ്ഗമാണ്.

അല്ലാഹുവിന്റെ ദീനിൽ നമ്മെ അടിയുറപ്പിച്ചു നിർത്താൻ നമുക്കവനോട് പ്രാർത്ഥിക്കാം. ദീനിന്നെതിരായ എല്ലാ കാര്യ ത്തിൽ നിന്നും അവൻ നമ്മെ രക്ഷിക്കട്ടെ. അവൻ അനുഗ്രഹ കർത്താവും ഉദാരനുമത്രെ (إنه جواد كريم)

മസ്ജിദുന്നബി സന്ദർശനവും മര്യാദകളും

ഹജ്ജിന്നു മുമ്പോ പിമ്പോ (മദീനയിലെ) മസ്ജിദുന്നബി സന്ദർശിക്കുന്നത് സുന്നത്താണ്. അബൂഹുറൈറ (റ)യിൽ നിന്നു ബുഖാരിയും മുസ്‌ലിമും ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസ്കൊണ്ട് സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ (സ) പറഞ്ഞു:

(صلاة فى مسجدي هذا خير من ألف صلاة فيما سواه إلا المسجد الحرام) (متفق عليه)

'എന്റെ ഈ പള്ളിയിൽ വെച്ചുള്ള ഒരു നമസ്കാരം മസ്ജിദുൽ ഹറാം ഒഴികെ മറ്റു പള്ളികളിൽവെച്ചുള്ള ആയിരം നമസ്ക്കാരത്തെക്കാൾ ഉത്തമമാണ്.

ഇബ്നു ഉമർ (റ)വിൽ നിന്നു മുസ്‌ലിം ഉദ്ധരിച്ച മറ്റൊരു ഹദീസ് ഇപ്രകാരമാണ്: നബി (സ) പറഞ്ഞു:

(صلاة فى مسجدي هذا أفضل من ألف صلاة فيما سواه إلا المسجد الحرام) (مسلم)

'എന്റെ ഈ പള്ളിയിലെ ഒരു നമസ്കാരം, മസ്ജിദുൽ ഹറാ മല്ലാത്ത മറ്റു പള്ളികളിലെ ആയിരം നമസ്കാരത്തേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണ്.

അബ്ദുല്ലാഹിബ്നുസുബൈർ (റ)വിൽ നിന്നു ഇമാമു കളായ അഹ്‌മദ്, ഇബ്നുഖുസൈമ, ഇബ്നുഹിബ്ബാൻ എന്നിവർ ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ഹദീസിൽ ഇങ്ങനെ കാണാം. അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ പറഞ്ഞു:

(صلاة فى مسجدى هذا أفضل من ألف صلاة فيما سواه إلا المسجد الحرام ، وصلاة فى المسجد الحرام أفضل من مائة صلاة فى مسجدى هذا) (أحمد وإبن خزيمة وإبن حبان)

'എന്റെ ഈ പള്ളിയിലെ ഒരു നമസ്കാരം മസ്ജിദുൽ ഹറാമല്ലാത്ത മറ്റു പള്ളികളിലെ ആയിരം നമസ്കാരത്തെക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമാണ്. മസ്ജിദുൽ ഹറാമിലെ ഒരു നമസ്കാരം എന്റെ ഈ പള്ളിയിലെ നൂറ് നമസ്കാരത്തെക്കാൾ പുണ്യകരമാണ്'

അഹ്‌മദ്, ഇബ്നുമാജ എന്നിവർ ജാബിർ (റ)വിൽ നിന്നുദ്ധ രിച്ച ഒരു ഹദീസുകൂടി ശ്രദ്ധിക്കുക: അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ പറഞ്ഞു: 'എന്റെ പള്ളിയിലെ ഒരു നമസ്കാരം മസ്ജിദുൽ ഹറാമല്ലാത്ത മറ്റു പള്ളികളിലെ ആയിരം നമസ്കാരത്തേക്കാൾ പുണ്യകരമാണ്. മസ്ജിദുൽ ഹറമിലെ ഒരു നമസ്കാരം മറ്റു പള്ളികളിലെ ഒരു ലക്ഷം നമസ്കാരത്തേക്കാൾ പുണ്യകരമ ത്രെ'. ഈ ആശയത്തിലുള്ള ധാരാളം ഹദീസുകളുണ്ട്.

സന്ദർശകൻ (മദീനയിലെ) പള്ളിയിലെത്തിയാൽ പ്രവേശന സമയത്ത് വലതുകാൽ മുന്തിക്കുന്നതും (بسم الله والصلاة والسلام على رسول الله أعوذ بالله العظيم وبوجهه الكريم وسلطانه القديم من الشيطان الرجيم اللهم افتح لي أبواب رحمتك) എന്നു പറയുന്നതും സുന്നത്താണ്. (ഈ ദിക്റിന്റെ സാരം മുമ്പ് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്.)

മറ്റേത് പള്ളിയിൽ പ്രവേശിക്കു മ്പോഴും ഈ ദിക്ർ തന്നെയാണ് ചൊല്ലേണ്ടത്. മസ്ജിദുന്നബി യിൽ പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ ചൊല്ലേണ്ട പ്രത്യേക ദിക്റുകളൊന്നു മില്ല. പിന്നീട് പള്ളിയിൽ വെച്ച് രണ്ടു റകഅത്ത് സുന്നത്ത് നമസ്കരിക്കണം. നമസ്കാരത്തിൽ ഭൗതികമായും പാരത്രിക മായും താൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന നേട്ടത്തിന്നു വേണ്ടി പ്രാർത്ഥി ക്കേണ്ടതാണ്. റൗളാ ശരീഫിൽ വെച്ച് നമസ്കരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ ഏറ്റം നന്ന്.

(ما بين بيتي ومنبري روضة من رياض الجنة)

'എന്റെ വീട്ടിനും എന്റെ മിമ്പറിന്നും (പ്രസംഗപീഠം) ഇടയി ലുള്ള സ്ഥലം സ്വർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു പൂങ്കാവനമാകുന്നു'. എന്നു നബി (സ) പറഞ്ഞതുകൊണ്ടാണത്.

നമസ്കരിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ നബി (സ)യുടെയും, അവിടുത്തെ രണ്ട് സഹാബികളായ അബൂബക്കർ (റ), ഉമർ (റ) എന്നിവരുടെയും ഖബ്റുകൾ സന്ദർശിക്കേണ്ടതാണ്. നബി (സ)യുടെ ഖബ്റിന്നു നേരെ നിന്നു കൊണ്ട് മര്യാദയോടെ ശബ്ദമടക്കിക്കൊണ്ട് നബി (സ)ക്ക് സലാം ചൊല്ലണം: السلام عليك يا رسول الله ورحمة الله وبركاته എന്നു പറയണം. സുനനു അബീദാവൂദിൽ ഹസനായ സനദോടു കൂടി അബൂ ഹുറൈറ (റ)വിൽ നിന്നുദ്ധരിച്ച ഒരു ഹദീസിൽ ഇത് രേഖപ്പെട്ടി ട്ടുണ്ട്. അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ പറഞ്ഞു:

(مامن أحد يسلم علي إلا رد روحي حتى أرد عليه السلام)

'എനിക്കാരെങ്കിലും സലാംചൊല്ലിയാൽ അയാൾക്ക് സലാം മടക്കുവാനായി എന്റെ ആത്മാവിനെ അല്ലാഹു എനിക്ക് മടക്കിത്തരും'.

(السلام عليك يانبي الله ، السلام عليك خيرة الله من خلقه ، السلام عليك يا سيد المرسلين ، وإمام المتقين ، أشهد أنك قد بلغت الرسالة و أديت الأمانة ونصحت الأمة و جاهدت في الله حق جهاده)

എന്നൊക്കെ പറയുന്നതും തെറ്റില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഇതെല്ലാം നബി (സ) യുടെ സവിശേഷ ഗുണങ്ങളാണ്. പിന്നീട വിടുത്തേക്കു വേണ്ടി സ്വലാത്തും സലാമും ചൊല്ലുകയും പ്രാർ ത്ഥിക്കുകയും വേണം. സ്വലാത്തും സലാമും ഒപ്പം ചൊല്ലുന്നത് താഴെ വരുന്ന ഖുർആൻ വാക്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ശരീഅത്തിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട കാര്യമാണ്. അല്ലാഹു പറയുന്നു: (يا أيها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما)

'സത്യവിശ്വാസികളെ, നിങ്ങൾ അവിടത്തേക്കു വേണ്ടി സ്വലാത്തും സലാമും ചൊല്ലുക'.

പിന്നെ അബൂബക്കർ (റ) വിന്നും ഉമർ (റ) വിന്നും സലാം ചൊല്ലണം. അവർക്കായി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും رضي الله عنهما എന്നു പറയുകയും വേണം.

ഇബ്നുഉമർ (റ) സാധാരണയായി നബി (സ)ക്കും അവിട ത്തെ രണ്ട് സ്വഹാബികൾക്കും സലാം ചൊല്ലുമ്പോൾ

(السلام عليك يا رسول الله، السلام عليك يا أبا بكر، السلام عليك يا أبتاه)

എന്നു മാത്രം പറഞ്ഞു തിരിഞ്ഞു പോവുകയായിരുന്നു പതിവ്.

ഈ സിയാറത്ത് തന്നെ പുരുഷൻമാർക്ക് മാത്രമേ ശറഇൽ അനുവദിക്കപ്പെടുകയുള്ളു. സ്ത്രീകൾക്ക് ഒരു ഖബ്റും സന്ദർശിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല. ഖബ്റുകൾ സന്ദർശിക്കുന്ന സ്ത്രീകളെയും, ഖബറുകൾക്ക് മുകളിൽ പള്ളി നിർമ്മിക്കുക യും വിളക്ക് കത്തിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരെയും നബി (സ) ശപിച്ചതായി സ്ഥിരീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ നബിയുടെ പള്ളിയിൽ നമസ്കരിക്കുന്നതിന്നും അവിടെ വെച്ച് പ്രാർത്ഥി ക്കുന്നതിന്നുമായി മദീനയിലേക്ക് പോകുന്നത് മറ്റു പള്ളികളിൽ പോയി നമസ്കരിക്കുകയും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന പോലെതന്നെ എല്ലാവർക്കും ശറഇൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട കാര്യ മാണ്. മുമ്പുദ്ധരിച്ച ഹദീസുകളെല്ലാം അതിന്ന് തെളിവാണ്.

റസൂലിന്റെ പള്ളി സന്ദർശിക്കാനെത്തിയവർ അവിടെ വെച്ച് അഞ്ചു നേരത്തെ നമസ്കാരങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതും, മഹത്തായ പ്രതിഫലം നേടിയെടുക്കുന്നതിന്നു വേണ്ട ദിക്റു കളും ദുആകളും സുന്നത്ത് നമസ്കാരങ്ങളും ധാരാളമായി നിർവ്വഹിക്കുന്നതും സുന്നത്താണ്. റൗളാ ശരീഫിൽ വെച്ച് ധാരാളമായി സുന്നത്ത് നമസ്കാരങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതും പുണ്യകരം തന്നെ. 'എന്റെ വീട്ടിന്നും എന്റെ മിമ്പറിന്നുമിടയി ലുള്ള സ്ഥലം സ്വർഗ്ഗത്തിലെ പൂന്തോപ്പുകളിലൊന്നാണ് എന്ന് നേരത്തെ ഉദ്ധരിച്ച സ്വഹീഹായ നബി വചനം ഇതിന്നു തെളിവാണ്.

എന്നാൽ നിർബന്ധ നമസ്കാരങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുമ്പോൾ, സന്ദർശകരാകട്ടെ അല്ലാത്തവരാകട്ടെ പ്രസ്തുത റൗളാ ശരീ ഫിൽ മുന്നിലെ സ്വഫ്ഫിൽ തന്നെ സ്ഥലം പിടിക്കാൻ ഓരോരു ത്തരും കഴിവതും ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്. പള്ളിയുടെ ഖിബ്ല വശത്ത് കൂട്ടിയെടുത്തിട്ടുള്ള ഭാഗത്തായാലും മതി. ഒന്നാമത്തെ സ്വഫ്ഫിന്റെ പുണ്യത്തെ കുറിച്ചും അതിൽ സ്ഥലം പിടിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിച്ച് കൊണ്ടും സ്വഹീഹായി ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ധാരാളം ഹദീസുകളുണ്ട്. നബി (സ) പറയുകയുണ്ടായി:

(لو يعلم الناس ما في النداء والصف الأول ثم لم يجدوا إلا أن يستهموا عليه لاستهموا)

'ബാങ്കിലും, ഒന്നാമത്തെ സ്വഫ്ഫിലും ഉള്ള പുണ്യം മനസ്സി ലാക്കിയിട്ടുള്ള ആളുകൾ നറുക്കിട്ടെങ്കിലെ അത് കിട്ടുകയു ള്ളു എന്നു വന്നാൽ നറുക്കിടാൻ പോലും തയ്യാറാകുമായി രുന്നു'.

മറ്റൊരിക്കൽ നബി (സ) അവിടുത്തെ സ്വഹാബികളോടായി ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:

(تقدموا فأتموا بي وليأتم بكم من بعدكم ولا يزال الرجل يتأخر عن الصلاة يؤخره الله) (أخرجه مسلم)

'നിങ്ങൾ മുന്നോട്ടു വരുവിൻ, എന്നെ തുടരുവിൻ, നിങ്ങ ൾക്ക് പിന്നിലുള്ളവർ നിങ്ങളെ തുടരട്ടെ, നമസ്കാരത്തിൽ നിന്ന് പിന്തിക്കൊണ്ടേയിരിക്കുന്ന ആളെ ഒടുവിൽ അല്ലാഹു വും പിന്തിച്ചു കളയും'. (മുസ്ലിം)

ആയിശ (റ) യിൽ നിന്നു അബൂദാവൂദ് രിവായത്ത് ചെയ്തി ട്ടുള്ള ഒരു ഹദീസ് ഇപ്രകാരമാണ്: നബി (സ) പറഞ്ഞു:

(لا يزال الرجال يتأخر عن الصف المقدم حتى يؤخره الله فى النار) (أخرجه ابوداود بسند حسن)

'മുന്നിലെ സ്വഫ്ഫിൽ നിന്നും പിന്തിക്കൊണ്ടേയിരിക്കുന്ന ആളെ നരകത്തിലായിരിക്കും അല്ലാഹു കൊണ്ടെത്തിക്കുന്നത്'.

ഒരിക്കൽ നബി (സ) അവിടുത്തെ സ്വഹാബികളോട് പറ ഞ്ഞു: 'മലക്കുകൾ അവരുടെ റബ്ബിന്റെയടുത്ത് അണി നിരക്കുന്ന പോലെ നിങ്ങളെന്തുകൊണ്ടാണ് അണി നിരക്കാ ത്തത്? മലക്കുകൾ എങ്ങനെയാണവരുടെ റബ്ബിന്റെ അടുത്ത് അണിനിരക്കുന്നത്, അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലെ? അവർ ചോദിച്ചു. നബി (സ) പറഞ്ഞു: അവർ മുന്നിലെ ഓരോ സ്വഫ്ഫും പൂർത്തിയാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കും. സ്വഫ്ഫുകളിൽ പരസ്പരം ചേർന്നു നിൽക്കുകയും ചെയ്യും'. (മുസ്ലിം)

ഈ അർത്ഥത്തിലുള്ള ധാരാളം ഹദീസുകൾ വന്നിട്ടുണ്ട്. വിപുലീകരിക്കുന്നതിന്നു മുമ്പും പിമ്പുമുള്ള നബി (സ)യുടെ പള്ളിയെയും മറ്റു പള്ളികളേയും പൊതുവെ ബാധിക്കുന്നതാ ണ് ആ പരാമർശങ്ങളെല്ലാം.

സ്വഫ്ഫുകളിൽ നബി (സ)യുടെ വലതുവശത്ത് നിൽക്കാ ൻ അവിടുന്ന് സ്വഹാബികളെ പ്രേരിപ്പിച്ചിരുന്നതായി സ്വഹീഹാ യി സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. നബി (സ)യുടെ ആദ്യത്തെ പള്ളിയിൽ സ്വഫ്ഫിന്റെ വലതുവശം റൗളയുടെ പുറത്താണെന്നത് എല്ലാ വർക്കുമറിയാം. അതുകൊണ്ട് റൗളാ ശരീഫിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെ ക്കാൾ പരിഗണിക്കപ്പെടേണ്ടത് മുൻ സ്വഫ്ഫുകളും സ്വഫ്ഫു കളുടെ വലതുവശങ്ങളുമാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കാം. റൗളാ ശരീ ഫിൽ വെച്ചുള്ള നമസ്കാരത്തെക്കാളും നിഷ്കർഷിക്കപ്പെടേ ണ്ടതും അതു രണ്ടും തന്നെ. ഈ വിഷയത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ള ഹദീസുകൾ വിശകലനം ചെയ്താൽ ആർക്കും വളരെ വ്യക്ത മായി മനസ്സിലാക്കാവുന്ന കാര്യമാണിത്. والله الموفق

നബിയുടെ മുറി തൊട്ടുതടവുകയോ, ചുംബിക്കുകയോ, അതിന്നു ചുറ്റും പ്രദക്ഷിണം ചെയ്യുകയോ ആർക്കും അനുവ ദനീയമല്ല. സലഫുസ്വാലിഹുകളുടെ നടപടിയിൽ അതിന്നു യാതൊരു മാതൃകയുമില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, ദുഷിച്ച ഒരു ബിദ്അത്തുകൂടിയാണത്. തന്റെ എന്തെങ്കിലും ആവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കാനോ, രോഗിയെ സുഖപ്പെടുത്താനോ മറ്റോ നബി (സ)യോടർത്ഥിക്കാൻ ആർക്കും അനുവാദമില്ലാത്തതാകുന്നു. അതെല്ലാം അർത്ഥിക്കപ്പെടേണ്ടത് അല്ലാഹുവിനോട് മാത്ര മാണ്. മരണപ്പെട്ടവരോട് അത്തരം കാര്യങ്ങൾ അർത്ഥിക്കുന്ന ത് അല്ലാഹുവിനോട് പങ്ക് ചേർക്കലും മറ്റുള്ളവരെ ആരാധിക്ക ലുമാകുന്നു.

രണ്ടു അടിസ്ഥാന കാര്യങ്ങളിലാണ് ഇസ്ലാമതം സ്ഥാപിത മായിട്ടുള്ളത്.

ഒന്ന്: അല്ലാഹുവെ മാത്രമല്ലാതെ ആരാധിക്കാതിരിക്കുക.

രണ്ട്: അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ നിശ്ചയിച്ചു തന്ന പോലെ മാത്രം അല്ലാഹുവെ ആരാധിക്കുക.

അല്ലാഹുവല്ലാതെ മറ്റൊരാരാധ്യനുമില്ലെന്നും, മുഹമ്മദ് (സ) അല്ലാഹുവിന്റെ തിരുദൂതരാണെന്നും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നതി ന്റെ ഉദ്ദേശ്യവും അതു തന്നെയാണ്.

അപ്രകാരം തന്നെ അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലിനോട് ശുപാർശ തേടാനും പാടില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ശുപാർശയുടെ ഉടമ സ്ഥൻ അല്ലാഹുവാണ്. അവനോടല്ലാതെ അതാവശ്യപ്പെടാൻ പാടില്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു: (قل لله الشفاعة جميعا)

'പറയൂ, എല്ലാ ശുപാർശയും അല്ലാഹുവിന്നുള്ളതാകുന്നു'. എന്നാൽ, اللهم شفع في نبيك ، اللهم شفع في ملائكتك وعبادك المؤمنين ، اللهم في شفع أفراطي. എന്നൊക്കെ പറയാവുന്നതാണ്.

സാരം: 'അല്ലാഹുവെ നിന്റെ നബി (സ)യെ എന്റെ കാര്യ ത്തിൽ ശുപാർശക്കാരനാക്കണേ'. 'അല്ലാഹുവേ, നിന്റെ മലക്കുകളെയും സത്യവിശ്വാസികളായ നിന്റെ അടിയാന്മാരെ യും എന്റെ കാര്യത്തിൽ ശുപാർശ ക്കാരാക്കണേ'.'അല്ലാഹുവേ, എന്റെ മരിച്ചു പോയ കുഞ്ഞുങ്ങളെ എന്റെ കാര്യത്തിൽ ശുപാർശക്കാരാക്കണേ'.

എന്നല്ലാതെ മരിച്ചു പോയവരോട് നേരിട്ടു യാതൊന്നും അർത്ഥിച്ചുകൂടാ. ശുപാർശ തേടാൻ പാടില്ല. അവർ അമ്പിയാ ക്കൻമാരായാലും ശരി, അമ്പിയാക്കളല്ലെങ്കിലും ശരി. എന്തു കൊണ്ടെന്നാൽ ശറഇൽ അതിന്നംഗീകാരമില്ല. എന്നു മാത്രമല്ല നബി (സ) പ്രത്യേകം എടുത്തു പറഞ്ഞവ ഒഴിച്ചാൽ മരിച്ചവന്റെ മറ്റെല്ലാ കർമ്മങ്ങളും നിലച്ചുപോകുന്നതാണ്.

അബൂഹുറൈറ (റ)വിൽ നിന്നു ഇമാം മുസ്‌ലിം ഉദ്ധരിച്ച ഒരു ഹദീസിൽ കാണാം: അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ (സ) പറഞ്ഞു: (إذا مات إبن آدم إنقطع عمله إلا ثلاث: صدقة جارية ، أو علم ينتفع به ، أو ولد صالح يدعو له) (رواه مسلم)

'മനുഷ്യൻ മരിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ, നിരന്തരഫലം നൽകുന്ന ദാനം, ഉപകാരപ്രദമായ അറിവ്, തനിക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കു ന്ന നല്ല സന്താനം എന്നീ മൂന്നു തരത്തിലുള്ളതല്ലാത്ത എല്ലാ കർമ്മങ്ങളും നിലച്ചു പോകുന്നു'.

നബി (സ)യുടെ ജീവിതകാലത്തും ഖിയാമത്തു നാളിലും അവിടുത്തോട് ശുപാർശ തേടാൻ അനുവദിക്കപ്പെട്ടത് ആ കാലങ്ങളിൽ നബി (സ)ക്ക് അതിന്നു കഴിവുള്ളതു കൊണ്ടാ ണ്. ഖിയാമത്തുനാളിൽ റബ്ബിന്റെ മുന്നിൽ ചെന്നു നിന്ന് തങ്ങ ളോട് ശുപാർശ തേടിയവനു വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്യാൻ നബി (സ)ക്ക് കഴിയും. ഇഹ ലോകത്ത് വെച്ചുള്ള കഴിവ് എല്ലാവർ ക്കുമറിയാം. അതവിടുത്തേക്ക് മാത്രമുള്ള ഒരു സവിശേഷത യല്ല. ഇഹലോകത്ത് പൊതുവെ എല്ലാവർക്കും ആ കഴിവുണ്ട്. ഏതൊരു മുസ്‌ലിമിന്നും തന്റെ സഹോദരന്റെ അടുത്ത് ചെന്ന് 'എനിക്കു വേണ്ടി ഇന്നയിന്ന കാര്യങ്ങൾക്കായി എന്റെ റബ്ബിനോട് താങ്കൾ ശുപാർശ ചെയ്യണേ' എന്നപേക്ഷിക്കാവു ന്നതാണ്. അതിന്റെ അർത്ഥം എനിക്കു വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്ക ണേ എന്നു മാത്രമാണ്. ആരോടാണോ അപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടത് അയാൾക്ക്, തന്റെ സഹോദരന്റെ ഹലാലായ ആവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചു കൊടുക്കാനായി അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കാവു ന്നതും സഹോദരന്നു വേണ്ടി ശുപാർശ ചെയ്യാവുന്നതുമാണ്.

എന്നാൽ ഖിയാമത്തു നാളിൽ അല്ലാഹു അനുവദിച്ച ശേഷമല്ലാതെ ആർക്കും ശുപാർശ ചെയ്യാൻ അർഹതയുണ്ടാ യിരിക്കുന്നതല്ല. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

(من ذا الذي يشفع عنده إلا بإذنه)

'തന്റെ സമ്മതം കൂടാതെ തന്നോട് ശുപാർശ ചെയ്യുന്നവൻ ആര്?'

എന്നാൽ മൃതാവസ്ഥ ഒരു പ്രത്യേകാവസ്ഥയാണ്. മരണ ത്തിന്നു മുമ്പുള്ള മനുഷ്യന്റെ അവസ്ഥയും, ഉയിർത്തെഴുന്നേ ൽപ്പിന്നു ശേഷമുള്ള അവസ്ഥയും അതും തമ്മിൽ ഒരു വിധ ത്തിലും താരതമ്യപ്പെടുത്തിക്കൂടാത്തതാണ്. കാരണം മയ്യിത്തി ന്റെ കർമ്മങ്ങൾ നിലച്ചു പോകുകയും നബി (സ) പ്രത്യേകം എടുത്തു പറഞ്ഞ ചില കാര്യങ്ങൾ ഒഴിച്ചുനിർത്തിയാൽ തന്റെ കർമ്മഫലവുമായി മാത്രം അവൻ ബന്ധപ്പെട്ടവനായിരിക്കു കയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. മരിച്ചവരോട് ശുപാർശ തേടാൻ നബി (സ) ഒഴിവാക്കിയ കാര്യങ്ങളിൽപ്പെടുകയില്ല. അതു കൊണ്ട് ശുപാർശയെ അവയോട് ചേർക്കാൻ പാടില്ല.

നബി (സ) വഫാത്തായ ശേഷവും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട് എന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. എന്നാലത് ശുഹദാക്കളുടെ ജീവിത ത്തേക്കാളും പൂർണ്ണമായ ഒരു തരം അഭൗതിക ജീവിതം മാത്രമാണ്. അത് മരണത്തിന്നു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന അവിടുത്തെ
ജീവിതത്തിന്റെ ഇനത്തിലോ, ഖിയാമത്ത് നാളിലെ അവിടുത്തെ ജീവിതത്തിന്റെ ഇനത്തിലോ പെട്ടതല്ല തന്നെ. രൂപവും യാഥാർത്ഥ്യവും അല്ലാഹുവിന്നു മാത്രം അറിയാവുന്ന ഒരു തരം ജീവിതമാണത്. അതുകൊണ്ടാണ് നബി (സ) പറഞ്ഞത്: 'ആരെ ങ്കിലും എനിക്ക് സലാം ചൊല്ലിയാൽ അത് മടക്കുവാൻ തക്ക വണ്ണം എന്റെ ആത്മാവ് അല്ലാഹു എനിക്ക് തിരിച്ചുതരും'. അതായത് അവിടുന്ന് മയ്യിത്ത് തന്നെ. അവിടുത്തെ ആത്മാവ് ശരീരവുമായി വേർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ ആരെങ്കിലും അവിടു ത്തേക്ക് സലാം ചൊല്ലിയാൽ അത് തിരിച്ചുകിട്ടും. നബി (സ) യുടെ മരണത്തെ കുറിക്കുന്ന വ്യക്തമായ തെളിവുകൾ ഖുർ ആനിൽ നിന്നും സുന്നത്തിൽ നിന്നും അറിയപ്പെട്ടതാണ്. ഐക്യ കണ്ഠേന പണ്ഡിതൻമാരിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു കാര്യമത്രെ അത്. പക്ഷേ അഭൗതികമായ ഒരു ജീവിതം ഉണ്ടാ കാൻ പാടില്ലെന്ന് ഇതിന്നു അർത്ഥമില്ല. അപ്രകാരം തന്നെ ശുഹദാക്കൾ മരിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞാൽ അത്

(ولا تحسبن الذين قتلوا فى سبيل الله أمواتا بل أحياء عند ربهم يرزقون) (آل عمران)

'അല്ലാഹുവിന്റെ മാർഗ്ഗത്തിൽ കൊല്ലപ്പെട്ടവർ മരണപ്പെട്ട വരാണെന്നു വിചാരിക്കരുത്. എന്നാലവർ തങ്ങളുടെ റബ്ബിങ്ക ൽ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നു. അവർക്ക് ഉപജീവനം നൽകപ്പെടുന്നു.' എന്ന ആയത്തിൽ പറഞ്ഞ ശുഹദാക്കളുടെ അഭൗതിക ജീവിത ത്തിന്റെ നിഷേധമല്ല.

ഈ പ്രശ്നം ഇത്രയും വിസ്തരിച്ചു തന്നെ പ്രതിപാദിക്കേ ണ്ടി വന്നത് അങ്ങനെ ആവശ്യമായി വന്നതു കൊണ്ടാണ്. പലരും ഈ പ്രശ്നം സങ്കീർണ്ണമാക്കുകയും, അല്ലാഹുവെക്കൂ ടാതെ മരിച്ചുപോയവർക്ക് ആരാധനകളർപ്പിക്കാനും അങ്ങനെ ശിർക്കു ചെയ്യാനും പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. അത്തര ക്കാരിൽ നിന്നും ശറഇന്നെതിരായ മറ്റു കാര്യങ്ങളിൽ നിന്നും നമ്മേയും മറ്റെല്ലാ മുസ്ലിംകളെയും രക്ഷപ്പെടുത്താൻ അല്ലാഹുവോട് നമുക്ക് പ്രാർത്ഥിക്കാം. والله أعلم

നബി (സ) യുടെ ഖബ്റിന്നടുത്തുവെച്ച് ഉച്ചത്തിൽ ശബ്ദ മുണ്ടാക്കുക, ദീർഘ നേരം അവിടെ നിൽക്കുക തുടങ്ങി ഇന്നു ചില ആളുകൾ ചെയ്യുന്ന കാര്യങ്ങൾ ശറഇന്നു വിരുദ്ധമാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, നബി (സ)യുടെ ശബ്ദത്തേക്കാൾ ശബ്ദ മുയർത്തുന്നതും പരസ്പരം ഉറക്കെ സംസാരിക്കുന്ന പോലെ അവിടുത്തോട് സംസാരിക്കുന്നതും അല്ലാഹു വിരോധിച്ചിട്ടു ണ്ട്. അവിടുത്തെ സമീപത്തുനിന്ന് ശബ്ദം ഒതുക്കുവാൻ അവൻ കൽപിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. അല്ലാഹു പറയുന്നത് നോക്കൂ:

(يا أيها الذين آمنوا لا ترفعوا أصواتكم فوق صوت النبي ولا تجهروا له با لقول كجهر بعضكم لبعض أن تحبط أعمالكم و أنتم لا تشعرون . إن الذين يغضون أصواتهم عند رسول الله أولئك الذين امتحن الله قلوبهم للتقوى لهم مغفرة وأجر عظيم) (الحجرات)

'സത്യവിശ്വാസികളെ, നബി (സ)യുടെ ശബ്ദത്തേക്കാൾ നിങ്ങളുടെ ശബ്ദം നിങ്ങൾ ഉയർത്തരുത്. നിങ്ങൾ പരസ്പരം ഉച്ചത്തിൽ സംസാരിക്കുന്ന പോലെ അവിടുത്തോട് ഉച്ചത്തിൽ സംസാരിക്കയുമരുത്. (അങ്ങനെ ചെയ്താൽ) നിങ്ങളറിയാതെ ത്തന്നെ നിങ്ങളുടെ കർമ്മങ്ങൾ നിഷ്ഫലമായിപ്പോകും. അല്ലാ ഹുവിന്റെ റസൂലിന്റെ സന്നിധിയിൽ ശബ്ദം ഒതുക്കുന്നവരാ രോ അവർ ധർമ്മനിഷ്ഠക്കായി അല്ലാഹു ഹൃദയങ്ങൾ സ്ഫുടം ചെയ്തെടുത്തിട്ടുള്ളവരാകുന്നു. അവർക്ക് പാപമുക്തിയും മഹത്തായ പ്രതിഫലവുമുണ്ട്.

അവിടുത്തെ ഖബ്റിന്നടുത്ത് ദീർഘനേരം നിൽക്കുന്നതും ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ച് സലാം പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതും അവിടെ തിരക്കു വർദ്ധിപ്പിക്കാനും നബിയുടെ ഖബ്റിങ്കൽ ശബ്ദ കോലാഹലങ്ങൾ കൂട്ടുവാനും മാത്രമേ സഹായിക്കുക യുള്ളു. പ്രസ്തുത ആയത്തുകളിലൂടെ മുസ്ലിംകളോട് അല്ലാ ഹു നിയമമാക്കീട്ടുള്ള കാര്യങ്ങൾക്കെതിരാണതെന്ന് പറയേണ്ട തില്ല. ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോഴും അതിന്നു ശേഷവും ആദരിക്കപ്പെ ടേണ്ട വ്യക്തിയാണ് നബി (സ). അതിനാൽ ശറഇലെ മര്യാദകൾ ക്കെതിരായി യാതൊന്നും അവിടുത്തെ ഖബ്റിങ്കൽ വെച്ചു ചെയ്യാൻ ഒരു മുഅ്മിനിന്നും പാടില്ല.

ഇപ്രകാരം അവിടുത്തെ ഖബ്റിന്നുനേരെ നിന്നുകൊണ്ട് കൈകൾ മേൽപ്പോട്ടുയർത്തിക്കൊണ്ട് പ്രാർത്ഥന നടത്തുന്ന തിലാണ് ചിലയാളുകൾക്ക് വലിയ താൽപര്യം. സലഫുസ്സ്വാലി ഹുകളായ (അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലിന്റെ) സ്വഹാബികളുടെയും അവരുടെ ഉത്തമരായ പിൻഗാമികളുടെയും മാതൃകക്കെതിരാ ണ് അതൊക്കെ എന്നു മാത്രമല്ല നവനിർമ്മിതങ്ങളായ അനാചാ രങ്ങളുമാണ്. നബി (സ) പറഞ്ഞത് ഇവിടെ ശ്രദ്ധേയമാണ്. (عليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين المهديين من بعدي ، تمسكوا بها وعضوا عليها بالنواجد وإياكم ومحدثات الأمور فإن كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة (أخرجه أبوداود بسند حسن والنسائى)

'എന്റെ സുന്നത്തും, സച്ചരിതരും സൻമാർഗ്ഗ സിദ്ധരുമായ എന്റെ പിൻഗാമികളുടെ സുന്നത്തും മുറുകെ പിടിക്കുക. അത് മുറുകെ പിടിക്കുകയും അണപ്പല്ലുകൾ കൊണ്ട് കടിച്ച് പിടിക്കുകയും ചെയ്യുക. (മതത്തിൽ) പുതുതായി നിർമ്മിക്ക പ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കണം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ (മതത്തിൽ) പുതുതായി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടവയെല്ലാം അനാചാര മാണ്. അനാചാരമൊക്കെ വഴികേടും'. മറ്റൊരിക്കൽ നബി (സ) പറഞ്ഞു: (من أحدث فى أمرنا هذا ما ليس منه فهو رد)

'നമ്മുടെ ഈ (മത) കാര്യത്തിൽ അതിലില്ലാത്ത എന്തെങ്കി ലും ആരെങ്കിലും പുതുതായി നിർമ്മിച്ചാൽ അത് തള്ളപ്പെട ണം'. (ബുഖാരി, മുസ്ലിം). മുസ്ലിമിന്റെ മറ്റൊരു രിവായത്തിൽ ഇപ്രകാരമാണ്. (من عمل عملا ليس عليه أمرنا فهو رد)

'നമ്മുടെ കൽപനയില്ലാത്ത എന്തെങ്കിലുമൊരു കർമ്മം ആരെങ്കിലും ചെയ്താൽ അത് തള്ളപ്പെടണം'. ഒരാൾ നബി (സ)യുടെ ഖബ്റിന്നടുത്തു നിന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത് കണ്ടപ്പോ ൾ സൈനുൽആബിദീൻ അലിയ്യുബ്നു ഹുസൈൻ (റ) അയാ ളെ തടഞ്ഞുകൊണ്ടിപ്രകാരം പറഞ്ഞു: എന്റെ പിതാവ് എന്റെ പിതാമഹനായ അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലിനെ ഉദ്ധരിച്ച് കൊണ്ട് പറയുന്നതായി ഞാൻ കേട്ട ഒരു വചനം നിനക്ക് ഞാൻ പറഞ്ഞു തരാം. നബി (സ) പറഞ്ഞു:

(لا تتخذوا قبري عيدا ولا بيوتكم قبورا وصلوا علي فإن تسليمكم يبلغني أين كنتم (أخرجه الحافظ محمد بن عبد الواحد المقدسي في كتابه المختارة)

'എന്റെ ഖബ്റിനെ നിങ്ങൾ ഉത്സവ (കേന്ദ്ര)മാക്കരുത്. നിങ്ങളുടെ വീടുകൾ ഖബ്റുകളാക്കുകയുമരുത്. നിങ്ങളെ ന്റെ മേൽ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലണം. നിങ്ങളെവിടെയായിരുന്നാലും നിങ്ങളുടെ സലാം എനിക്കെത്തിച്ചേരും'.

ഇതുപോലെ ചിലർ നബി (സ)ക്ക് സലാം ചൊല്ലുമ്പോൾ നമസ്കാരത്തിലെപ്പോലെ നെഞ്ചിനു മീതെയോ, താഴെയോ വലതു കൈ ഇടതു കയ്യിൻമേൽ വെച്ച് കൈ കെട്ടി നിൽക്കു ന്നത് കാണാറുണ്ട്. നബി (സ)ക്കോ, മറ്റാർക്കെങ്കിലുമോ രാജാക്കൻമാർക്കോ, നേതാക്കൾക്കോ സലാം ചൊല്ലുമ്പോൾ ഈ രൂപത്തിൽ നിൽക്കാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്. എന്തുകൊണ്ടെ ന്നാൽ ആ രൂപം താഴ്മയുടെയും വണക്കത്തിന്റെയും, ആരാ ധനയുടേയും രൂപമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പില്ലാതെ ആ രൂപം പ്രകടിപ്പിച്ചുകൂടാ. പണ്ഡിതൻമാർ ഇങ്ങനെയാണ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതെന്ന് ഹാഫിസ് ഇബ്നു ഹജർ (റ) രേഖ പ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. രംഗം വീക്ഷിക്കുകയും സലഫുസ്സ്വാലിഹു കളുടെ മാർഗ്ഗം പിൻപറ്റാനാഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് ഇക്കാര്യം വളരെ വ്യക്തമാണ്. എന്നാൽ പക്ഷ പാതം, തന്നി ഷ്ടം, അന്ധമായ അനുകരണം, സലഫുസ്സ്വാലിഹുകളുടെ മാർഗ്ഗത്തിലേക്ക് ക്ഷണിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരെക്കുറിച്ച് തെറ്റി ദ്ധാരണ എന്നിത്യാദി ദുർഗുണങ്ങൾക്ക് വശംവദാരായവരുടെ കാര്യം അല്ലാഹു തന്നെ ഏൽക്കട്ടെ. നമ്മേയും അവരെയും അല്ലാഹു ഹിദായത്തിലാക്കട്ടെ. മറ്റെന്തിനെക്കാളും സത്യ ത്തിന്നു പ്രാധാന്യം കൽപിക്കാനുള്ള തൗഫീഖും അവൻ നമുക്കും അവർക്കും പ്രദാനം ചെയ്യട്ടെ പ്രാർത്ഥിക്ക പ്പെടുന്നവരിൽ ഏറ്റവും ഉത്തമൻ അല്ലാഹുവത്രെ.

إنه سبحانه خير مسؤول

ഇപ്രകാരം തന്നെ അകലെ നിന്നു തന്നെ ഖബ്റിന്നു നേരെ അഭിമുഖമായി നിന്ന് സലാം കൊണ്ടും ദുആ കൊണ്ടും ചുണ്ട് ചലിപ്പിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ചിലർക്കുണ്ട്. ഇതൊക്കെ മുമ്പു പറഞ്ഞ കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ട അനാചാരങ്ങളാണ്. അല്ലാഹു അനു വദിക്കാത്ത യാതൊന്നും ദീനിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കാൻ ഒരു മുസ്ലി മിന്നും പാടില്ല. യാഥാർത്ഥത്തിൽ ഇത്തരം പ്രവർത്തികളിലൂടെ അല്ലാഹുവുമായി

അടുക്കുന്നതിനേക്കാളധികം അകലുകയാ ണ് ചെയ്യുന്നത്. ഇമാം മാലിക്ക് (റ) ഇത്തരം ചെയ്തികളെ ദുഷിച്ചുകൊണ്ടിപ്രകാരം പറയുകയുണ്ടായി:

(لن يصلح آخر هذه الأمة إلا ما أصلح أولها)

'ഈ ഉമ്മത്തിന്റെ ആദ്യ വിഭാഗത്തെ നന്നാക്കിയ സംഗതി എന്താണോ അതു മാത്രമേ അതിന്റെ അന്ത്യ വിഭാഗത്തെയും നന്നാക്കുകയുള്ളു'. നബി (സ)യുടെയും അവിടുത്തെ ഖുലഫാഉർറാശിദീങ്ങളുടെയും, സഹാബത്തിന്റെയും, അവരു ടെ ഉത്തമരായ താബിഉകളുടെയും പാതയിലൂടെ ചരിച്ചതു കൊണ്ടാണ് ഈ ഉമ്മത്തിലെ ആദ്യ വിഭാഗം നന്നായതെന്നു എല്ലാവർക്കുമറിയാം. ആ മാർഗ്ഗം മുറുകെ പിടിക്കുകയും ആ പാതയിലൂടെ ചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് മാത്രമേ ഈ ഉമ്മ ത്തിലെ അന്ത്യവിഭാഗത്തെ നന്നാക്കാൻ സഹായിക്കുകയുള്ളു.

ഐഹികവും പാരത്രികവുമായ രക്ഷയും, സൗഭാഗ്യവും പ്രതാപവും കൈ വരുത്തുന്ന എല്ലാ കാര്യങ്ങൾക്കും അല്ലാഹു മുസ്ലിംകളെ തുണക്കട്ടെ അവൻ അനുഗ്രഹ ദാതാവാണ്. അത്യുദാരനാണ്.

إنه جواد كريم

ഒരുൽബോധനം

നബി (സ)യുടെ ഖബ്ർ സന്ദർശനം, പലരും തെറ്റിദ്ധരിച്ച പോലെ വാജിബുമല്ല ഹജ്ജിന്റെ ഒരു ശർത്വും അല്ല. നബി (സ)യുടെ പള്ളി സന്ദർശിക്കാനെത്തിയവർക്കും, പരിസര വാസികൾക്കും സുന്നത്തായ ഒരു കാര്യം മാത്രമാണ്. മദീന യിൽ നിന്നു അകലെ താമസിക്കുന്നവർക്ക് ഖബ്ർ സന്ദർശന ത്തിന്നായി യാത്ര ചെയ്യാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ മസ്ജിദുശ്ശരീഫ് ഉദ്ദേശിച്ചു യാത്ര ചെയ്യുന്നത് സുന്നത്താണ്. അങ്ങനെ അവിടെ എത്തിയാൽ നബി (സ)യുടെയും രണ്ട് സഹാബികളുടെയും ഖബ്റുകൾ സന്ദർശിക്കാം. മസ്ജിദുന്നബിയുടെ സന്ദർശനത്തി ന്റെ ഒരനുബന്ധമായി നബി (സ) യുടെയും രണ്ടു സഹാബി (റ)കളുടേയും ഖബ്ർ സന്ദർശനം ഉൾപ്പെടുന്നുവെന്നു മാത്രം. ഇതെന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ നബി (സ) പറഞ്ഞതായി ബുഖാരിയും മുസ്ലിമും ഉദ്ധരിച്ച ഹദീസിൽ ഇപ്രകാരം കാണാം.

(لاتشد الرجال إلا إلى ثلاثة مساجد: المسجد الحرام ومسجدي هذا والمسجد الأقصى (متفق عليه)

'മൂന്നു പള്ളികളിലേക്കല്ലാതെ തീർത്ഥാടനം ചെയ്യാൻ പാടില്ല. 1 (മക്കായിലെ) മസ്ജിദുൽ ഹറാം, 2 (മദീനയിലെ) എന്റെ ഈ പള്ളി, 3 (ബൈത്തുൽ മുഖദ്ദിസിലെ) മസ്ജിദുൽ അഖ്സ്വാ'.

നബി (സ)യുടെയോ, മറ്റു വല്ലവരുടെയോ ഖബ്ർ സന്ദർശി ക്കാനായി യാത്ര ചെയ്യുന്നത് ശറഇൽ അനുവദിക്കപ്പെട്ടതായിരു ന്നുവെങ്കിൽ നബി (സ) തന്റെ ഉമ്മത്തിനെ അതറിയിക്കാതിരി ക്കില്ല. അതിന്റെ മഹത്വം അവരെ പഠിപ്പിക്കാതിരിക്കില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവിടുന്ന് ജനങ്ങളോട് ഏറ്റവുമധികം ഗുണകാംക്ഷയുള്ള വ്യക്തിയാണ്. അല്ലാഹുവെ ഏറ്റവുമധികം മനസ്സിലാക്കി അവനെ ഏറ്റവുമധികം ഭയപ്പെടുന്ന ആളും അവിടുന്നു തന്നെ. തന്നിലർപ്പിതമായിട്ടുള്ള ദൗത്യം വ്യക്തമായി അവിടുന്ന്

നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. തന്റെ ഉമ്മത്തിന്നു എല്ലാ നന്മയും കാണിച്ചു കൊടുക്കുകയും, എല്ലാ തിന്മയെക്കുറിച്ചും അവർക്ക് മുന്നറിയിപ്പ് നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എങ്ങനെ അദ്ദേഹം ചെയ്തില്ലെന്നു പറയും? മൂന്നു പള്ളികളിലേക്കല്ലാ തെ തീർത്ഥ യാത്ര ചെയ്യുന്നവരെ അദ്ദേഹം താക്കീത് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 'എന്റെ ഖബ്റിനെ ഒരുത്സവ (സ്ഥല)മാക്കരുത്. നിങ്ങൾ വീടുകൾ ഖബ്റുകളാക്കരുത്. എനിക്കു വേണ്ടി നിങ്ങൾ സ്വലാത്ത് ചൊല്ലണം. നിങ്ങളുടെ സ്വലാത്ത് നിങ്ങൾ എവിടെയായിരുന്നാലും എനിക്കെത്തും' എന്നു പറഞ്ഞതും അവിടുന്നു തന്നെ. അവിടുത്തെ ഖബ്റ് സന്ദർശനാർത്ഥം തീർത്ഥ യാത്ര ചെയ്യുന്നത് ശറഇൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതാ ണെന്ന് പറയുന്നത് അവിടുത്തെ ഖബ്ർ ഉത്സവ സ്ഥലമാക്കു ന്നതിന്നിടയാക്കും. നബി (സ) ഭയപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്ന തീവ്ര വാദത്തിലും അമിത പ്രശംസയിലുമെല്ലാം അധികമാളും കുടുങ്ങിയിട്ടുള്ളതിന്റെ മുഖ്യ കാരണം നബി (സ)യുടെ ഖബ്ർ സന്ദർശനാർത്ഥം തീർത്ഥ യാത്ര ചെയ്യുന്നത് ശറഅ് അംഗീകരി ക്കുന്നു എന്ന വിശ്വാസം മാത്രമാണ്.

നബി (സ) യുടെ ഖബ്ർ സന്ദർശനാർത്ഥം തീർത്ഥ യാത്ര ചെയ്യുന്നത് ശറഇൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടതാണെന്ന് വാദിക്കുന്ന വർ തങ്ങൾക്ക് തെളിവിന്നായി ഉദ്ധരിക്കാറുള്ള ഹദീസുകളെ ല്ലാം ഒന്നുകിൽ ദുർബ്ബലമായ സനദുകളുള്ളവയാണ്. അല്ലെ ങ്കിൽ വ്യാജനിർമ്മിതങ്ങളാണ്. ദാറുഖുത്വ്നി, ബൈഹഖി, ഹാഫിസ് ഇബ്നുൽ ഹജർ തുടങ്ങിയ ഹാഫിസുകളായ ഹദീസ് പണ്ഡിതന്മാർ എല്ലാം പ്രസ്തുത ഹദീസുകളുടെ ദൗർബ്ബല്യത്തെക്കുറിച്ച് ഉണർത്തിയിട്ടുണ്ട്.

അത്തരം ദുർബ്ബലമായ ഹദീസുകൾ കൊണ്ട് മൂന്നു പള്ളികളിലേക്കല്ലാതെ യാത്ര ചെയ്യുന്നത് നിരോധിക്കുന്ന ഏറ്റവും സ്വഹീഹായ ഹദീസുകളെ എതിർക്കുന്നത് ഒരിക്ക ലും അനുവദിച്ചു കൂടാത്തതാണ്.

ഈ വിഷയകമായി ഉദ്ധരിക്കപ്പെടാറുള്ള ചില കള്ള ഹദീ സുകൾ വായനക്കാരുടെ അറിവിന്നായി താഴെ ചേർക്കുന്നു. അത്തരം ഹദീസുകളിൽ വഞ്ചിക്കപ്പെട്ടുപോകാതിരിക്കാൻ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കണം.

ഒന്ന്: (من حج ولم يزرني فقد جفاني)

'ഹജ്ജ് ചെയ്യാൻ വന്നിട്ട് എന്നെ സന്ദർശിക്കാൻ ആരെങ്കി ലും വരാതിരുന്നാൽ അവൻ എന്നോട് പിണങ്ങിയിരിക്കുന്നു.'

രണ്ട്: (من زارني بعد مماتي فكأنما زارني في حياتي)

'എന്റെ മരണ ശേഷം എന്നെ സന്ദർശിക്കുന്നവൻ എന്റെ ജീവിതകാലത്ത് എന്നെ സന്ദർശിച്ചവനെപ്പോലെയാണ്'.

മൂന്ന്: (من زارني و زار أبي إبراهيم في عام واحد ضمنت له على الله الجنة)

'എന്നെയും, എന്റെ പിതാവ് ഇബ്രാഹീമിനെയും ഒരേ കൊല്ലം സന്ദർശിക്കുന്നവന്ന് അല്ലാഹു സ്വർഗ്ഗം നൽകുമെന്നു ഞാനേൽക്കാം'.

നാല്: (من زار قبري وجبت له شفاعتي)

'എന്റെ ഖബ്ർ സന്ദർശിച്ചവന്ന് എന്റെ ശുപാർശ ഉറച്ചതു തന്നെ'.

ഈ ഹദീസുകളോ അതുപോലുള്ള മറ്റു ഹദീസുകളോ ഒന്നും തന്നെ നബി (സ) പറഞ്ഞതായി സ്ഥിരപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

ഹാഫിസ് ഇബ്നുൽ ഹജർ (റ) തന്റെ 'തൽഖ്വീസ്' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസ്തുത രിവായത്തുകളധികവും ഉദ്ധരിച്ച ശേഷം പറയുകയാണ്: 'ഈ ഹദീസുകളുടെ എല്ലാ സനദു കളും ദുർബ്ബലങ്ങളാണ്'.

ഈ വിഷയത്തിൽ സ്വഹീഹായ ഒരൊറ്റ ഹദീസു പോലുമി ല്ലെന്നാണ് ഹാഫിസ് ഉഖൈലി പറയുന്നത്. 'ഈ ഹദീസുകളെ ല്ലാം വ്യാജനിർമ്മിതങ്ങളാണെന്നു' ശൈഖുൽ ഇസ്‌ലാം ഇബ്നു തൈമിയ്യ (റ) ഖണ്ഡിതമായി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അറിവിലും, ഓർമ്മ ശക്തിയിലും, അഗാധമായ പാണ്ഡിത്യത്തിലും അദ്ദേഹം ധാരാളം മതിയായവനാണ്.

ഇക്കൂട്ടത്തിലേതെങ്കിലുമൊന്ന് സ്ഥിരപ്പെട്ടിരുന്നെങ്കിൽ അത് പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ നബി (സ)യുടെ സ്വഹാബത്തായി രുന്നു മുൻപന്തിയിലുണ്ടായിരുന്നത്. അത് വിവരിച്ചു കൊടു ക്കാനും അവരെ അതിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുവാനും അവർ മുന്നി ലുണ്ടാകുമായിരുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ പ്രവാചകൻമാർ ക്കു ശേഷം മനുഷ്യരിൽ ഏറ്റവും ഉൽകൃഷ്ടരും, അല്ലാഹുവി ന്റെ അതിർത്തികളെക്കുറിച്ചും തന്റെ അടിമകൾക്ക് അല്ലാഹു ശറആക്കി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഏറ്റവും അധികം വിവരമുള്ളവരും അല്ലാഹുവിനോടും അവന്റെ സൃഷ്ടികളോടും ഏറ്റം കൂറുള്ളവരും അവരത്രെ. അത്തരത്തി ലുള്ള ഒന്നും അവരാരിൽ നിന്നും ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ടു കാണുന്നി ല്ലെങ്കിൽ അതൊന്നും ശരീഅത്തിൽ പെട്ട കാര്യമല്ലെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്. അക്കൂട്ടത്തിൽ പെട്ട ഏതെങ്കിലും ഹദീസ് സ്വഹീഹായി തെളിഞ്ഞാൽ തന്നെ ശറഇൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട സിയാറത്തിനെക്കുറിച്ചാണതെന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. അഥവാ ഖബ്ർ സന്ദർശനം മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള തീർത്ഥാടന ത്തെപ്പറ്റിയല്ല, മറിച്ച് ഖബ്റുകൾ എത്തിപ്പെട്ടാലുള്ള, സിയാറ ത്തിനെപ്പറ്റിയാണ് അതു സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്ന് മനസ്സിലാക്ക ണം. വിവിധ ഹദീസുകൾ തമ്മിലുള്ള സംയോജനം ഇപ്രകാര മാണ്. والله سبحانه وتعالى أعلم

ഖുബായിലെ പള്ളി

മദീന സന്ദർശിക്കുന്നവർ ഖുബായിലെ പള്ളിയും സന്ദർശി ക്കുന്നത് സുന്നത്താണ്. അവിടെ വെച്ച് രണ്ട് റക്അത്ത് സുന്നത്ത് നമസ്ക്കരിക്കുകയും വേണം. നബി (സ) നടന്നും വാഹനപ്പുറത്തും പോയി ഖുബായിലെ പള്ളി സന്ദർശിക്കു കയും അവിടെ വെച്ച് രണ്ട് റക്അത്ത് നമസ്കരിക്കുകയും പതിവായിരുന്നു എന്ന് ഇബ്നു ഉമർ (റ) പറഞ്ഞതായി ബുഖാരിയും മുസ്‌ലിമും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. മറ്റൊരു ഹദീസ് ഇപ്രകാരമാണ്.

عن سهل بن حنيف (رضي) قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: (من تطهر في بيته ثم أتى مسجد قباء فصلى فيه صلاة كان له كأجر عمرة) (رواه أحمد والنسائي وإبن ماجه واللفظ له والحاكم)

അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ പറഞ്ഞു: 'ഒരാൾ വീട്ടിൽ വെച്ചു വുദു എടുത്ത് ഖുബായിലെ പള്ളിയിൽ പോയി നമസ്കരി ച്ചാൽ അയാൾക്ക് ഒരു ഉംറയുടെ പ്രതിഫലമുണ്ട്.'

ബഖീഇലുള്ള ഖബ്റുകളും, ശുഹദാക്കളുടെ ഖബ്റുക ളും, ഹംസ (റ)യുടെ ഖബ്റും സന്ദർശിക്കുന്നത് സുന്നത്താണ്. നബി (സ) അവരുടെ ഖബ്റുകൾ സന്ദർശിക്കുകയും അവർ ക്ക് വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ നബി (സ) ഇപ്രകാരം പറയുകയുണ്ടായി:

(زوروا القبور فإنها تذكركم الآخرة) (أخرجه مسلم)

'നിങ്ങൾ ഖബ്റുകൾ സന്ദർശിക്കുവിൻ അതു പരലോക ത്തെ ഓർമ്മിപ്പിക്കും'.

ഖബ്ർ സന്ദർശന വേളയിൽ ചൊല്ലാനായി താഴെ പറയുന്ന വാക്യങ്ങൾ നബി (സ) അവിടുത്തെ സഹാബിമാരെ പഠിപ്പിക്കാ റുണ്ടായിരുന്നു.

(السلام عليكم أهل الديار من المؤمنين والمسلمين وإنا إن شاء الله بكم لاحقون ، نسأل الله لنا ولكم العافية) (مسلم)

'സത്യവിശ്വാസികളും മുസ്ലിംകളുമായ ഖബ്റാളികളേ, നിങ്ങൾക്ക് ശാന്തിയുണ്ടായിരിക്കട്ടെ. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ചാൽ ഞങ്ങളും നിങ്ങളെ അനുഗമിക്കുന്നവരാകുന്നു. ഞങ്ങൾക്കും നിങ്ങൾക്കും അല്ലാഹു ക്ഷേമം നൽകട്ടെ'. (മുസ്ലിം)

മദീനയിലെ ശ്മശാനത്തിലൂടെ നടന്നു പോകുമ്പോൾ തിരിഞ്ഞു നിന്ന് നബി (സ) പറയാറുണ്ടായിരുന്നത് ഇബ്നു അബ്ബാസി (റ)വിൽ നിന്നും തിർമിദി ഉദ്ധരിക്കുന്നു.

(السلام عليكم يا أهل القبور يغفر الله لنا ولكم أنتم سلفنا ونحن بالأثر) (رواه الترمذى)

'അല്ലയോ ഖബ്ർ വാസികളേ, നിങ്ങൾക്ക് ശാന്തിയുണ്ടാ കട്ടെ. ഞങ്ങൾക്കും നിങ്ങൾക്കും അല്ലാഹു പൊറുത്തു തരട്ടേ നിങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ മുൻഗാമികളാണ്. ഞങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ പിന്നാലെ തന്നെയുണ്ട്.

ഈ ഹദീസുകളിൽ നിന്നെല്ലാം മനസ്സിലാകുന്നത് ശറഇ യായ ഖബ്ർ സിയാറത്ത് പരലോകത്തെ ഓർമ്മിക്കുന്നതിന്നും മരിച്ചു പോയവരോട് ആർദ്രത കാണിക്കുന്നതിന്നും, അവരുടെ നന്മക്കു വേണ്ടി അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിന്നും ഉദ്ദേശി ച്ചുള്ളതാണെന്നാണ്.

എന്നാൽ അവരുടെ ഖബ്റുകൾക്കടുത്ത് വെച്ച് (സ്വന്തം കാര്യത്തിന്നു വേണ്ടി) പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിന്നോ, അവയ്ക്കടുത്ത് ഭജനമിരിക്കുന്നതിന്നോ, ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റിത്തരാനും, രോഗികളെ സുഖപ്പെടുത്തിത്തരാനും അവരോട് അർത്ഥിക്കു ന്നതിന്നോ, അവരെ മുൻനിർത്തിയോ അവരുടെ ജാഹ് മുൻ നിർത്തിയോ മറ്റോ അല്ലാഹുവോട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതിന്നോ ഉദ്ദേശിച്ചു കൊണ്ടാണ് സിയാറത്ത് ചെയ്യുന്നതെങ്കിൽ അത് ദുഷിച്ച ബിദ്അത്താണ്, അല്ലാഹുവോ അവന്റെ റസൂലോ അത് ശറആക്കീട്ടില്ല. സലഫുസ്സ്വാലിഹുകൾ ആരും അത് ചെയ്തി ട്ടില്ല. എന്നു തന്നെയല്ല അത് നബി (സ) വിരോധിച്ചിട്ടുള്ള ചീത്ത വാക്കുകളിൽ പെട്ടതാണ്. നബി (സ) ഒരിക്കൽ ഇങ്ങ നെ പറഞ്ഞു: (زوروا القبور ولا تقولوا هجراً) 'നിങ്ങൾ ഖബ്റു കൾ സന്ദർശിക്കുക, ചീത്ത വാക്ക് പറയരുതേ'.

ഇപ്പറഞ്ഞ കാര്യങ്ങളൊക്കെ ബിദ്അത്താണെന്നതിൽ യോജിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഓരോന്നിന്റെയും നിലപാട് വ്യത്യസ്ത മാണ്. ചിലത് ബിദ്അത്തായിരിക്കും, ശിർക്കായിരിക്കില്ല. ഖബ്റുകൾക്കടുത്തു വെച്ച് അല്ലാഹുവോട് (സ്വന്തം കാര്യത്തി ന്നായി) പ്രാർത്ഥിക്കുക, മരിച്ചവരുടെ ഹഖ്ഖിനെയും ജാഹിനെ യും മുൻനിർത്തി അല്ലാഹുവിനോടപേക്ഷിക്കുക മുതലായവ ഇതിൽ പെടുന്നു. മറ്റു ചിലത് വമ്പിച്ച ശിർക്കായിരിക്കും. മരിച്ചവരോട് നേരിട്ട് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നതും, സഹായമഭ്യർത്ഥി ക്കുന്നതും മറ്റുമാണതിൽ പെടുന്നത്. ഇതെല്ലാം മുമ്പ് വിസ്ത രിച്ചു പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് ഉണരുക, സൂക്ഷി ക്കുക, സത്യം കണ്ടുപിടിക്കാനും, പ്രാവർത്തികമാക്കാനുമുള്ള തൗഫീഖിന്നു അവനോട് തേടുക. അവനത്രെ തൗഫീഖും ഹിദായത്തും നൽകുന്നവൻ. അവൻ മാത്രമാണാരാധ്യൻ, അവൻ മാത്രമാണ് റബ്ബ്.

ഈ കുറിപ്പ് ഇവിടെ വെച്ച് അവസാനിപ്പിക്കുകയാണ്. ആദ്യാവസാനം അല്ലാഹുവിന്നു സ്തുതി. അല്ലാഹു തന്റെ ദാസനും ദൂതനും സൃഷ്ടികളിൽ ഉത്തമനുമായ മുഹമ്മദ് നബി (സ)യിലും കുടുംബത്തിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുചരന്മാ രിലും ഉത്തമരായ അവരുടെ പിൻഗാമികളിലും അന്ത്യ ദിന മാകും വരെ അനുഗ്രഹങ്ങൾ വർഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കട്ടെ. آمين

الحمد لله أولاً وآخرا وصلى الله وسلم على عبده ورسوله وخيرته من خلقه محمد وعلى آله وأصحابه ومن تبعهم إلى يوم الدين .

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين